

Izdevums
latviešu valodā

Tiesību akti

51. sējums

2008. gada 22. februāris

Saturs

II Tiesību akti, kuri pieņemti, piemērojot EK/Euratom līgumus, un kuru publicēšana nav obligāta

LĒMUMI

Komisija

2008/136/EK:

- ★ Komisijas Lēmums (2006. gada 22. jūnijs) par Nīderlandes sabiedrisko raidorganizāciju *ad hoc* finansēšanu C 2/2004 (ex NN 170/2003) (izziņots ar dokumenta numuru K(2006) 2084) ⁽¹⁾ 1

2008/137/EK:

- ★ Komisijas Lēmums 2007. gada 07. marts – Valsts atbalsts C 10/06 (ex N555/05) – Cyprus Airways Public Ltd. – Pārstrukturēšanas plāns (izziņots ar dokumenta numuru K(2007) 300) ⁽¹⁾ 25

II

(Tiesību akti, kuri pieņemti, piemērojot EK/Euratom līgumus, un kuru publicēšana nav obligāta)

LĒMUMI

KOMISIJA

KOMISIJAS LĒMUMS

(2006. gada 22. jūnijs)

par Nīderlandes sabiedrisko raidorganizāciju *ad hoc* finansēšanu C 2/2004 (ex NN 170/2003)

(izziņots ar dokumenta numuru K(2006) 2084)

(Autentisks ir tikai teksts holandiešu valodā)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

(2008/136/EK)

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA,

I. PROCEDŪRA UN PAMATOJUMS

1. PROCEDŪRA

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 88. panta 2. punkta pirmo apakšpunktu,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas zonas līgumu un jo īpaši tā 62. panta 1. punkta a) apakšpunktu,

aicinājusi ieinteresētās personas iesniegt savus komentārus saskaņā ar iepriekš minētajiem noteikumiem ⁽¹⁾,

ņemot vērā to komentārus,

tā kā:

(1) Komisija 2002. ⁽²⁾ un 2003. ⁽³⁾ gadā saņēma vairākas sūdzības, kurās apgalvots, ka valsts finansējuma sistēma Nīderlandes sabiedriskajām raidorganizācijām ir nelikumīgs un nesaderīgs valsts atbalsts EK līguma 87. panta 1. punkta nozīmē.

(2) Sūdzību iepriekšējās izmeklēšanas gaitā Komisija saņēma papildu informāciju no sūdzību iesniedzējiem ⁽⁴⁾, kā arī no Nīderlandes iestādēm ⁽⁵⁾.

⁽²⁾ Ar 2002. gada 24. maija vēstuli no CLT-UFA SA un saistītajiem meitas uzņēmumiem RTL/Holland Media Groep SA un Yorin TV BV; ar 2002. gada 10. oktobra vēstuli no SBS Broadcasting; ar 2002. gada 28. novembra vēstuli no VESTRA.

⁽³⁾ Ar 2003. gada 3. jūnija vēstuli no Nīderlandes izdevējsabiedrību apvienības un ar 2003. gada 19. jūnija vēstuli no izdevējsabiedrības *De Telegraaf*.

⁽⁴⁾ Ar 2002. gada 29. jūnija vēstuli, ar 2002. gada 28. oktobra vēstuli, ar 2003. gada 21. februāra vēstuli un ar divām 2003. gada 19. jūnija vēstulēm.

⁽⁵⁾ Ar 2002. gada 12. septembra un 2002. gada 18. septembra vēstuli, atbildot uz Komisijas 2002. gada 24. jūnija pieprasījumu sniegt informāciju.

⁽¹⁾ OV C 61, 10.3.2004., 8. lpp.

- (3) Pēc iespējamo atbalsta pasākumu iepriekšēja novērtējuma Komisija ar 2004. gada 3. februāra vēstuli informēja Nīderlandi, ka attiecībā uz noteiktiem pasākumiem, kurus varētu kvalificēt kā jaunu atbalstu, tā ir nolēmusi uzsākt EK līguma 88. panta 2. punktā izklāstīto procedūru.
- (4) Komisijas lēmumu par procedūras sākšanu publicēja Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī ⁽⁶⁾. Komisija aicināja ieinteresētās puses sniegt komentārus par atbalstu.
- (5) Nīderlande uz lēmumu par procedūras uzsākšanu atbildēja ar 2004. gada 30. aprīļa vēstuli. Bez tam Komisija saņēma komentārus no 11 iesaistītajām personām ⁽⁷⁾ Komisija ar 2004. gada 29. aprīļa vēstuli nosūtīja komentārus Nīderlandei. Nīderlandes iestāžu atbilde tika saņemta ar 2004. gada 13. augusta vēstuli.
- (6) Komisija 2005. gada 4. janvāra un 2005. gada 25. maija vēstulē uzdeva Nīderlandes iestādēm papildu jautājumus, uz kuriem Nīderlandes iestādes atbildēja ar 2005. gada 27. janvāra un 2005. gada 25. jūlija vēstuli. Papildinformāciju no viena sūdzību iesniedzēja (*De Telegraaf*) saņēma 2005. gada 25. jūlijā un 2005. gada 25. jūlijā – no Nīderlandes iestādēm. Komisija 2005. gada 22. novembrī e-pasta vēstulēs lūdza Nīderlandes iestādes sniegt papildu paskaidrojumus, uz ko iestādes atbildēja 2005. gada 25. novembrī. Pēc tikšanās ar iestādēm Komisija nolēma, ka vajadzīgi papildu paskaidrojumi. Tādēļ 2005. gada 22. decembrī Nīderlandes iestādēm tika nosūtīts pieprasījums sniegt informāciju, uz ko Nīderlandes iestādes, kam bija piešķirts atbildes termiņa pagarinājums, atbildēja 2006. gada 3. februārī. Saistībā ar šo atbildi Nīderlandes iestādes un Komisija 2006. gada februārī un 2006. gada aprīlī apmainījās ar e-pasta vēstulēm.
- (7) Nīderlandes iestāžu un Komisijas tikšanās notika 2004. gada 24. septembrī. Tikšanās ar *De Telegraaf* notika 2004. gada 27. oktobrī. Tikšanās ar *Broadcast Partners* notika 2005. gada 5. janvārī. RTL un Komisijas tikšanās notika 2005. gada 27. jūlijā, bet VESTRA un Komisijas tikšanās notika 2005. gada 23. septembrī. Komisijai bija papildu tikšanās ar Nīderlandes iestādēm 2006. gada 1. februārī un 2006. gada 14. februārī.
- (8) Papildus šai procedūrai, kas vērsta uz "jaunu atbalstu", saskaņā ar atsevišķu "pastāvošā atbalsta procedūru" tiek novērtēta sabiedrisko raidorganizāciju finansēšana, izmantojot ikgadējos valsts maksājumus un stimulēšanas fondu (*Stifo, Stichting Stimuleringsfonds Nederlandse Culturele Omroepproducties*) ⁽⁸⁾ (sal. ar valsts atbalstu Nr. E-5/2005). Šajā lēmumā "pastāvošā atbalsta procedūru" Komisija ņēmusi vērā tikai tiktāl, ciktāl nepieciešams, lai gūtu vispārēju ieskatu par sabiedriskās apraides finansēšanu. Tomēr lēmumā netiks risināts jautājums par ikgadējo maksājumu un stimulēšanas fonda maksājumu atbilstību valsts atbalsta noteikumiem.
- (9) Turklāt šajā lēmumā tiks novērtēta tikai sabiedrisko raidorganizāciju pamatdarbības (tā dēvēto svarīgāko uzdevumu) finansēšana, un tajā nebūs ņemta vērā blakusdarbība, piemēram, izdevējdarbība un SMS un *i-mode* pakalpojumu sniegšana. Tāpat šajā lēmumā netiks skarti NOS ieguldījumi tīkla operatorā *Nozema*, kas, pamatojoties uz sūdzībām, varētu būt veikti pretrunā tirgus nosacījumiem. Šie jautājumi tiks risināti atsevišķi.
- (10) Visbeidzot, lēmums sākt formālu izmeklēšanas procedūru attiecās uz procedūru no 1992. gada. Tomēr ir konstatēts, ka pirmie *ad hoc* maksājumi veikti tikai 1994. gadā. Turklāt šobrīd pieejami rādītāji līdz 2005. gadam, un tie ir jāņem vērā. Tādēļ lēmums aptver laika periodu no 1994. gada, kad tika veikts pirmais *ad hoc* maksājums, līdz 2005. gadam, kas ir pēdējais gads, par kuru pieejami galīgie rādītāji. Jāatzīmē, ka Nīderlandes iestādes aicināja Komisiju ņemt vērā arī 2006. gadu. Tomēr 2006. gada rādītāji ir vienīgi provizoriski, tādēļ tos nevar ņemt vērā.

2. SABIEDRISKĀS APRAIDES SISTĒMAS DETALIZĒTS APRAKSTS

- (11) Šās nodaļas 2.1. iedaļā ir norādīti dalībnieki (sabiedriskās apraides nozarē, bet tālāk 2.2. iedaļā raksturoti Nīderlandes apraides nozares finansēšanas sistēmas dažādie elementi. Šādā nolūkā raksturotas tiesību normas, kas uztic raidorganizācijām sabiedriskās darbības pienākumu, izskaidroti dažādi finansēšanas mehānismi (ikgadējie maksājumi un *ad hoc* maksājumi) un, visbeidzot, izskaidrots, kādas rezerves sabiedriskās raidorganizācijas ir izveidojušas un izmanto sava sabiedriskā uzdevuma veikšanai. Pēc tam tiks iztirzāta komercdarbība, ar ko nodarbojas Nīderlandes sabiedriskās raidorganizācijas (2.5. iedaļa). 2.6. iedaļā skaidrots, kā NOS ieguva tiesības pārraidīt futbola sacensības, un 2.7. iedaļā risināts jautājums par attiecībām starp raidorganizācijām un kabeļoperatoriem. Visbeidzot, 2.8. iedaļā noteikts, uz kuriem pasākumiem šī procedūra attiecas.

⁽⁸⁾ Lieta NN 32/91, Komisijas apstiprinājums 1991. gada jūlijā.

⁽⁶⁾ Skatīt 1. zemsvītras piezīmi.

⁽⁷⁾ Ar 2004. gada 15. aprīļa vēstuli no Eiropas Komerctelevizijas uzņēmumu apvienības ("Association of Commercial Television in Europe" (ACT)); ar 2004. gada 8. aprīļa faksu no *Arbeitsgemeinschaft der öffentlich-rechtlichen Rundfunkanstalten der Bundesrepublik Deutschland* (ARD), ar 2004. gada 27. aprīļa vēstules galīgo versiju no *Broadcast Partners*; ar 2004. gada 14. aprīļa vēstuli no CLT-UFA, RTL/HMG un *Yorin* (tālāk tekstā – CLT-UFA); ar 2004. gada 5. aprīļa vēstuli no *De Telegraaf*; ar 2004. gada 21. aprīļa vēstuli no *Groep Nederlandse Dagbladders*; ar 2004. gada 21. aprīļa vēstuli o *Publieke Omroep*; ar 2004. gada 26. aprīļa vēstuli no *SBS Broadcasting BV*; ar 2004. gada 8. aprīļa vēstuli no *Branchevereniging van Nederlandse kabelbedrijven* (VECAI); ar 2004. gada 13. aprīļa vēstuli no *Vereniging van Commerciële Radio* (VCR).

2.1. Dalībnieki (sabiedriskās) apraides nozarē

- (12) Sabiedriskās apraides sistēmu veido dažādas organizācijas, tostarp astoņas privātas apvienības (privātās raidorganizācijas, kuru locekļiem uzticēts sabiedriskās darbības pienākums) un desmit privāti fondi (privātās raidorganizācijas, kurās nav dalībnieku, kuriem uzticēts pienākums sniegt sabiedriskos pakalpojumus) ⁽⁹⁾.
- (13) Papildus 12. punktā minētajām raidorganizācijām sabiedriskās apraides sistēmā ir vēl viens dalībnieks, proti, NOS, kam ir divējāda nozīme. Pirmkārt, NOS ir sabiedriskā raidorganizācija, kas atbild par TV un radio programmām (ar nosaukumu "NOS RTV"). Otrkārt, NOS ir visas sabiedriskās apraides sistēmas koordinētājs; šo funkciju īsteno NOS valde (tā sauktais "Publieke Omroep", tālāk tekstā – PO). PO, kura funkcijas un pienākumus nosaka Likums par plašsaziņas līdzekļiem, veicina sabiedrisko raidorganizāciju savstarpējo sadarbību, koordinē trīs sabiedriskās TV kanālus un divreiz gadā sagatavo ziņojumu plašsaziņas līdzekļu iestādei par sabiedriskās apraides pasākumiem.
- (14) NOS saņem finansējumu no plašsaziņas līdzekļiem paredzētā budžeta – gan pienākumiem, ko tas veic kā PO, gan NOS RTV pienākumiem.
- (15) Sabiedriskās TV programmas sabiedriskās raidorganizācijas raida trīs sabiedriskajos kanālos ⁽¹⁰⁾.
- (16) Daļa sabiedriskās apraides sistēmas ir arī Nīderlandes apraides produkcijas organizācija (*Nederlands Omroepbedrijf*, tālāk tekstā – NOB). NOB veic ierakstu un pārraižu sagatavošanu un skaņas, attēlu un datu reālo pārraidi uz visiem iespējamiem izplatītājam kanāliem. NOB sniedz šos pakalpojumus komerciālajām un sabiedriskajām raidorganizācijām. Sabiedriskajām raidorganizācijām sniegtos pakalpojumus Nīderlandes valdība uzskata par sabiedrisko darbību, un tos finansē valsts ⁽¹¹⁾.
- (17) Atsevišķs fonds (*Stichting Ether Reclame*, tālāk tekstā – STER) atbild tikai par reklāmas telpas pārdošanu un reklāmas pārraidi sabiedriskajos kanālos. STER atbild par piešķirto pārraides laiku. STER ieņēmumus tieši nodod valstij.
- (18) Papildus sabiedriskajām raidorganizācijām, kas darbojas valstī, ir arī vairākas komerciālas raidorganizācijas, kuras darbojas valsts mērogā. Šīs komerciālās raidorganizācijas ir, piemēram, RTL (RTL 4, 5 un 7 (visas ietilpst CLT-UFA grupā) vai SBS6, NET5 un Veronica (ietilpst SBS Broadcasting grupā), vai Talpa (*Talpa Media Holding*). To galvenais ieņēmumu avots ir TV reklāma.

2.2. Tiesību normas, kas reglamentē sabiedrisko apraidi

- (19) Apraides nozari šobrīd reglamentē 1987. gada 21. aprīļa (Stb. 1987., 249) Likums par plašsaziņas līdzekļiem un

Dekrēts par plašsaziņas līdzekļiem. Tiesību akti sabiedriskajām raidorganizācijām ļauj veikt četru kategoriju darbības, kas Likuma par plašsaziņas līdzekļiem pašreizējā redakcijā definētas kā "galvenais uzdevums", "blakusuzdevumi", "blakusdarbība" un "saistītā darbība". Sabiedriskās raidorganizācijas var saņemt valsts finansējumu "galvenā uzdevuma" un "blakusuzdevumu" veikšanai.

2.2.1. Juridiskās definīcijas

Galvenie uzdevumi

- (20) Likuma par plašsaziņas līdzekļiem 13. panta c) punkta 1. apakšpunktā noteikts, ka sabiedrisko raidorganizāciju "galvenais uzdevums" ir:
- "nodrošināt daudzveidīgu un kvalitatīvu programmu piedāvājumu vispārējai apraidei informācijas, kultūras, izglītības un izklaides jomā valsts, reģionālā un vietējā līmenī un pārraidīt tās vai nodrošināt to pārraidi atklātos kanālos;
 - veikt visas darbības, kas saistītas ar programmu piedāvājumu un nepieciešamo pārraidi;
 - pārraidīt programmas, kas paredzētas valstīm un reģioniem ārpus Nīderlandes un Nīderlandes pilsoņiem, kuri atrodas ārvalstīs."
- (21) Likuma par plašsaziņas līdzekļiem 13. panta c) punkta 2. apakšpunktā minētas būtiskākās prasības attiecībā uz sabiedrisko raidorganizāciju pārraidītajām programmām. Programmām "sabalansētā veidā jāatbilst sabiedrība un sabiedrības intereses un viedokļi sociālos, kultūras un filozofijas jautājumos; turklāt
- programmām jābūt pieejamām visiem iedzīvotājiem noteiktos reģionos,
 - tām jāsekmē plurālisms un kultūras daudzveidība Nīderlandē (...).
- (22) Turklāt programmu kopējo laiku, kas jāpiešķir dažādām kategorijām, piemēram, kultūrai, izglītībai un izklādei, reglamentē ar noteikta procentuālā daudzuma palīdzību ⁽¹²⁾.

- (23) Likuma par plašsaziņas līdzekļiem 16. pants paredz, ka noteikti uzdevumi jāveic NOS RTV, un tajā izklāstīta detalizēta informācija par šiem uzdevumiem. Pie tiem pieskaitāmas sporta pārraides, tostarp sacensības un kausu izcīņas, un starptautiski turnīri, bet ne tikai. Kopējais pārraižu laiks, kāds veltāms šādiem sporta pasākumiem, likumā nav noteikts. Praksē NOS RTV mērķis ir sporta programmām veltīt 9–11 % no kopējā pārraižu laika ⁽¹³⁾.

⁽⁹⁾ Apvienības ar šādiem dalībniekiem ir KRO, AVRO, NCRV, EO, TROS, BNN, VARA un VPRO. Organizācijas bez dalībniekiem ir šādas: NPS, Teleac/NOT, RVU, VKZ, RKK, HOS, NMO, OHM, NIK, BOS.

⁽¹⁰⁾ Tie ir "Nederland 1", "2" un "3".

⁽¹¹⁾ Sal. ar likuma par plašsaziņas līdzekļiem 90. pantu.

⁽¹²⁾ Sal. ar Likuma par plašsaziņas līdzekļiem 50. un 54. pantu.

⁽¹³⁾ Sk. NOS politikas plānu 2000.–2010. gadam.

- (24) Raidorganizāciju apvienībām ir tiesības uz raidlaiku valsts TV programmu pārraidīšanai, un šī uzdevuma veikšanai tās ir tiesīgas saņemt valsts finansējumu (Likuma par plašsaziņas līdzekļiem 31. panta 4. punkts) programmas nodrošināšanai.

Blakusuzdevumi

- (25) Saskaņā ar Likuma par plašsaziņas līdzekļiem 13.c panta 3. punktu, kuru ieviesa 2000. gadā, sabiedriskās apraides sistēma "var arī veikt savu uzdevumu, kas minēts pirmajā daļā, nodrošinot un izplatot programmu materiālus tādos veidos, kas nav ietverti 1. punkta a) apakšpunktā". Citiem vārdiem, sabiedriskās raidorganizācijas var izplatīt sabiedrisko pakalpojumu saturu, kas 20. punktā minēts kā galvenais uzdevums, izmantojot citas saziņas iespējas (piem., *Internet* tīklu).
- (26) Šiem tā dēvētajiem "blakusuzdevumiem" jāatbilst vairākiem nosacījumiem. Piemēram, saskaņā ar Likuma par plašsaziņas līdzekļiem 55. pantu tie nedrīkst būt kā peļņas avots trešajām personām. Šādu blakusuzdevumu piemērs ir tīmekļa vietnes vai tematiskā kanāla uzturēšana.
- (27) Jāpiemin arī, ka no "galveno" un "blakusuzdevumu" īstenošanas sabiedriskās raidorganizācijas gūst ieņēmumus, kas izmantojami sabiedriskajai darbībai ⁽¹⁴⁾.

Blakusdarbība un saistītā darbība

- (28) Nīderlandes sabiedriskās raidorganizācijas var veikt arī darbību, ko definē kā blakusdarbību un saistīto darbību. Blakusdarbībai ⁽¹⁵⁾ jāatbilst vairākiem ar likumu noteiktiem nosacījumiem. Šādas blakusdarbības piemēri ir programmu ceļvežu tirdzniecība, sponsorēšana, programmu tiesību un ar programmām saistītu materiālu tirdzniecība, biroju telpu izīrēšana un *drive-in* šovu organizēšana.
- (29) Pārējā darbība ir "saistītā darbība". Saistītā darbība ir tāda, ko veic apraides apvienības saviem dalībniekiem. Pie šādas darbības pieder žurnālu izdošana un ceļojumu organizēšana, un ceļazīmju tirdzniecība.

2.2.2. Piešķirtās pilnvaras un uzraudzība

- (30) Neatkarīgai plašsaziņas līdzekļu iestādei (*Commissariaat voor de Media*) ir uzdevums nodrošināt atbilstību Likuma par plašsaziņas līdzekļiem prasībām attiecībā uz programmām un finansēm un īstenot tiesību aktus (Likuma par plašsaziņas līdzekļiem 9. pants).
- (31) Plašsaziņas līdzekļu iestādei ir juridisks pienākums, kas noteikts Likuma par plašsaziņas līdzekļiem 134. pantā, nodrošināt, ka sabiedriskās raidorganizācijas pilda savas saistības, tostarp kvotu par dažādiem programmu veidiem. Ja saistības netiek pildītas, Plašsaziņas līdzekļu komisija var piemērot sodu. Bez tam plašsaziņas līdzekļu iestāde pārbauda, vai raidorganizācijas ievēro tiesību aktos noteiktos ierobežojumus attiecībā uz sponsorēšanu un reklāmu.

- (32) Iestāde ik gadu pārbauda, vai sabiedrisko raidorganizāciju konti, pamatojoties uz iesniegtajām grāmatvedības atskaitēm, atbilst Likuma par plašsaziņas līdzekļiem, Plašsaziņas līdzekļu dekrēta un Finanšu kontroles rokasgrāmatas prasībām. Ja tā ir, iestāde piešķir (budžetā noteiktus) naudas līdzekļus programmu regulārai nodrošināšanai (Likuma par plašsaziņas līdzekļiem 100. un 101. pants).

2.3. Sabiedrisko raidorganizāciju finansējuma avoti

- (33) Sabiedrisko raidorganizāciju galvenais finanšu avots ir ikgadējie maksājumi, ko tās saņem no valsts. Lai sabiedriskās raidorganizācijas neietekmētu budžeta svārstības, tām ir atļauts turēt noteiktas rezerves. Bez tam kopš 1994. gada sabiedriskās raidorganizācijas saņēmušas *ad hoc* maksājumus.
- (34) Tā kā *ad hoc* finansējuma atbilstību nav iespējams novērtēt, neņemot vērā citus sabiedriskā finansējuma avotus, tālākajā aprakstā ietverti gan ikgadējie, gan *ad hoc* maksājumi, lai gan šis lēmums neattiecas uz ikgadējiem maksājumiem un *Stifo* maksājumiem (skatīt 8. punktu).

2.3.1. Ikgadējie maksājumi

- (35) Nīderlandes sabiedriskās raidorganizācijas saņem ikgadēju finansiālu palīdzību no valsts budžeta, kas paredzēts plašsaziņas līdzekļiem. Laikā no 1994. līdz 2005. gadam šo maksājumu kopējā summa bija aptuveni 7,1 miljards euro. Aptuveni 819,6 miljonus euro no šīs summas saņēma PO tā administratīvās un koordinācijas funkcijas pildīšanai; pārējie 6,3 miljardi euro tika samaksāti atsevišķām raidorganizācijām. Plašsaziņas līdzekļu budžetu veido vairāki resursi: valsts apraides maksājumi (tos iekasē no nodokļu maksātājiem), ieņēmumi par reklāmu no *STER* un procenti no vispārējā apraides fonda (*Algemene Omroepreserve*, tālāk tekstā – AOR) ⁽¹⁶⁾. Plašsaziņas līdzekļu budžeta limenis nosaka sabiedriskajām raidorganizācijām un citām plašsaziņas līdzekļu organizācijām pieejamā ikgadējā finansējuma griestus.

2.3.2. *Stifo*

- (36) Papildus ikgadējiem maksājumiem sabiedriskās raidorganizācijas saņēma maksājumus no *Stifo* (*Stimulation Fund for*

⁽¹⁴⁾ Sponsorēšana, kā arī ienākumi no biļešu tirdzniecības, abonēšana, SMS pakalpojumiem u.c. (sk. Finanšu kontroles rokasgrāmatu, 2005. gada versiju, 18. lpp.).

⁽¹⁵⁾ Jēdziens Likumā par plašsaziņas līdzekļiem ieviests ar 1997. gada 5. jūlija likumu.

⁽¹⁶⁾ AOR ir rezervju fonds, kas paredzēts sabiedriskajai apraidei un kuru pārvalda plašsaziņas līdzekļu iestāde. AOR paredzēts deficīta, ko radījuši mazāki ieņēmumi par reklāmu budžeta gadā, segšanai. Tās ir arī rezerves, kas paredzētas, lai segtu izmaksas sabiedriskās raidorganizācijas likvidācijas gadījumā, ja tai nav savu rezervju; to izmanto kā ministrijas un plašsaziņas līdzekļu iestādes norēķinu kontu. Visbeidzot, AOR parasti sedz papildu izmaksas, kas radušās, ja noticis cenu kāpums. Ikgadējos maksājumos cenu kāpumu ņem vērā tikai divus gadus pēc tam, kad tas noticis. AOR ir "buferis" šim periodam.

cultural productions). No *Stifo* saņemtie līdzekļi kvalificējami kā valsts atbalsts, bet šo pasākumu Komisija apstiprināja (Nr. NN 32/91). Atbalsts tādējādi uzskatāms par pastāvošu valsts atbalstu. *Stifo* maksājumi noteiktām sabiedriskajām raidorganizācijām (*PO* nesaņēma nekādus maksājumus no *Stifo*) šajā laikā bija 155 miljoni euro.

2.3.3. Ad hoc maksājumi

- (37) Papildus 34. un 35. punktā minētajiem pārskaitījumiem, ko uzskata par sabiedrisko raidorganizāciju regulāru finansējuma avotu, sabiedriskās raidorganizācijas saņēma vairākus maksājumus uz *ad hoc* pamata. Šie maksājumi tika pārskaitīti vai nu tieši raidorganizācijām, vai novirzīti tām ar īpašu fondu un rezervju starpniecību.

2.3.3.1. Atbilstīgas finansējuma daļas maksājumi

- (38) Atbilstīga finansējuma daļa ir plašsaziņas līdzekļu budžeta mērķfinansējuma daļa. Laikā no 1996. līdz 1998. gadam NOS RTV no atbilstīgas finansējuma daļas fondiem saņēma [...] (*) miljonus euro. Atbilstīgas finansējuma daļas fondi tika ieviesti 1996. gadā, lai nodrošinātu līdzfinansējumu programmu tiesību augošajām cenām. Par nosacījumiem līdzekļu izsniegšanai savstarpēji vienojās Valsts un sabiedriskās raidorganizācijas. Ja sabiedriskās raidorganizācijas nespēj iegādāties tiesības, kurām izteikti paaugstinājusies cena, Valsts nodrošina atbilstīgu finansējuma daļu, t.i., vienādā apmērā līdzfinansē šo tiesību iegādi.

2.3.3.2. Apraides rezerves fonda (FOR) maksājumi

- (39) 1998. gadā izglītības, kultūras un zinātnes ministram tika dota iespēja (Likuma par plašsaziņas līdzekļiem 106. a pants) uz *ad hoc* pamata pārskaitīt naudu no AOR (vispārējais apraides rezervju fonds, kuru pārvalda plašsaziņas līdzekļu iestāde) fondam, kas paredzēts noteiktu *PO* un sabiedrisko raidorganizāciju iniciatīvu finansēšanai. Fondu, ko dēvē par "FOR", izveidoja 1999. gadā, un to kontrolē *PO*.
- (40) Princips ir šāds: ja AOR pārsniedz 90,8 miljonus euro, ir iespēja pārskaitīt līdzekļus FOR. Taču šis process nav automātisks. Izglītības, kultūras un zinātnes ministrs katru gadu lemj, vai pārskaitījums ir iespējams un, ja ir, cik lielu summu var pārskaitīt. Ja pārskaitījumu apstiprina, noteikumi tiek izklāstīti protokolā. Šādi protokoli ir ieviesti 1999. un 2001. gadā. Pamatojoties uz Likumu par plašsaziņas līdzekļiem (99. panta 2. punkta d) apakšpunkts), budžetā jābūt ietvertam arī aprakstam, kā valde ierosina izlietot līdzekļus. Pamatojoties uz šo ierosinājumu, ministrs pēc tam var piešķirt *PO* līdzekļus no FOR, kurus var

izmantot mērķiem, kas noteikti, ministram piešķirot līdzekļus (¹⁷). Lai gan FOR ir fonds, kas paredzēts *PO* iniciatīvām, tās nav rezerves, kas ir daļa no *PO* aktīviem.

- (41) FOR pieejamie līdzekļi ļauj *PO* nodrošināt kvalitatīvu ietekmi, uzlabot programmu piedāvājumu un ieguldīt sabiedriskajās raidorganizācijās. Konkrētāk, FOR mērķis ir:

- kompensēt *STER* samazinātus ieņēmumus no reklāmas;
- stiprināt programmu piedāvājuma daudzveidību un kvalitāti, kad tas saistīts ar lielākām sākotnējām izmaksām;
- finansēt ieguldījumus, kas atbalsta sabiedrisko apraidi Nīderlandē kopumā.

- (42) Līdz 2005. gadam sabiedriskās apraides sistēma no FOR bija saņēmusi 191,2 miljonus euro, un 157,4 miljonus euro no šīs summas saņēma konkrētas sabiedriskās raidorganizācijas, bet 33,8 miljonus euro – *PO*.

2.3.3.3. Kopražojumu fonda (CoBo) maksājumi

- (43) Kopražojumu fondu (*Coproductiefonds Binnenlandse Omroep*, tālāk tekstā – *CoBo*) izveidoja, lai finansētu Nīderlandes sabiedrisko raidorganizāciju un citu programmu producētāju kopražojumus. Tā ienākumus veido ieņēmumi no autortiesību maksājumiem, kurus maksā Beļģijas un Vācijas kabeļoperatori par trīs Nīderlandes kanālu izplatīšanu Beļģijā un Vācijā. Fondu izveidojušas sabiedriskās raidorganizācijas, un to pārvalda nodibinājums. Fonda valdē ir sabiedrisko raidorganizāciju vadītāji.
- (44) Nīderlandes iestādes 1994. gadā nolēma veikt maksājumus diviem *CoBo* pārvaldītiem apakšfondiem, proti, "Film Fund", kas finansē mākslas un dokumentālo filmu kopražojumus, un "Telefilm" projektu, kas paredzēts, lai atbalstītu augstas kvalitātes televīzijas filmu veidošanu.
- (45) Laikā no 1994. līdz 2005. gadam individuālas sabiedriskās raidorganizācijas saņēmušas valsts līdzekļus 31,7 miljonu euro apmērā (*PO* nesaņēma nekādus maksājumus no *CoBo*).

2.4. Individuālu raidorganizāciju rezerves

- (46) Katrai sabiedriskajai raidorganizācijai ir noteiktas rezerves; parasti tās ir programmu rezerves un apvienības vai fonda rezerves atkarībā no tā, vai sabiedriskā raidorganizācija ir fonds vai apvienība.

(*) Uz to attiecas konfidencialitātes pienākums.

(¹⁷) 2006. gada 24. februāra vēstule, 3. un 4. lpp.

2.4.1. Programmu rezerves

- (47) Individuālas sabiedriskās raidorganizācijas drīkst palielināt rezerves, kad kopējie ieņēmumi pārsniedz kopējos izdevumus. Šīs programmu rezerves var izmantot programmu izmaksu segšanai turpmākajos gados.
- (48) Saskaņā ar Nīderlandes iestāžu sniegto informāciju, programmu rezervēm pievieno producēto, bet vēl nepārraidīto programmu vērtību⁽¹⁸⁾. Tas nozīmē, ka programmu rezerves ietver arī jau producēto programmu vērtību. 2005. gadā individuālo sabiedrisko raidorganizāciju kopējās programmu rezerves bija 78,6 miljoni euro.
- (49) Arī 2005. gadā PO nolēma, ka daļa no programmu rezervēm jānodod pašam PO, bet raidorganizācijām tika atļauts saglabāt rezerves līdz 5–10 % apmērā no to gada budžeta. Sabiedriskās raidorganizācijas pārskaitīja PO 42,457 miljonus euro.

2.4.2. Apvienību rezerves

- (50) Sabiedrisko raidorganizāciju apvienības tika izveidotas kā privāto tiesību juridiskās personas. Laika gaitā tās izveidojušas savas apvienību rezerves no ziedojumiem un dalībnieku novēlētajiem līdzekļiem. Tādējādi apvienību rezerves ir veidotas no privātiem resursiem. 1993. gadā Nīderlandes valdība nolēma "iesaldēt" apvienību rezerves. Principā⁽¹⁹⁾ no tā brīža apvienību darbības un cita nesabiedriskas darbības nestā peļņa bija jāizmanto

sabiedriskajai darbībai, un to vairs nevarēja pārskaitīt apvienību rezervēm. 2005. gadā Nīderlandes sabiedrisko raidorganizāciju apvienību rezervju kopējais apjoms bija aptuveni 131,1 miljons euro.

2.4.3. Fondu rezerves NOS RTV un mazākām raidorganizācijām

- (51) NOS RTV, NPS un citām mazākām raidorganizācijām bez biedriem (Likuma par plašsaziņas līdzekļiem 39.f pants) ir "fondu rezerves" ("stichtingsreserve"). 2005. gadā fondu rezervju kopējais apjoms bija 42,2 miljoni euro⁽²⁰⁾.

2.5. Reklāma sabiedriskajos kanālos

- (52) Kā jau minēts iepriekš, STER atbild par reklāmas laika pārdošanu sabiedriskajos kanālos.
- (53) Pārējie nozīmīgākie TV reklāmas laika pārdošanas uzņēmumi Nīderlandes tirgū ir IP un SBS. IP nodarbojas ar reklāmas laika tirdzniecību komerciālo raidorganizāciju RTL4, RTL5 un Yorin uzdevumā. SBS pārdod reklāmas laiku tā komerciālajām raidorganizācijām SBS6, Net 5 un Veronica. Bez IP un SBS ir vēl dažas komerciālas raidorganizācijas, kas arī pārdod reklāmas laiku⁽²¹⁾. STER noteiktie tarifi ir aprēķināti, pamatojoties uz reklāmas aģentūru prognozēm, konkurentu tarifiem un iepriekšējām cenām.

- (54) Pirmajā tabulā redzams auditorijas sadalījums pa sabiedriskajām raidorganizācijām, kuru reklāmas laika tirdzniecību vada STER. Auditorijas īpatsvars (skatītāji, vecāki par 13 gadiem) pēdējos gados ir samazinājies: no 38,8 % 1997. gadā līdz 35,4 % 2005. gadā. Vecuma grupā 20-49 gadi skatītāju īpatsvars ir vēl mazāks, proti, 27,2 %.

1. tabula

Auditorijas īpatsvars vecuma grupās no 13 gadu vecuma un 20-49 gadu vecumā (18:00–24:00), 1997.–2005. gads

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
13+	38,8	39,9	37,8	39,8	38,8	37,9	36,8	38,9	35,4
20-49	34,6	35,8	31,6	33,3	33,0	32,5	30,1	31,8	27,2

Avots: Nīderlandes iestāžu vēstule, 24.2.2006.

⁽¹⁸⁾ 27. janvāra vēstule, 2005. gada 3. februāra telefona saruna un atbilde uz papildu pieprasījumu 2005. gada 25. jūlijā.

⁽¹⁹⁾ Šim noteikumam ir bijuši daži izņēmumi. Gadījumos, kad apvienību rezerves iepriekš tikušas izlietas sabiedrisko pakalpojumu finansēšanai, ir veikti daži maksājumi apvienību rezervēm. Sk. arī 141. un turpmākos punktus.

⁽²⁰⁾ Fondu rezerves ir 2,288 miljoni euro (NPS), 0,832 miljoni euro (NOS) un 39,119 miljoni euro (PO).

⁽²¹⁾ Piemēram, Talpa, Nickelodeon, Jetix, TMF un MTV.

- (55) No 1994. gada bruto ieņēmumi (pamatojoties uz cenrāža cenām) un neto ieņēmumi (ņemot vērā piešķirtās atlaides), kurus guvušas komerciālās raidorganizācijas reklāmas tirgū, ir pārsnieguši sabiedrisko raidorganizāciju gūtos ieņēmumus.

2. tabula.

Bruto ieņēmumi no TV reklāmas, 1994.–2005. gads (miljoni euro)

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
STER	327	298	225	234	257	290	348	343	383	489	581	471
Komerčiālās raidorganizācijas	360	438	532	629	715	887	1 028	1 084	1 310	1 623	2 034	2 327
Kopā	687	736	757	863	972	1 177	1 376	1 426	1 693	2 112	2 615	2 798

Avots: Nīderlandes iestāžu vēstule, 24.2.2006.

3. tabula.

Neto ieņēmumi no TV reklāmas, 1994.–2005. gads (miljoni euro)

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
STER	223	202	153	150	176	187	218	197	197	197	197	169
Komerčiālās raidorganizācijas	239	281	324	378	405	448	508	484	520	537	549	599
Kopā	462	483	477	528	581	635	726	683	717	733	746	768

Avots: Nīderlandes iestāžu vēstule, 24.2.2006.

- (56) Kā redzams 1., 2. un 3. tabulā, pastāv atšķirība starp bruto un neto (ar atlaidēm) ieņēmumiem no TV reklāmas. Saskaņā ar Nīderlandes iestāžu sniegto informāciju sabiedriskajām raidorganizācijām ne tik vien ir augstāki publicētie tarifi, bet tās arī piedāvā mazākas atlaides nekā komerciālās raidorganizācijas ⁽²²⁾.

2.6. NOS RTV tiesības pārraidīt futbola sacensības

- (57) Periodā, par kuru notiek izmeklēšana, NOS RTV ieguva tiesības pārraidīt vairākas nozīmīgas futbola sacensības ⁽²³⁾. Komerčiālā raidorganizācija Canal+ (maksas TV) ieguva tiesības uz Nīderlandes premjerlīgas tiešajām pārraidēm. Bez tam NOS RTV daļēji pārdeva tālāk Canal+ savas tiesības pārraidīt čempionu līgu. Komerčiālā raidorganizācija SBS ieguva tiesības pārraidīt divas nacionālās kausa izcīņas futbolā. Bez tam tā ieguva arī tiesības pārraidīt Nīderlandes pirmās divīzijas sacensības un Nīderlandes komandas 2004. gada Eiropas čempionāta kvalifikācijas spēles. Tiesības pārraidīt dažādas ārvalstu futbola sacensības pieder CLT-UFA, kas ir Eiropā lielākā apraides grupa (piem., RTL mātes uzņēmums).

⁽²²⁾ Sal. ar 23. februāra vēstuli.

⁽²³⁾ Tās ir cita starpā 2002. gada pasaules čempionāta futbolā fināls, 2002./2003. gada čempionu līga, tiesības pārraidīt 2003./2004. gada Nīderlandes premjerlīgas apskatus/būtiskākos momentus, 2004. gada Eiropas čempionātu, lielāko daļu Eiropas kausa sacensību, tostarp Nīderlandes klubu sacensības un 2006. gada Pasaules čempionātu futbolā. Dažas no šīm sacensībām ir iekļautas arī Plašsaziņas līdzekļu dekrēta sacensību sarakstā saskaņā ar Direktīvu 97/36 (OV L 307, 30.7.1997., 60. lpp.).

2.7. Attiecības starp raidorganizācijām un kabeļoperatoriem

- (58) Nīderlandes tiesību aktos tradicionālās kabeļu pārraides aplūkotas atsevišķi – autortiesību dēļ. Principā ir vajadzīga atļauja no visiem autortiesību īpašniekiem, un autortiesību īpašnieks var pieprasīt no kabeļoperatora samaksu par publiskošanu. Kopš 1985. gada pastāv vienošanās starp VECAI (kas pārstāv kabeļoperatorus) un NOS RTV (pārstāv sabiedriskās raidorganizācijas), saskaņā ar kuru kabeļoperatori tiek atbrīvoti no autortiesību maksājumiem sabiedriskajām raidorganizācijām (autortiesību īpašniekiem), ja to programmas pārraida ar kabeļtelevīzijas starpniecību ⁽²⁴⁾. Šī vienošanās tika noslēgta pēc Nīderlandes valdības pieprasījuma, pamatojoties uz apstākli, ka iedzīvotāji jau maksā nodevu par sabiedrisko apraidi. Tika uzskatīts, ka kabeļoperatoru maksājumi par autortiesībām, kā rezultātā varētu paaugstināties kabeļtelevīzijas abonēšanas maksa, būtu

⁽²⁴⁾ Nīderlandes iestāžu 18.9.2002. vēstule.

nevēlami. Tāpat maksājumus par autortiesībām no kabeļoperatoriem nav pieprasījušas arī komerciālās raidorganizācijas. Tomēr tas nav saistīts ar iepriekš minēto vienošanos ar sabiedriskajām raidorganizācijām.

- (59) Jāpiemin, ka kabeļoperatoriem ir juridiski noteiktas saistības pārraidīt visas sabiedrisko raidorganizāciju radio un TV programmas ("must carry" saistības), un tie nedrīkst pieprasīt raidorganizācijām maksu par pārraidīšanu.

2.8. Pasākumi, uz kuriem attiecas šis lēmums

- (60) Kā norādīts lēmumā uzsākt formālu izmeklēšanas procedūru ⁽²⁵⁾, šis lēmums attiecas uz šādiem pasākumiem.

- (1) Maksājumi raidorganizācijām, kas minēti Likuma par plašsaziņas līdzekļiem 106.a pantā un 170.c pantā un kurus Komisija iedala *ad hoc* maksājumu kategorijā.

- (a) Maksājumi, ko sabiedriskajām raidorganizācijām veic atbilstīgas finansējuma daļas fondi vai AOR (ar FOR starpniecību) – sabiedriskajām raidorganizācijām. Šie maksājumi veikti laikā no 1994. līdz 2005. gadam, un to kopējā summa ir [...] miljoni euro. Kā minēts iepriekš, šo summu var sadalīt maksājumos, kas veikti no tā dēvētajiem atbilstīgas finansējuma daļas fondiem ([...] miljoni euro), un maksājumos, kas no AOR pārskaitīti FOR, savukārt no FOR – sabiedriskajām raidorganizācijām (191,2 miljoni euro).

- (b) Maksājumi no Kopražojumu fonda (CoBo). CoBo veido divi īpaši apakšfondi – *Film Fund* un *Telefilm project*. Laikā no 1994. līdz 2005. gadam valsts ar CoBo fonda starpniecību piešķirusi sabiedriskajām raidorganizācijām 31,7 miljonus euro.

- (2) Nodrošināta piekļuve kabeļiem vai tā dēvētās "must carry" saistības (saskaņā ar Likuma par plašsaziņas līdzekļiem 82.i pantu).
- (3) NOB tehnisko iespēju bezmaksas nodrošinājums (kā noteikts Likuma par plašsaziņas līdzekļiem 89. un 90. pantā).

II. PAMATOJUMS PROCEDŪRAS UZSĀKŠANAI UN PUŠU ARGUMENTI

3. KOPSAVILKUMS PAR PAMATOJUMU PROCEDŪRAS UZSĀKŠANAI

- (61) Pēc sākotnējās izmeklēšanas Komisija secināja, ka noteikti pasākumi, iespējamam izņēmumam esot "must carry" saistībām, EK līguma 87. panta 1. punkta nozīmē uzskatāmi par valsts atbalstu. Turklāt Komisija puda šaubas par šāda valsts atbalsta atbilstību EK līguma 86. panta 2. punktam.

- (62) Attiecībā uz finansējuma proporcijām Komisija apšaubīja to, vai izmaksas un ieņēmumi tika pozicionēti saskaņā ar vispārārtzītajiem saimnieciskā aprēķina principiem. Komisija apšaubīja to, vai, aprēķinot nepieciešamā valsts finansējuma apjomu, pilnā mērā tika ņemti vērā ieņēmumi par pakalpojumiem, kas nav sabiedriskie pakalpojumi, tādējādi radot risku, ka finansējums varētu pārsniegt sabiedriskās darbības pakalpojumu reālās izmaksas.

- (63) Turklāt Komisija uzskatīja, ka FOR un programmu rezervju līdzekļu apjoms norāda uz struktūras pārmērīgu kompensāciju. Komisija norādīja, ka no *ad hoc* maksājumu kopējās summas nav izlietoti 110 miljoni euro (saskaņā ar 2001. gada rādītājiem).

- (64) Turklāt Komisija puda nodomu izmeklēt, vai nav notikusi konkurences nelikumīga kropļošana komerciālajā tirgū. Komisija uzsvēra, ka šāda konkurences kropļošana varētu būt reklāmas jomā, intelektuālā īpašuma tiesību jomā saistībā ar kabeļtelevīzijas pārraidēm un futbola pārraidīšanas tiesību jomā.

- (65) Visbeidzot, NOB nedrīkst pieprasīt samaksu no sabiedriskajām raidorganizācijām par pakalpojumu sniegšanu – par šo darbu tas saņem maksājumus tieši no valsts. Komisija norādīja, ka tehnisko iespēju bezmaksas nodrošinājums varētu būt uzskatāms par atbalstu sabiedriskajām raidorganizācijām.

4. IEINTERESĒTO PUŠU KOMENTĀRI

- (66) Saistībā ar šo lēmumu tika sniegti šādi komentāri.

- (67) Nīderlandes sabiedriskās raidorganizācijas apstrīdēja, ka apspriežamie pasākumi uzskatāmi par pastāvošo atbalstu, jo tie veido daļu no sabiedriskās apraides vispārējās finansēšanas sistēmas. Vēl jo vairāk, tās piezīmēja, ka sabiedriskās apraides finansēšana Komisijai jāvērtē tikai saskaņā ar protokolu par sabiedriskās apraides sistēmu dalībvalstīs, kas pievienots EK līgumam (še turpmāk – Amsterdamas protokols) un nav jāpiemēro *Altmark* sprieduma ⁽²⁶⁾ vai EK līguma 87. panta 1. punkta vai 86. panta 2. punkta kritēriji.

- (68) CLT-UFA norādīja, ka līdz 2002. gadam sabiedriskās apraides sistēmas rēķinus nevarēja pārbaudīt un apstiprināt neatkarīgs grāmatvedis.

- (69) Sabiedriskās raidorganizācijas puda viedokli, ka nepastāv pārmērīga kompensācija 110 miljonu euro apmērā, kā paziņojusi Komisija. Pirmkārt, sabiedriskās raidorganizācijas un valdība izmanto atšķirīgas grāmatvedības sistēmas. Valdība izmanto grāmatvedību, kura balstīta uz naudas ieņēmumiem, bet sabiedriskās raidorganizācijas izmanto grāmatvedību, kura balstīta uz izmaksām un ieņēmumiem, ko uzskaita darījuma veikšanas brīdī. Tas rada pretrunas. Turklāt saskaņā ar sabiedrisko raidorganizāciju pausto, FOR ieņēmumi ir kā mērķfinansējums noteiktiem pasākumiem

⁽²⁵⁾ Skatīt 1. zemsvītras piezīmi.

⁽²⁶⁾ Lieta C-280/00, *Altmark Trans* [2003] ECR I-7747.

nākotnē. Vēl jo vairāk, tās pauda viedokli, ka pārmērīgs finansējums nevar radīt tirgus kropļojumus citos tirgus sektoros, jo šo finansējumu var izmantot vienīgi sabiedriskajai darbībai.

(70) ACT norādīja, ka STER rīkojas konkurētspēju ierobežojošā veidā, samazinot cenas reklāmas tirgū. Tas argumentē, ka, tā kā kopējais ikgadējais reklāmas laiks sabiedriskajām raidorganizācijām ir ierobežotāks nekā komerciālajām raidorganizācijām, STER jānosaka augstākas cenas nekā komerciālajiem operatoriem.

(71) SBS Broadcasting apstiprināja, ka cenas Nīderlandes televīzijas reklāmas tirgū ir noteiktas atbilstoši GRP (Gross Rating Point, plašsaziņas līdzekļu slodzes rādītājs) kategorijai 20–49. Tomēr, tā kā ārpus šīs skatītāju grupas sabiedriskās raidorganizācijas piesaista vairāk skatītāju nekā komerciālās raidorganizācijas, reklāmdevēji varētu piekrist maksāt papildus GRP 20–49. Tas nozīmē, ka GRP 20–49 salīdzinājumam nav jāietekmē produkta reālā ekonomiskā vērtība. Turklāt SBS norādīja, ka GRP 13+ kategorijā sabiedriskās raidorganizācijas piedāvā zemāku cenu nekā komerciālās raidorganizācijas. Kā apliecinājumu saviem komentāriem SBS iesniedza pārskatus par dažādu kanālu GRP 13+ kategorijas vidējam bruto cenām visizdevīgākajos raidlaikos laikā no 1995. līdz 2004. gadam un katru mēnesi 2003. un 2004. gadā, kas liecina, ka sabiedrisko raidorganizāciju piedāvātās cenas ir zemākas nekā vairumam komerciālo operatoru.

(72) Saskaņā ar CLT-UFA sniegto informāciju NOS RTV ir maksājusi pārmērīgi augstu cenu par tiesībām pārraidīt futbola sacensības. Cena varētu stipri pārsniegt tirgus cenu. CLT-UFA iesniedza aprēķina modeļus⁽²⁷⁾, lai parādītu, kā viņi aprēķina futbola pārraižu tiesību cenu, pamatojoties uz kuru CLT-UFA secināja, ka NOS-RTV piesolītā cena par 2002. gada čempionu līgas spēlēm bija būtiski augstāka nekā CLT-UFA piesolītā cena. Turklāt ACT un CLT-UFA uzskatīja, ka Komisijai nav pamata secināt, ka nav pietiekamu pierādījumu par pārmaksāšanu, iegādājoties futbola pārraižu tiesības, pamatojoties uz vienu piemēru, kuru komerciālais operators varētu pārsolīt.

(73) Kabeļoperatoru apvienība VECAI ierosina divus jautājumus. Pirmkārt, tā uzskata, ka kabeļoperatoriem, kam jāpilda “must carry” saistības, ir jābūt iespējai pieprasīt samaksu no attiecīgajām raidorganizācijām. “Must carry” saistību dēļ sabiedriskās raidorganizācijas nav maksājušas par signāla pārraidīšanu kabeļtīklos.

(74) Otrkārt, VECAI argumentēja, ka kabeļoperatori reāli maksā tiesību pārvaldības organizācijām NOS RTV vārdā, taču NOS RTV un Nīderlandes valdība uzskata to par

pārvaldības maksājumu. Saskaņā ar VECAI tā ir samaksa par intelektuālā īpašuma tiesībām slēptā veidā.

5. NĪDERLANDES IESTĀŽU KOMENTĀRI⁽²⁸⁾

(75) Nīderlandes iestādes paziņo, ka Komisijas pieņemums par to, ka attiecīgie pasākumi nav sabiedrisko raidorganizāciju regulārā ikgadējā valsts finansējuma daļa, ir kļūdaini. Pamatā finansējumam, par kuru tiek veikta izmeklēšana, ir regulārs finansējuma mehānisms, un tas ir budžeta plānošanas neatņemama sastāvdaļa, kā rezultātā veikti maksājumi sabiedriskajām raidorganizācijām. Saskaņā ar iestāžu sniegto informāciju FOR atbilstīgas finansējuma daļas fondi, CoBo fonds un maksājumi NOB ir daļa no regulārā ikgadējā finansēšanas mehānisma.

(76) Visbeidzot, Nīderlandes iestādes vērš Komisijas uzmanību uz to, ka novērtējumā jāņem vērā noteiktais konteksts, kādā darbojas sabiedriskās raidorganizācijas. Iestādes lūdz Komisiju ņemt vērā Amsterdamas protokola īstenošanu. Nepieciešamības gadījumā paredzamās procedūras priekšmets EK līguma 86. panta 2. punkta nozīmē, tāpat kā Amsterdamas protokolā izklāstīto principu nozīmē, jā kvalificē kā savienojams atbalsts.

(77) Summa, ko Komisija provizoriski apzīmējusi kā pārmērīgu kompensāciju, ir kļūdaina. Tas noticis tādēļ, ka līdzekļu resursi nepareizi kvalificēti kā rezerves. Tā kā šo līdzekļu izlietojums ir iepriekš noteikts un tiek kontrolēts, pārmērīga kompensācija nav iespējama. Bez tam iestādes argumentē, ka gadījumā, ja atbilstošie pasākumi kvalificējami kā valsts atbalsts, tas EK līguma 88. panta 1. punkta nozīmē jāuzskata par pastāvošu valsts atbalstu.

(78) Nīderlandes iestādes norāda, ka sabiedrisko raidorganizāciju apvienību kontiem vienmēr ir bijis vajadzīgs neatkarīga grāmatveža apstiprinājums.

(79) Nīderlandes iestādes uzskata, ka populāru un ne tik populāru sporta veidu pārraides atbilst sabiedrisko raidorganizāciju galvenā uzdevuma definīcijai. Nīderlandes iestādes uzskata, ka, piesolot cenu par pārraidīšanas tiesībām, sabiedriskās raidorganizācijas nesamaksāja vairāk kā vajadzīgs, lai nodrošinātu šo svarīgo tiesību iegūšanu, raugoties no sabiedriskās darbības un vispārējā programmu piedāvājuma viedokļa.

(80) Iestādes vairākkārt norādījušas, ka NOB sabiedrisko pakalpojumu misija ir sabiedriskās apraides sistēmas sastāvdaļa. Fakts, ka sabiedriskās raidorganizācijas nemaksā par NOB sniegtajiem pakalpojumiem, nenozīmē, ka atbalsts tiek sniegts sabiedriskajām raidorganizācijām.

⁽²⁷⁾ Šajā aprēķina modelī ņemti vērā vairāki faktori, aprēķinot iespējamus ieņēmumus, ko varētu gūt no tiesībām pārraidīt sporta pasākumus: paredzamais izdevumu kāpums visā televīzijas tirgū un prognozes par iespējamiem ieņēmumiem no reklāmas pēc tikšanās ar reklāmdevējiem; sporta pasākuma pārraidīšanas ietekme uz komerciālās raidorganizācijas tirgus daļu (stratēģiskās pozīcijas apsvērumi); Nīderlandes klubu skaits (starptautiskiem pasākumiem, piemēram, čempionu līgai).

⁽²⁸⁾ Nīderlandes iestāžu 2004. gada 30. aprīļa atbildes kopsavilkums par lēmumu uzsākt formālu izmeklēšanas procedūru.

- (81) Nīderlandes iestādes paziņo, ka, ņemot vērā to, ka komerciālie operatori tāpat nepieprasa autortiesību maksājumus no kabeļoperatoriem, var sacīt, ka NOS RTV šī noteiktā tirgus apstākļos darbojas kā parasts tirgus dalībnieks.

III. PASĀKUMU NOVĒRTĒJUMS SASKAŅĀ AR VALSTS ATBALSTA NOTEIKUMIEM

6. ATBALSTA ESAMĪBA EK LĪGUMA 87. PANTA 1. PUNKTA NOZĪMĒ

- (82) Līguma 87. panta 1. punktā izklāstīti šādi nosacījumi, lai varētu konstatēt valsts atbalstu. Pirmkārt, jābūt iesaistītai valstij vai valsts resursiem. Otrkārt, tam jābūt izdevīgam saņēmējam. Treškārt, tam jārada konkurences traucējumi vai to draudi. Ceturtkārt, iejaukšanās pasākumiem ir jābūt tādiem, kas var ietekmēt dalībvalstu tirdzniecību.

6.1. Valsts resursu esamība

6.1.1. Ad hoc maksājumi

- (83) Maksājumus, kas minēti Likuma par plašsaziņas līdzekļiem 106.a un 170.c pantā un ko Komisija iedala *ad hoc* maksājumu kategorijā, var iedalīt atbilstīgas finansējuma daļas fondu maksājumos, FOR maksājumos un CoBo maksājumos.

Atbilstīgas finansējuma daļas maksājumi

- (84) Attiecībā uz atbilstīgas finansējuma daļas fondiem nauda vispirms tiek atlikta AOR – tas ir fonds, kura resursi pieder valstij un kuru pārvalda plašsaziņas līdzekļu iestāde – sabiedrisko raidorganizāciju izdevumiem, kas pārsniedz prognozētos. Otrajā posmā valsts resursi, kas ir AOR pārvaldībā kā atbilstīgas finansējuma daļas fondi, tiek pārskaitīti NOS RTV.

FOR maksājumi

- (85) FOR fonda maksājumus uzskata par valsts resursiem. Lai gan FOR ir fonds, ko administrē un pārvalda "PO", nauda tiek gūta no AOR, kas ir daļa plašsaziņas līdzekļu budžeta.

- (86) Svarīgāk, kā aprakstīts 2.3.3.2. iedaļā, ir tas, ka PO piešķir līdzekļus, pamatojoties uz līgumiem, kas noslēgti pirms FOR līdzekļu izlietojuma. Lai gan PO ierosina, kā jāizmanto līdzekļi, izglītības, zinātnes un kultūras ministrs ir tas, kurš pieņem ierosinājumu un nosaka, kādiem mērķiem līdzekļus var izmantot. PO lēmumu par līdzekļu izmantošanu var pieņemt tikai tad, kad ministrs ir apstiprinājis līdzekļu piešķiršanas kritērijus. PO ir jāņem vērā ministra noteikumi. Tādēļ var uzskatīt, ka valsts resursu piešķiršana notiek, kad

tiek veikts maksājums no FOR individuālām raidorganizācijām. Tā ir valsts resursu piešķiršana, kas turklāt ir piedāvājama valstij ⁽²⁹⁾.

- (87) Periodā, par kuru notiek izmeklēšana, sabiedriskās raidorganizācijas saņēma 191,2 miljonus euro no FOR, un no atbilstīgas finansējuma daļas fondiem – [...] euro.

CoBo fonda maksājumi

- (88) CoBo fonda maksājumus uzskata par valsts resursiem. Kā aprakstīts 43.-44. punktā, CoBo fondu uztur tiešie maksājumi no plašsaziņas līdzekļu budžeta un ieņēmumi no autortiesību maksājumiem, ko Beļģijas un Vācijas kabeļoperatori maksā par trīs Nīderlandes kanālu raidīšanu Beļģijā un Vācijā. Komisija uzskata, ka par valsts resursiem var uzskatīt ne tikai tiešos maksājumus no plašsaziņas līdzekļu budžeta, bet arī autortiesību maksājumus. Autortiesību maksājumi bija jāizmanto raidorganizāciju sabiedrisko pakalpojumu izmaksu finansēšanai. Atliekot tos CoBo fondā, attiecīgi palielinājās nepieciešamība pēc valsts finansējuma. Tādēļ autortiesību maksājumi ir pielīdzināmi valsts negūtajiem resursiem.

- (89) Turklāt, lai gan CoBo fonda īpašnieks un pārvaldītājs ir nodibinājums (kura valdē galvenā nozīmē ir sabiedriskajām raidorganizācijām), pārskaitījumi no CoBo fonda sabiedriskajām raidorganizācijām pieejami, tikai ievērojot valsts noteiktos nosacījumus.

- (90) Laikā, par kuru notiek izmeklēšana, sabiedriskās raidorganizācijas saņēma 31,7 miljonus euro. Šo summu veido pārskaitījums no valsts resursiem atsevišķām raidorganizācijām.

6.1.2. Brīva piekļuve kabeļiem

- (91) "Must carry" saistības, kas jāpilda kabeļoperatoriem, neietver nekādus pārskaitījumus no valsts resursiem, tāpat arī kabeļoperatoru negūtos ieņēmumus nevar uzskatīt par valsts resursu pārskaitījumu ⁽³⁰⁾. Komisijai nekļuva zināma neviena pazīme, kas norādītu uz pretējo. Tādējādi var apstiprināt iepriekšējo uzskatu, ka šis pasākums EK līguma 87. panta 1. punkta nozīmē nav valsts atbalsts.

6.1.3. Bez maksas tehniskais nodrošinājums no NOB

- (92) Sabiedriskā organizācija NOB saņem maksājumus no valsts par pakalpojumiem, kas tai jāsniedz sabiedriskajām raidorganizācijām. Šie maksājumi ietver valsts resursu tiešu

⁽²⁹⁾ Sal. ar Lietu C-482/99, *Francijas Republika pret Komisiju*, [2002] ECR I-4397, 55. punkts.

⁽³⁰⁾ Sal. ar Lietu C-379/98, *PreussenElektra*, [2001] ECR I-2099, 54. un nākamie punkti.

pārskaitījumu. Galu galā ieguvējas ir sabiedriskās raidorganizācijas, kuras saņem bezmaksas pakalpojumus ⁽³¹⁾. Patiesībā Nīderlandes iestādes pašas ir norādījušas, ka NOB vienkārši darbojas kā finansējuma “nogādātājs” valsts finansējuma pārskaitīšanai sabiedriskajām raidorganizācijām, kas saņem NOB pakalpojumus.

6.2. Ekonomiskās priekšrocības

- (93) *Ad hoc* finansējums (maksājumi FOR un ar atbilstīgas finansējuma daļas fondu starpniecību), pārskaitījumi CoBo fondā un brīvs tehniskais nodrošinājums rada ekonomiskas priekšrocības Nīderlandes sabiedriskajām raidorganizācijām – tādā nozīmē, ka šie pasākumi atbrīvo raidorganizācijas no darbības izmaksām, kas tām citādā gadījumā būtu jāsedz.

6.2.1. Altmark sprieduma piemērojamība

- (94) Nīderlandes valdība un sabiedriskās raidorganizācijas iebilda, ka pasākumi, par kuriem notiek izmeklēšana, kompensē sabiedriskajām raidorganizācijām neto izmaksas, kas radušās, tām sniedzot uzticētos vispārējos sabiedriskos pakalpojumus. Tas varētu nozīmēt, ka šie pasākumi nerada priekšrocības sabiedriskajām raidorganizācijām un saskaņā ar Altmark spriedumu ⁽³²⁾ nav valsts atbalsts.

- (95) Valsts pasākumi, kas kompensē vispārējās tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumu tīrās papildu izmaksas, EK līguma 87. panta 1. punkta nozīmē nav uzskatāmi par valsts atbalstu, ja kompensācija ir noteikta tādā veidā, ka, saņemot to, nav gūstamas faktiskas priekšrocības. Altmark spriedumā tiesa noteica nosacījumus, kam jābūt izpildītiem, lai kompensāciju neklasificētu kā valsts atbalstu. Nosacījumi ir šādi:

- pirmkārt, saņēmējam ir jāsniedz sabiedriskie pakalpojumi, un tiem jābūt skaidri definētiem;
- otrkārt, iepriekš objektīvā un pārskatāmā veidā jābūt noteiktiem parametriem, uz kuru pamata aprēķina kompensāciju;
- treškārt, kompensācija nedrīkst pārsniegt summu, kas vajadzīga, lai segtu visas izmaksas vai daļu no izmaksām, kuras radušās, sniedzot sabiedriskos pakalpojumus, ņemot vērā saistītos saņemtos līdzekļus un pamatotu peļņu, ko rada šo pakalpojumu sniegšana;
- ceturtkārt, ja īpašos gadījumos uzņēmums sabiedrisko pakalpojumu pienākumu izpildei netiek izvēlēts saskaņā ar valsts līguma slēgšanas procedūru, nepieciešamās kompensācijas lielumu nosaka, pamatojoties

uz labi pārvaldīta un attiecīgi aprīkota vidēja uzņēmuma, kas atbilstu sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas prasībām, izmaksām, kas rodas, izpildot šos pienākumus, ņemot vērā ieņēmumus, kā arī saprātīgu peļņu par šo pienākumu izpildi.

- (96) Komisija uzskata, ka šajā lietā trīs pēdējie no 95. punktā minētajiem nosacījumiem nav izpildīti. Pirmkārt, pārskaitījumi no FOR, atbilstīgas finansējuma daļas fondiem, kā arī finansiālie ziedojumi sabiedriskajām raidorganizācijām no CoBo fonda nav balstīti uz iepriekš noteiktiem objektīviem un pārskatāmiem parametriem.

- (97) Bez tam, veicot *ad hoc* finansēšanas pasākumus, kā arī maksājumus no CoBo fonda, nav ņemti vērā visi saistīti sabiedrisko raidorganizāciju ieņēmumi, un tie neietver vajadzīgos piesardzības pasākumus, lai izvairītos no pārmērīgas kompensācijas. Praktiski (tas sīkāk tiks novērtēts tālāk) ar *ad hoc* finansējumu saistītā kompensācija bija ievērojami pārmērīga.

- (98) Visbeidzot, Nīderlandes sabiedriskās raidorganizācijas nav izvēlētas kā vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumu piegādātājas, pamatojoties uz konkursu, nedz arī veikta jebkāda analīze, lai pārliecinātos, ka kompensācijas apmērs ir noteikts, pamatojoties uz labi pārvaldīta un attiecīgi aprīkota vidēja uzņēmuma, kas atbilstu sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas prasībām, izmaksām, kas rodas, izpildot šos pienākumus, ņemot vērā ieņēmumus, kā arī saprātīgu peļņu par šo pienākumu izpildi. Tas pats attiecas uz finansējumu par tehnisko nodrošinājumu, kura pieejamību PSB nodrošina NOB.

- (99) Tādēļ Komisija uzskata, ka šajā gadījumā nav izpildīti visi Altmark spriedumā izklāstītie nosacījumi.

6.3. Konkurences kroplošana

- (100) Priekšrocības, ko Nīderlandes sabiedriskajām raidorganizācijām sniedz *ad hoc* finansējums, pārskaitījumi CoBo un bezmaksas tehniskais nodrošinājums, nav pieejamas nevienam citam uzņēmumam salīdzināmā situācijā. Ņemot vērā to, ka konkurence tiek kropļota vienmēr, kad valsts atbalsts pastiprina saņēmēja konkurētspēju attiecībā pret tā konkurentiem, gūtās priekšrocības var kropļot konkurenci sabiedrisko raidorganizāciju un citu uzņēmumu starpā ⁽³³⁾.

6.4. Dalībvalstu savstarpējās tirdzniecības ietekmēšana

- (101) Ja valsts atbalsts nostiprina uzņēmuma pozīciju, salīdzinot ar citiem uzņēmumiem, kas konkurē Kopienas iekšējā

⁽³¹⁾ Sal. ar Lietu C-126/01, GEMO, [2003] ECR I-13769, 44. punkts.

⁽³²⁾ Sal. ar Lietu C-280/00, Altmark Trans, minēts iepriekš 95. punktā.

⁽³³⁾ Skatīt lietu 730/79, Philip Morris, [1980] ECR 2671, 11. punktu.

tirdzniecībā, jāuzskata, ka šāds atbalsts ⁽³⁴⁾ to ietekmē, arī tad, ja atbalsta saņēmējs nav tieši iesaistīts eksportēšanā ⁽³⁵⁾. Tāpat, kad dalībvalsts sniedz atbalstu uzņēmumam, kas darbojas pakalpojumu un sadales jomā, saņēmējiem nav jāturpina saimnieciskā darbība ārpus dalībvalsts, lai atbalsts ietekmētu Kopienas tirdzniecību ⁽³⁶⁾.

- (102) Saskaņā ar šīm precedentu tiesībām Komisijas 2001. gada paziņojumā par valsts atbalsta noteikumu piemērošanu sabiedriskajai apraidei (še turpmāk – paziņojums par apraidi) ⁽³⁷⁾ paskaidrots, ka:

“Kopumā var uzskatīt, ka sabiedrisko raidorganizāciju saņemtais valsts finansējums ietekmē dalībvalstu savstarpējo tirdzniecību. Tas nešaubīgi attiecināms uz programmu tiesību ieguvu un pārdošanu, kas nereti notiek starptautiskā līmenī. Ja ir runa par sabiedriskajām raidorganizācijām, kam atļauts tirgot reklāmas telpu, arī reklāmai ir pārrobežu ietekme, jo īpaši homogēnos lingvistiskos reģionos, kas sniedzas pāri valstu robežām. Turklāt attiecībā uz komerciālām raidorganizācijām īpašumtiesības var piederēt vairāk kā vienai dalībvalstij ⁽³⁸⁾”.

- (103) Šajā gadījumā Nīderlandes sabiedriskās raidorganizācijas darbojas starptautiskajā tirgū: piedaloties Eiropas Raidorganizāciju apvienībā, tās īsteno televīzijas programmu apmaiņu un piedalās Eurovision sistēmā. Vēl jo vairāk, to programmas pārraida Beļģijā un Vācijā. Turklāt Nīderlandes sabiedriskās raidorganizācijas tieši konkurē ar komerciālajām raidorganizācijām, kuras aktīvi darbojas starptautiskajā apraides tirgū un kurām ir starptautiska īpašumtiesību struktūra.

- (104) Tādēļ Komisija secina, ka *ad hoc* finansējums, CoBo fondā nodotie līdzekļi un bezmaksas tehniskais nodrošinājums ir tādi pasākumi, kas EK līguma 87. panta 1. punkta nozīmē ietekmē dalībvalstu savstarpējo tirdzniecību.

6.5. Secinājums

- (105) Tā kā ir izpildīti visi nosacījumi, kas izklāstīti EK līguma 87. panta 1. punktā, bet nav ievēroti visi nosacījumi, ko noteikusi Tiesa *Altmark* spriedumā, Komisija secina, ka *ad hoc* finansējums (finansējums no FOR un atbilstīgas finansējuma daļas fondiem), līdzekļi, kas piešķirti ar CoBo fonda starpniecību, un bezmaksas tehniskie pakalpojumi un nodrošinājums Nīderlandes sabiedriskajām raidorganizācijām EK līguma 87. panta 1. punkta nozīmē ir jāuzskata par valsts atbalstu. No otras puses, priekšrocības, ko rada

brīva piekļuve kabeltīklam, neietver valsts resursu pārskaitījumu un nav valsts atbalsts.

7. “JAUNA” ATBALSTA PASĀKUMU KVALIFICĒŠANA

- (106) Saskaņā ar 1. panta b) punktu Padomes 1999. gada 22. marta Regulā (EK) Nr. 659/99, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK līguma 93. panta piemērošanai ⁽³⁹⁾, “pastāvošais atbalsts” ir *(cita starpā)*:

“(i) ..., jebkāds atbalsts, kas pastāvēja pirms Līguma stāšanās spēkā attiecīgajās dalībvalstīs, t. i., atbalsta shēmas un individuāls atbalsts, kurš ieviests, pirms joprojām ir piemērojams pēc Līguma stāšanās spēkā.”

- (107) Kā minēts iepriekš, ir iespējams pamanīt atšķirības starp ikgadējiem maksājumiem, uz kuriem neattiecas šis lēmums, un *ad hoc* maksājumiem.

7.1. Ikgadējie maksājumi

- (108) Ikgadējos maksājumus veic, pamatojoties uz Likuma par plašsaziņas līdzekļiem 110. pantu, kurā noteikts, ka “uzņēmumi, kuriem ir piešķirts raidlaiks, ir tiesīgi saņemt finansējumu no vispārējā budžeta”. Likums par plašsaziņas līdzekļiem reglamentē arī finansējuma apjomu un pieejamību. Šāda finansēšanas sistēma pastāvēja pirms Līguma stāšanās spēkā, un to kvalificē kā pastāvošo atbalstu, kā to atzinusi Komisija procedūrā E-5/2005 ⁽⁴⁰⁾.

7.2. Ad hoc maksājumi

- (109) Tā dēvētajiem *ad hoc* maksājumiem piemīt vairākas raksturīgas pazīmes, kas tos atšķir no regulārajiem ikgadējiem maksājumiem un pamato to neiekļaušanu pastāvošā atbalsta kategorijā:

— *Maksājumu juridiskais pamatojums tika noteikts pēc Līguma stāšanās spēkā.* Iespēju ar atbilstīgas finansējuma daļas fondu starpniecību saskaņot sabiedrisko raidorganizāciju izdevumus gadījumā, ja pārmērīgi palielinājušās programmu tiesību cenas, valsts ieviesa tikai 1996. gadā. Līdz 1996. gadam iespējas harmonizēt sabiedrisko raidorganizāciju maksājumus nepastāvēja. Tāpat arī Likuma par plašsaziņas līdzekļiem grozījumi, kas ļāva veikt *ad hoc* maksājumus individuālām raidorganizācijām no FOR, tika ieviesti 1998. gadā. Kas attiecas uz valsts atbalstu CoBo, šī fonda darbību atbalstīt valsts nolēma tikai 1994. gadā.

⁽³⁴⁾ Skatīt lietu 730/79 *Philip Morris*, minēts iepriekš 11. punktā, un Lietu 259/85, *Francijas Republika pret Komisiju* [1987] ECR 4393, 24. punkts.

⁽³⁵⁾ Lieta C-75/97, *Beļģija pret Komisiju (Maribel bis/ter)*, [1999] ECR I-3671, 45. punkts.

⁽³⁶⁾ Lieta C-310/99, *Itālija pret Komisiju*, [2002] ECR I-02289. lpp., 66. punkts.

⁽³⁷⁾ OV C 320, 15.11.2001., 5. lpp.

⁽³⁸⁾ Skatīt Paziņojuma par apraidi 18. punktu.

⁽³⁹⁾ OV L 83, 27.3.1999., 1. lpp. Regulā izmaiņas veiktas ar 2003. gada Pievienošanās līgumu.

⁽⁴⁰⁾ Pilnu novērtējumu sk. 17. pantā minētajā vēstulē E-5/2005, datētā ar 2005. gada 3. martu, ko Komisijas nosūtīja Nīderlandes iestādēm.

— Faktiski maksājumi tika veikti tikai no 1994. gada. Konkrētāk, maksājumi no CoBo fonda tika veikti, sākot no 1994. gada, no atbilstīgas finansējuma daļas fonda – sākot no 1996. gada, un no FOR – sākot no 1999. gada.

— Pretēji regulārajam ikgadējam finansējumam, ad hoc maksājumus nevar kvalificēt kā maksājumus, kuri pienākas sabiedriskajām raidorganizācijām. Tādā veidā ad hoc finansējuma maksājumi nav automātisks process ⁽⁴¹⁾. Šie maksājumi tiek veikti pēc individuālu sabiedrisko raidorganizāciju pieprasījuma, un tos piešķir pēc tam, kad kultūras ministrs pieņēmis noteiktu un individuālu lēmumu, pamatojoties uz Likuma par plašsaziņas līdzekļiem 106. panta a) punktu. Piemēram, FOR gadījumā ministrs, ņemot vērā FOR apjomu, nolēm, vai veicams naudas pārskaitījums FOR no AOR. Tālāk, pamatojoties uz protokolos izklāstītajiem noteikumiem, naudu sadala PO.

— Nosacījumi, ar kādiem iespējami pārskaitījumi, ir izklāstīti tā dēvētajos "Pārskaitījuma protokolos", kas apstiprināti 1999. un 2002. gadā. Attiecībā uz CoBo fondu valsts izstrādā noteiktus nosacījumus maksājumiem fondam un no tā, un tie datējami ar 1994. gadu.

— Visbeidzot, finansējumu piešķir noteiktiem mērķiem, kā minēts 2.3.3. iedaļā. Tas kalpo, piemēram, kā stimuls raidorganizācijām producēt labākas programmas, lai kompensētu reklāmas ieņēmumu svārstības, lai spētu nomaksāt paaugstinātu cenu par tiesībām pārraidīt sporta sacensības un lai veicinātu kopražojumu veidošanu ar Beļģijas un Vācijas raidorganizācijām.

7.3. Bez maksas tehniskais nodrošinājums

(110) Kopš Likuma par plašsaziņas līdzekļiem spēkā stāšanās 1987. gadā sabiedriskajām raidorganizācijām ir pieejams bezmaksas tehniskais nodrošinājums, ko sniedz NOB. No minētā gada NOB sāka sniegt tehnisko nodrošinājumu sabiedriskajām raidorganizācijām, lai gan sākotnēji to nodrošināja NOS. NOB ir uzticēts sniegt vispārējas tautsaimnieciskās nozīmes pakalpojumus, un tas bez maksas nodrošina tehnisko aprīkojumu individuālām raidorganizācijām un saņem maksājumus tieši no valsts. Tādā veidā šo pasākumu var uzskatīt arī kā jaunu atbalstu.

7.4. Secinājums par "jauna atbalsta" kvalificēšanu

(111) Ad hoc finansējums (maksājumi no FOR un atbilstīgas finansējuma daļas fondiem individuālām sabiedriskajām raidorganizācijām), pārskaitījumi no CoBo fonda un

bezmaksas tehniskais nodrošinājums – tas viss uzskatāms drīzāk par jaunu, nevis pastāvošu atbalstu.

8. ATBALSTA ATBILSTĪBA EK LĪGUMA 86. PANTA 2. PUNKTAM

(112) Ņemot vērā šo pasākumu īpatnības, vienīgais iespējamais pamatojums atbilstībai ir EK līguma 86. panta 2. punkts, kurā noteikts, ka "uzņēmumiem, kam uzticēti pakalpojumi ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi [...], attiecas šajā Līgumā ietvertie noteikumi un jo īpaši noteikumi par konkurenci, ja šo noteikumu piemērojums de iure vai de facto netraucē veikt tiem uzticētos uzdevumus. Tie nedrīkst ietekmēt tirdzniecības attīstību tiktāl, lai kaitētu Kopienas interesēm."

(113) Tiesa konsekventi ir saglabājusi uzskatu, ka, attiecībā uz uzņēmumiem, kam uzticēta vispārējās tautsaimnieciskās nozīmes pakalpojumu sniegšana, 86. panta 2. punkts var būt kā atkāpe aizliegumam par valsts atbalsta saņemšanu. Tiesas spriedums *Altmark* lietā apliecināja, ka valsts atbalsts, kas kompensē izmaksas, kas uzņēmumam radušās, sniedzot vispārējās tautsaimnieciskās nozīmes pakalpojumus, var būt atbilstīgs kopējam tirgum, ja vien tas atbilst EK līguma 86. panta 2. punkta nosacījumiem ⁽⁴²⁾.

(114) Saskaņā ar Tiesas precedentu tiesībām ⁽⁴³⁾, EK līguma 86. panta 2. punkts veido atkāpi, kas jāinterpretē ierobežoti. Tiesa ir izskaidrojusi, ka, lai pasākumam varētu piemērot šādu atkāpi, jābūt izpildītiem visiem tālāk uzskaitītajiem nosacījumiem.

— Pakalpojumam jābūt vispārējās tautsaimnieciskās nozīmes pakalpojumam, un dalībvalstij jābūt skaidri definējušai, ka tas tāds ir.

— Apspriežamajam uzņēmumam no dalībvalsts puses jābūt nepārprotami uzticētai šī pakalpojuma sniegšanai.

— Līguma konkurences noteikumu piemērošanai jāierobežo uzņēmumam uzticēto noteikto uzdevumu veikšana, un atkāpe no šiem noteikumiem nedrīkst ietekmēt tirdzniecības attīstību tādā mērā, lai tas būtu pretrunā Kopienas interesēm.

(115) Paziņojums par apraidi nosaka principus un metodes, kuras Komisija ir paredzējusi piemērot, lai nodrošinātu iepriekš minēto nosacījumu ievērošanu. Tādēļ jāpārbauda, vai apspriežamajā gadījumā:

— Nīderlandes sabiedrisko raidorganizāciju darbība no Nīderlandes iestāžu puses ir skaidri un precīzi definēta kā vispārējās tautsaimnieciskās ietekmes pakalpojumi (definīcija);

⁽⁴²⁾ Sal. ar *Altmark* iepriekš minētajā 101.–109. punktā.

⁽⁴³⁾ Sal., piem., ar Lietu 127/73, *BRT/SABAM*, ECR 1974, 313. lpp., 19/22. punkts.

⁽⁴¹⁾ Nīderlandes iestāžu 2004. gada 13. maija vēstule, sk. F.6. daļu.

- Nīderlandes iestādes Nīderlandes sabiedriskajām raidorganizācijām ir oficiāli uzticējušas sniegt šādus pakalpojumus (piesāktās pilnvaras);
- valsts finansējums nepārsniedz šīs sabiedriskās darbības neto izmaksas, ņemot vērā arī citus tiešus vai netiešus ieņēmumus, kas gūti no sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas (proporcionalitāte).

8.1. Definīcija

- (116) Šajā saistībā jāpiemin, ka *ad hoc* finansējums un bezmaksas tehniskais nodrošinājums bija paredzēts, lai atbalstītu darbības, kas ir daļa no uzticētajiem vispārējiem sabiedriskajiem pakalpojumiem. Tādējādi ir vajadzīgs sabiedrisko raidorganizāciju kopējā finansējuma novērtējums, taču pašreizējais lēmums neparedz novērtēt mehānismu un nosacījumus, saskaņā ar kuriem tiek nodrošināts valsts finansējums, atskaitot iepriekš minētos specifiskos pasākumus. Tāpat pašreizējais lēmums neattiecas uz sabiedriskās apraides sistēmas kā vienota kopuma organizāciju.

- (117) Kā minēts Paziņojuma par apraidi 33. punktā, sabiedriskās raidorganizācijas sabiedrisko pakalpojumu uzdevumu definēšana ir dalībvalstu ziņā. Lai arī apraides sektors ir specifisks, tomēr Komisija uzskata, ka “plaša” definīcija, kas uzdod noteiktai raidorganizācijai pienākumu piedāvāt sabalansētu un daudzveidīgu programmu saskaņā ar tās uzdevumiem, saskaņā ar EK līguma 86. panta 2. punktu un saistībā ar Protokola skaidrojošajiem noteikumiem ir *lēģitīma*. Šāda definīcija varētu atbilst mērķim nodrošināt noteiktās sabiedrības demokrātiskās, sociālās un kultūras vajadzības un garantēt daudzveidību, tai skaitā kultūras un lingvistisko daudzveidību.

- (118) Tomēr, lai gan definīcija var būt plaša, tai jābūt pietiekami skaidrai un precīzai, lai nerastos šaubas, vai sabiedriskās raidorganizācijas veikto noteikto darbību dalībvalsts ir vai nav paredzējusi iekļaut sabiedrisko pakalpojumu uzdevumos. Kā minēts Paziņojuma par apraidi 36. punktā, Komisijas uzdevums ir tikai pārbaudīt, vai sabiedriskās darbības definīcijā apraides nozarē nav pieļautas būtiskas kļūdas.

- (119) Saskaņā ar Likuma par plašsaziņas līdzekļiem 13.c pantu Nīderlandes sabiedrisko raidorganizāciju galvenais uzdevums ir nodrošināt daudzveidīgu un augstas kvalitātes programmu pārraides vispārējos sabiedriskajos kanālos. Tiesību aktos ietvertas arī noteiktas prasības attiecībā uz iekļautajām programmu kategorijām un katrai kategorijai veltāmo raidlaiku.

- (120) CLT-UFA paziņoja, ka Nīderlandes sabiedriskās raidorganizācijas kopumā pārāk daudz raida sporta un jo īpaši futbola sacensības. Sūdzībās minēts, ka NOS RTV pārraida

vairumu no visiem sporta pasākumiem Nīderlandē. Kā minēts iepriekš, *ad hoc* finansējums bija paredzēts, lai finansētu aktivitātes, kas ir daļa no sabiedriskās darbības vispārējiem uzdevumiem, un līdz ar to tas bija paredzēts arī sporta pārraižu tiesību iegūšanai.

- (121) Tomēr saskaņā ar Komisijas viedokli sporta programmu pārraidīšana aptuveni 10 % robežās no kopējā raidlaika nav būtiska kļūda. Sports var būt daļa no raidorganizāciju sabiedriskās darbības misijas, un 10 % raidlaika veltīšana sportam nav pretrunā ar sabalansētu un daudzveidīgu sabiedrisko programmu piedāvājumu.

- (122) Saskaņā ar Komisijas viedokli galvenais uzdevums, kas noteikts Likuma par plašsaziņas līdzekļiem 13.c panta 1. punktā, ir samērā plaši definēts, tomēr to var uzskatīt par atbilstošu Nīderlandes sabiedrības – Amsterdams protokola redakcijā – “demokrātiskajām, sociālajām un kultūras vajadzībām”. Tādējādi galvenā uzdevuma definīcija tiesību aktos ir pietiekami skaidra un precīza, un tā neietver nekādas būtiskas kļūdas.

8.2. Piesāktās pilnvaras

- (123) Paziņojuma par apraidi 40. punktā teikts, ka, lai gūtu priekšrocības saskaņā ar EK līguma 86. panta 2. punkta izņēmumiem, sabiedrisko pakalpojumu uzdevumi Nīderlandes sabiedriskajām raidorganizācijām jāpiemēro ar oficiāla akta starpniecību. Komisija vērš uzmanību uz to, ka Likums par plašsaziņas līdzekļiem formāli uzdod NOS veikt sabiedrisko darbību, kas definēta 13.c pantā un saistītajos tiesību aktos. Likuma par plašsaziņas līdzekļiem 31. pantā sabiedriskajām raidorganizācijām tiek dotas tiesības pārraidīt programmas sabiedriskajos kanālos, un Komisija uzskata, ka galvenais uzdevums, proti, programmu pārraidīšana, sabiedriskajām raidorganizācijām ir nepārprotami noteikta par pienākumu.

8.3. Proporcionalitāte

- (124) Paziņojuma par apraidi 6.3. nodaļā ir skaidrots, ka proporcionalitātes novērtējums, kas jāveic Komisijai, ir divkāršs ⁽⁴⁴⁾.

- (125) No vienas puses, Komisijai jāaprēķina Nīderlandes sabiedriskajām raidorganizācijām uzdoto sabiedrisko pakalpojumu neto izmaksas un jāpārbauda, vai šīs izmaksas netiek pārmērīgi kompensētas. Maksājot kompensācijas uzņēmumam, valsts atbalsts nedrīkst pārsniegt uzdoto sabiedrisko pakalpojumu tīrās izmaksas. Lai noskaidrotu tīrās izmaksas, jāaprēķina arī citi tiešie vai netiešie ieņēmumi no sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas. Tādēļ, izvērtējot atbalsta proporcionalitāti, ņem vērā neto ieguvumu no sabiedrisko pakalpojumu izmantošanas.

⁽⁴⁴⁾ Sal. ar Paziņojuma par apraidi 57. un 58. punktu.

(126) No otras puses, Komisijai jāpārbauda tās rīcībā esošā informācija, kas ļauj domāt, ka sabiedriskās raidorganizācijas ir traucējušas konkurenci komerciālajā tirgū lielākā mērā nekā vajadzīgs sabiedriskās darbības nodrošināšanai. Piemēram, ņemot vērā to, ka mazākus ieņēmumus varētu kompensēt valsts, sabiedriskā raidorganizācija varētu būt centusies samazināt tirgū reklāmas cenu vai citu tādu pakalpojumu cenu, kas nav sabiedriskie pakalpojumi, lai tādā veidā mazinātu konkurentu ieņēmumus. Šādas prakses gadījumā varētu būt vajadzīgs papildu finansējums no valsts, lai kompensētu no komercdarbības negūtos ieņēmumus, un tas varētu norādīt uz sabiedriskās darbības saistību pārmērīgu kompensēšanu.

8.3.1. Pārredzamība un izmaksu sadalījums

(127) Vispirms Komisijai jānosaka vispārējās tautsaimnieciskās nozīmes pakalpojumu izmaksas. Tā kā Nīderlandes sabiedriskās raidorganizācijas veic arī darbību, kas nav sabiedriskie pakalpojumi, tām saskaņā ar Komisijas 1980. gada 25. jūnija Direktīvu 80/723/EEK par dalībvalstu un publisku uzņēmumu finansiālo attiecību pārskatāmību⁽⁴⁵⁾, kurā grozījumi izdarīti ar Komisijas Direktīvu 2000/52/EK⁽⁴⁶⁾, grāmatvedības atskaitēs jānošķir dažādie veiktās darbības veidi. Izdevumiem un ieņēmumiem jābūt pareizi asignētiem, pamatojoties uz skaidri noteiktiem un objektīviem saimnieciskā aprēķina principiem. Uz divi nav jādala un sabiedriskajai darbībai pilnībā var asignēt vienīgi izmaksas, kas pilnībā piedēvējamas sabiedriskajai darbībai, lai gan rada ieguvumu arī komercdarbībai⁽⁴⁷⁾.

(128) Pārredzamības direktīva Nīderlandē īstenota, grozot Konkurences likumu ("Mededingingswet")⁽⁴⁸⁾. Turklāt īpašs dekrēts⁽⁴⁹⁾ nosaka sabiedriskajām raidorganizācijām pienākumu grāmatvedības atskaitēs nošķirt visa veida blakusdarbību un saistīto darbību. Pamatojoties uz šo dokumentu, Nīderlandes iestādes ir sniegušas informāciju par sabiedrisko raidorganizāciju izdevumiem un ieņēmumiem laikposmā no 1994. gada līdz 2005. gadam.

(129) Saskaņā ar pārredzamības direktīvas prasībām dalībvalstīm ne vien jānodrošina sabiedriskās un cita veida darbības nošķiršana grāmatvedības atskaitēs, bet arī tas, ka visi izdevumi un ieņēmumi ir pareizi iedalīti, pamatojoties uz konsekventi piemērotiem un objektīviem pamatojamiem grāmatvedības principiem, kā arī tas, ka visi izdevumu iedalīšanas principi, saskaņā ar kuriem grāmatvedības

atskaitēs tiek nošķirti dažādi darbības veidi, ir skaidri apstiprināti.

(130) Tomēr Komisija norāda, ka dekrēts nenosaka, kā sabiedriskajām raidorganizācijām jāiedala izmaksas, kuras ir kopīgas gan sabiedriskajai, gan cita veida darbībai. Turklāt no Nīderlandes iestādēm saņemtā informācija apliecina, ka sabiedriskās raidorganizācijas izmaksu sadalījumam izmanto dažādas metodes. Iestādes argumentē, ka individuālā līmenī sadalījums ir pareizs, taču individuālu raidorganizāciju izvēles dēļ attiecībā uz sadalījumu, tas dažādu raidorganizāciju starpā var atšķirties. Tomēr Komisija uzskata, ka konsekvences trūkums dažādu raidorganizāciju vidū norāda uz to, ka dekrētā nav sniegts pietiekams apraksts, kā izmaksas sadalāmas.

(131) Tādēļ, pamatojoties uz Nīderlandes iestāžu sniegto informāciju, nevar secināt, ka izmaksas būtu pareizi sadalītas, pamatojoties uz vispārpieņemtām izmaksu sadalījuma metodēm. Rezultātā Komisija uzskata, ka, nosakot, vai valsts finansējuma apjoms ir proporcionāls sabiedriskās darbības izmaksām, jāņem vērā visi neto ieņēmumi, ko sabiedriskās raidorganizācijas gūst no komercdarbības. Tas atbilst arī Nīderlandes tiesiskajam pamatam, kas attiecas uz sabiedriskās apraides sistēmu un nosaka, ka raidorganizācijām sabiedriskajai darbībai jāizmanto visa peļņa, arī tā, kas gūta no komercdarbības⁽⁵⁰⁾.

8.3.2. Valsts finansējuma proporcionalitāte

(132) Saskaņā ar Paziņojuma par apraidi 57. punktu, valsts atbalsts nedrīkst pārsniegt sabiedriskās darbības neto izmaksas, kas radušās raidorganizācijām. Tādējādi pēc sabiedriskās darbības tīro izmaksu noteikšanas jākonstatē, vai valsts finansējuma kopējais apjoms nepārsniedz šo vērtību.

(133) Ja nav veikts pilnīgs vai pamatots izmaksu sadalījums, sabiedriskās darbības tīro izmaksu aprēķinā jāņem vērā tiešie ieņēmumi no visa veida darbības, kurai tieši vai netieši ir sniegtas priekšrocības ar valsts finansējumu⁽⁵¹⁾. Nosakot sabiedriskās darbības tīrās izmaksas, nav jāņem vērā vienīgi ieņēmumi no nodalītas komercdarbības. Tā ir tāda veida darbība, kas ne tiešā, ne netiešā veidā nav guvusi labumu – piemēram, mazāku produkcēšanas ieguldījumu veidā – no valsts finansējuma, vai darbība, kas ir atmaksājusi pilnu ieguldījumu vērtību, kuru tā dala ar sabiedrisko darbību vai rodas tās rezultātā.

⁽⁴⁵⁾ OV L 195, 29.7.1980., 35. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Direktīvu 2005/81/EK (OV L 312, 29.11.2005., 47. lpp.).

⁽⁴⁶⁾ OV L 193, 29.7.2000., 75. lpp.

⁽⁴⁷⁾ Sal. ar Paziņojuma par apraidi 53.–56. punktu.

⁽⁴⁸⁾ Sal. ar Nīderlandes Konkurences likuma 25. panta a) punktu.

⁽⁴⁹⁾ Valsts sekretāra 2001. gada 13. jūnija dekrēts, kas ietver pielikumu "Finanšu kontroles rokasgrāmata".

⁽⁵⁰⁾ Nīderlandes iestāžu sniegtie rādītāji rāda, ka laika periodā, par kuru notiek izmeklēšana, sabiedriskās raidorganizācijas kopumā ir guvušas peļņu.

⁽⁵¹⁾ Sal. ar Paziņojuma par apraidi 55. un 56. punktu.

(134) Nīderlandes sabiedriskās apraides sistēmā nav nodalītas darbības koncepcijas, nav arī pamatota un pilnīga resursu sadalījuma raidorganizāciju dažāda veida darbībai. Turklāt Likumā par plašsaziņas līdzekļiem noteikts, ka visi tiešie ieņēmumi no galvenā uzdevuma un blakusuzdevumiem⁽⁵²⁾ un blakusdarbības un saistītās darbības⁽⁵³⁾ ir jāizmanto, lai veiktu sabiedrisko darbību⁽⁵⁴⁾.

(135) Rezultātā sabiedriskās darbības tīrās izmaksas nosaka, ņemot vērā ieņēmumus no visas sabiedrisko raidorganizāciju darbības. Tādējādi aprēķinu veic šādi:

- pirmkārt, sabiedriskās darbības tīrās izmaksas nosaka, no sabiedriskās darbības kopējiem izdevumiem atskaitot tiešos ieņēmumus, kas radušies no sabiedriskās darbības izmantošanas (galvenais uzdevums un blakusuzdevums)⁽⁵⁵⁾;
- otrkārt, ņem vērā visa veida nekomerciālu darbību (blakusdarbība un saistītā darbība);
- treškārt, pieskaita visa veida valsts finansējumu. Pirmkārt, ikgadējo valsts finansējumu un *Stifo* maksājumus, ko uzskata par pastāvošo atbalstu. Turklāt *ad hoc* finansējumu (maksājumus no FOR un atbilstīgas finansējuma daļas fondiem) un maksājumus no *CoBo* fonda, ko uzskata par jaunu atbalstu.

(136) Visu iepriekš minēto pozīciju summa nosaka, vai valsts finansējums pārsniedz sabiedriskās darbības kopējās tīrās izmaksas jeb, citiem vārdiem, vai sabiedriskā darbība nav pārmērīgi kompensēta.

(137) Attiecībā uz tehnisko pakalpojumu un tehniskā aprīkojuma bezmaksas nodrošinājumu no NOB puses, šis pasākums principā jāņem vērā, izvērtējot pārmērīgu kompensāciju. Tomēr tas nav skaidri jāiekļauj aprēķinos, jo var uzskatīt, ka bezmaksas tehniskie pakalpojumi kompensē izmaksas, kas citā gadījumā būtu jāfinansē. Tādējādi, ja būtu jāmaksā apspriežamie izdevumi, par tādu pat summu palielinātos Nīderlandes sabiedriskajām raidorganizācijām uzticēto sabiedrisko pakalpojumu izmaksas. Tādēļ šo izmaksu iekļaušana gala rezultātu nemainītu⁽⁵⁶⁾.

⁽⁵²⁾ Ieņēmumi par intelektuālā īpašuma tiesībām, ieņēmumi no SMS pakalpojumiem, sponsorēšanas, reklāmas bilešu tirdzniecības u.c. To var secināt no iepriekš minētās Finanšu kontroles rokasgrāmatas, kurā izklāstīti grāmatvedības uzskaites noteikumi un principi, kas jāizmanto sabiedriskajām raidorganizācijām (versija 2005, VII modelis, 18. lpp.).

⁽⁵³⁾ Ieņēmumi no blakusdarbības un saistītās darbības ir šādi:

- (1) ieņēmumi no apvienību darbības: parasti tie ir dalībnieku ziedojumi, ieņēmumi no apvienības žurnāliem un saņemtie novēlējumi;
- (2) ieņēmumi no kapitāla: tie ir procentu, nomas un dalības ieņēmumi;
- (3) ieņēmumi no programmu žurnāliem: Ieņēmumi no programmu žurnālu publicēšanas (žurnāli ar sīku informāciju par programmu, pārskatiem, reklāmu u.c.);
- (4) ieņēmumi no cita veida darbības: ieņēmumi no CD un DVD, programmu formātu tirdzniecības.

⁽⁵⁴⁾ Nīderlandes iestāžu vēstule saistībā ar Lietu E-5/2005, datēta ar 2005. gada 2. jūniju un reģistrēta 2005. gada 7. jūnijā.

⁽⁵⁵⁾ Sal. ar 26. punktu.

⁽⁵⁶⁾ Tas ir saskaņā ar Komisijas pozīciju lēmumā par Itālijas sabiedrisko raidorganizāciju RAI: Komisijas 2003. gada 15. oktobra lēmums par Itālijas īstenotajiem pasākumiem par labu RAI SpA, OV L 119, 23.4.2004., 1. lpp.

8.4. Lēmums par procedūras uzsākšanu un laiks, par kuru veic izmeklēšanu

(138) Lēmumā par procedūras uzsākšanu Komisija, pamatojoties uz iepriekšējiem aprēķiniem, bija noteikusi, ka pārmērīgās kompensācijas apjoms ir 110 miljoni euro. Aprēķina pamatā bija nepilnīgi rādītāji par faktisko apjomu, par kādu tika veikts pārskaitījums rezervēm, un sabiedriskās apraides sistēmas rezervju kopējā summa laikā no 1992. gada līdz 2002. gadam. Uz to brīdi iestādes nebija sniegušas pilnīgus datus par sabiedriskajām raidorganizācijām.

(139) Pēc procedūras uzsākšanas Komisija saņēma datus par individuālu raidorganizāciju izmaksām un ieņēmumiem, kas ir daudz detalizētāki nekā kopējie rādītāji, kuri bija paziņoti procedūras uzsākšanas brīdī. Turklāt jaunā informācija sniedz faktiskus datus par laikposmu līdz 2005. gadam un ietver arī prognozi 2006. gadam.

(140) Šis lēmums attiecas uz *ad hoc* maksājumiem, kas maksāti no 1994. gada, un tas aptver laikposmu līdz 2005. gadam. Attiecībā uz beigu datumu Nīderlandes iestādes lūdza Komisiju ņemt vērā arī datus par 2006. gadu, tomēr Komisija neuzskata to par iespējamu, jo dati par 2006. gadu ir tikai prognozes pašreizējam budžeta gadam.

8.4.1. Individuālu sabiedrisko raidorganizāciju kompensācijas novērtējums

(141) Šķiet, ka pārmērīgu kompensāciju laikposmā no 1994. gada līdz 2005. gadam saņēmušas 14 no 19 sabiedriskajām raidorganizācijām. Pārmērīga kompensācija radīja 32 miljonu euro lielu peļņu, kas lielākoties nodoti programmu rezervēm.

(142) Tomēr dažos gadījumos daļa no pārmērīgi kompensētajiem līdzekļiem izlietota, lai sabalansētu nepietiekamas kompensācijas līdz 1994. gadam. Dažām raidorganizācijām 1994. gada sākumā bija negatīva programmu rezervju bilance⁽⁵⁷⁾. Negatīvu programmu rezervju bilanci raidorganizācijas drīkstēja reģistrēt vienīgi tad, ja sabiedriskās darbības izmaksas pārsniedza no dažādiem avotiem saņemto valsts finansējumu. Citiem vārdiem, negatīva programmu rezervju bilance varēja rasties vienīgi no nepietiekamām sabiedriskās darbības izdevumu kompensācijām.

(143) No otras puses, jebkuri iespējami zaudējumi komercdarbības jomā bija jāfinansē, izmantojot apvienības rezerves, un

⁽⁵⁷⁾ Piem., VARA 1994. gada sākuma bija negatīva programmas rezervju bilance 8,5 miljonu euro apmērā.

tie nevarēja ietekmēt programmu rezerves. Saskaņā ar Nīderlandes iestādēm apvienību rezerves bija izveidojuši privāti fondi.

nākamo gadu. Komisija ir atzinusi šo principu Dānijas sabiedriskās apraides lietā ⁽⁶⁰⁾.

(144) Zināmi arī gadījumi, kad no apvienību rezervēm īslaicīgi finansētas arī nepietiekamas sabiedriskās darbības izdevumu kompensācijas. 1993. gadā Nīderlandes iestādes "iesaldēja" apvienību rezerves; kopš tā brīža apvienību rezerves nevarēja papildināt ar ieņēmumiem no sabiedriskās darbības un komercdarbības. Tomēr tika izdarīts izņēmums, lai kompensētu maksājumus, kas pirms 1994. gada tika veikti no apvienību rezervēm, lai segtu neapmaksātos sabiedriskās darbības izdevumus. Saskaņā ar Nīderlandes iestādēm tie ir vienīgie apstākļi, kādos pēc 1994. gada joprojām notika līdzekļu iemaksāšana rezervēs ⁽⁵⁸⁾.

(145) Komisija uzskata, ka reģistrētā negatīvā bilance programmu rezervēs un apvienību rezervju bilances pozitīvās izmaiņas pēc 1994. gada notika vienīgi sabiedriskās darbības izmaksu nepietiekamas kompensācijas rezultātā. Tādēļ šo summu vēlāku izlīdzināšanu uzskata par pieņemamām sabiedriskās darbības izmaksām. Tādēļ, konstatējot pārmērīgu kompensāciju, atbilstošas summas nav jāņem vērā.

(146) Kā minēts 141. punktā, pārmērīgas kompensācijas līdzekļi lielākoties ieplūda programmu rezervēs. PO 2005. gadā, pamatojoties uz Likuma par plašsaziņas līdzekļiem 19.a panta 1. punkta h) apakšpunktu un 109.a pantu, pirmoreiz nolēma, ka individuālu raidorganizāciju rezerves, kas pārsniedz 5 līdz 10 % no to gada budžeta, jānodod PO ⁽⁵⁹⁾. Arī šo pārskaitījumu uzskata par daļu no *ad hoc* pasākumiem, un to ņem vērā, nosakot kompensācijas proporcionalitāti. Rezultātā šis pārskaitījums ir samazinājis individuālo raidorganizāciju kopējo kompensāciju apjomu, vienlaikus palielinot PO pārmērīgo kompensāciju apjomu.

(147) 8.3.2. iedaļā aprakstītajā veidā atskaitot – par katru gadu no 1994. līdz 2005. gadam – no kopējā finansējuma, kas saņemts no valsts, sabiedriskās darbības tīrās izmaksas, Komisija secina, ka neviena no individuālajām raidorganizācijām nav saņēmusi valsts finansējumu apmērā, kas pārsniegtu 100 % no tās gada budžeta. Tā kā sabiedriskās apraides izmaksas katru gadu var būt atšķirīgas, valsts ar budžetu saistītu iemeslu dēļ var vēlēties saglabāt minimālas valsts finansējuma svārstības un ļaut noteiktu daļu no ikgadējās pārmērīgās kompensācijas summas pārnest uz

(148) Saistībā ar Dānijas valsts atbalstu Komisija paziņoja, ka šādas rezerves ir jāizveido ar noteiktu mērķi, turklāt tās ir jāsaņemas ar noteikumiem vistuvākajā laikā, tas ir, atvelkot no nākamā gada kompensācijas, ja konstatēta pārmērīga kompensācija. Tādējādi, ja pārmērīgas kompensācijas summa nepārsniedz 10 % no ikgadējās kompensācijas apjoma, šāda pārmērīga kompensācija ir savienojama ar EK līgumu un var tikt pārnesta uz nākamā gada periodu un atskaitīta no šajā periodā saņemamo kompensāciju summām.

(149) Nīderlandes iestādes ir nolēmušas, ka katra individuāla sabiedriskā raidorganizācija var uzturēt šādu rezervi maksimāli 5 līdz 10 % apmērā no tās gada budžeta ⁽⁶¹⁾. Saistībā ar šo ierobežojumu PO 2005. gadā pasūtīja rezervju pārskaitījumu no individuālajām raidorganizācijām PO 42,457 miljonu euro apmērā. Bez tam iestādes ir uzturējušas no 2006. gada veikt rezervju regulāru uzraudzību un pieprasīt atmaksāt pārmērīgas summas, kas pārsniedz 10 % no ikgadējā kompensāciju apjoma ⁽⁶²⁾. Tādēļ Komisija uzskata, ka ir izpildīti nosacījumi, lai par savienojamu uzskatītu pārmērīgas kompensācijas summu, ja netiek pārsniegti 10 % no sabiedrisko raidorganizāciju gada budžeta ⁽⁶³⁾.

(150) Tā kā pārmērīgas kompensācijas summa nepārsniedz 10 % starpību no gada budžeta, to var uzskatīt par pamatotu sabiedriskās darbības veikšanai, un tādējādi atbalstu uzskata par savienojamu ar EK līguma 86. panta 2. punktu.

8.4.2. Pārmērīga kompensācija PO

(151) PO ir saņēmis maksājumus par tā apraides sistēmas pārvaldītāja koordinatora funkciju. Šo funkciju pilda PO, kā atsevišķa organizācija, kam ir nodalīti iekšējie konti. Nīderlandes iestādes ir paziņojušas, ka, lai gan NOS RTV ir PO vienas juridiskās personas daļas un tiem ir arī konsolidēti konti, šīm organizācijām nekādos apstākļos nav pieļaujama piekļuve otras organizācijas līdzekļiem.

⁽⁶⁰⁾ Komisijas Lēmums (2004. gada 19. maijs) par Dānijas īstenotajiem pasākumiem attiecībā uz TV2/Danmark, OV L 85, 23.8.2006., 113. punkts.

⁽⁶¹⁾ Tas ir, 5 vai 10 % atkarībā no raidorganizācijas budžeta.

⁽⁶²⁾ Jaunā plašsaziņas līdzekļu likuma projektā (2007. gada Likums par plašsaziņas līdzekļiem) Nīderlandes valdība ir ieviesusi noteikumu, kas paredz, ka rezervi katru gadu kontrolē un pārmērīga rezervju summa (rezerve, kas lielāka par 10 % no ikgadējā kompensāciju apjoma), jāpārskaita atpakaļ AOR, ko vada plašsaziņas līdzekļu iestāde. Nīderlandes valdība, kā pausts 2006. gada 4. maija vēstulē, ir apņēmusies ieviest šo noteikumu 2006. gada likumā par budžetu, kas garantē tā piemērošanu līdz 2007. gada Likuma par plašsaziņas līdzekļiem pieņemšanai.

⁽⁶³⁾ Praksē 5 % vai 10 %, saskaņā ar Nīderlandes iestāžu lēmumu.

⁽⁵⁸⁾ Tas attiecas uz AVRO, KRO, NCRV un VARA. Nīderlandes iestāžu 30. aprīļa vēstule, reģistrēta 2004. gada 13. maijā.

⁽⁵⁹⁾ Vēstule "Publieke Omroep", datēta ar 2005. gada 28. jūliju un izsūtīta no Nīderlandes iestādēm 2005. gada 1. septembrī (reģistrēta 2005. gada 5. septembrī).

- (152) Ņemot vērā PO nodalītos kontus un ievērojot 135. punktā aprakstīto grāmatvedības metodi, Komisija secina, ka PO saņemtā pārmērīgu kompensāciju kopējā summa ir 55,908 miljoni euro, neskaitot rezerves, ko 2005. gadā pārskaitījušas individuālās raidorganizācijas. Rezervju pārskaitījuma summa ir 42,457 miljoni euro. Ja ņem vērā šo pārskaitījumu, PO pārmērīgas kompensācijas kopējā summa ir 98,365 miljoni euro (55,908 + 42,457 miljoni euro).

4. tabula

Pārskats par PO ikgadējo finansējumu (1994–2005), miljoni euro ⁽⁶⁴⁾

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	Kopā
Sabiedriskās darbības izdevumi	53,1	60,5	61,8	64,6	69,3	77,3	89,0	94,7	100,4	91,2	91,9	95,2	948,9
Ieņēmumi no sabiedriskās darbības	0	0	0	0,7	3,3	3,5	2,5	2,6	3,4	0,2	0	0	16,2
Sabiedriskās darbības tīrās izmaksas	53,1	60,5	61,8	63,9	66,0	73,8	86,4	92,0	97,0	90,9	91,9	95,2	932,7
Komerccarbības tīrais rezultāts	5,7	5,9	6,5	7,3	10,7	16,0	13,7	12,0	10,8	13,1	22,3	9,7	133,7
Nepieciešamais valsts finansējums	47,5	54,6	55,3	56,5	55,4	57,8	72,7	80,0	86,2	77,8	69,6	85,5	799,0
Ikgadējie maksājumi	49,4	55,6	58,3	58,9	62,3	70,7	68,7	74,6	78,6	85,4	78,0	79,3	819,6
Ikgadējie maksājumi no <i>Stifo</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kopējā ikgadējā kompensācija	49,4	55,6	58,3	58,9	62,3	70,7	68,7	74,6	78,6	85,4	78,0	79,3	819,6
Rezultāts pirms <i>ad hoc</i> maksājumiem	1,9	1,0	3,0	2,3	6,9	12,8	- 4,0	- 5,4	- 7,6	7,6	8,4	- 6,2	20,7
Maksājumi no FOR	0	0	0	0	0	0	7,1	6,1	5,2	7,0	5,6	2,8	33,9
Maksājumi no atbilstīgas finansējuma daļas fondiem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Maksājumi no CoBo fonds	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pārmērīgas rezerves pārskaitījums	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	42,5	42,5
Kopējie <i>ad hoc</i> maksājumi	0	0	0	0	0	0	7,1	6,1	5,2	7,0	5,6	45,3	76,3
Ārkārtas pozīcijas	0	0	0	0	0	0,9	0	0,2	0,2	0	0	0	1,4
Pārmērīga finansējuma vai nepietiekama finansējuma kopējā summa	1,9	1,0	3,0	2,3	6,9	13,7	3,1	0,9	- 2,1	14,5	14,0	39,1	98,4

⁽⁶⁴⁾ Atšķirības tekstā un tabulā skaidrojamas ar rādītāju noapaļošanu.

(153) Komisija uzskata, ka pārmērīga kompensācija 98,365 miljonu euro apmērā sabiedriskās darbības funkcionēšanai nav vajadzīga un tādēļ tai nevar piemērot 86. panta 2. punkta atkāpes attiecībā uz aizliegumu saņemt valsts atbalstu. Tādēļ pārmērīgu kompensāciju neuzskata par savienojamu atbalstu, un tā principā jāatgūst no PO.

(154) Tomēr šķiet, ka pārmērīgas kompensācijas summa pārsniedz PO uzkrātos *ad hoc* maksājumus. PO *ad hoc* maksājumu veidā no valsts plašsaziņas līdzekļu budžeta saņēmis 33,870 miljonus euro, kā arī *ad hoc* pārskaitījumu 42,457 miljonu euro apmērā no citām raidorganizācijām. Kopā tie ir 76,327 miljoni euro, saņemti no *ad hoc* pasākumiem. Turklāt *ad hoc* maksājumi veidojuši arī procentus, kas arī jāņem vērā, nosakot līdzekļu apjomu, kāds netika saņemts pastāvošā atbalsta pasākumu kontekstā. Tādēļ atgūstami 76,327 miljoni euro, pieskaitot procentus, jo "atlikusi" pārmērīgā kompensācija tika piešķirta ar pastāvoša atbalsta starpniecību, un to nevar atgūt.

8.5. Konkurenci traucējoša rīcība komerciālajā tirgū

(155) Kā skaidrots Paziņojumā par apraidi, Komisijas uzskata, ka konkurenci traucējošu rīcību no sabiedrisko raidorganizāciju puses nevar uzskatīt par nepieciešamu sabiedriskās darbības veikšanai. Lēmumā par formālas izmeklēšanas procedūras uzsākšanu Komisija minēja šādus iespējamus tirgus kropļojumus.

8.5.1. Kabeļtelevīzijas pārraides

(156) Parauglīgumā, kas 1985. gadā noslēgts starp raidorganizācijām un kabeļoperatoriem, pēc Nīderlandes valdības pieprasījuma noteikts, ka kabeļoperatori nemaksā Nīderlandes sabiedriskās televīzijas programmām par intelektuālā īpašuma tiesībām. Ir pamatoti jautāt, vai, negūstot intelektuālā īpašuma tiesību maksājumu ieņēmumus no kabeļoperatoriem, PO rīkojās kā normāls tirgus operators, jo tā uzskatāma par atteikšanos no komerciāliem ienākumiem.

(157) Tomēr Nīderlandes iestādes argumentē, ka tas, ka PO nepieprasa samaksu par intelektuālā īpašuma tiesībām, automātiski nav pretrunā ar tirgus praksi. Arī komerciālās

raidorganizācijas neprasa samaksu no kabeļoperatoriem par to programmu pārraidīšanu ⁽⁶⁵⁾.

(158) Patiesībā komerciālie līgumi starp raidorganizācijām un kabeļoperatoriem var paredzēt dažādus nosacījumus, jo īpaši ņemot vērā faktu, ka darījums ietver pārraidīšanas pakalpojumu apmaiņu pret satura pieejamību, kas ir vērtīga abām pusēm. Līdz ar to Komisija konstatē, ka nav skaidru pierādījumu, ka PO rīkotos pretrunā ar tirgus praksi un, atsakoties no komerciāliem ienākumiem, palielina nepieciešamā valsts finansējuma apjomu.

8.5.2. Reklāmas tirgus

8.5.2.1. Piedāvātais cenu samazinājums GRP 20-49

(159) Sākot formālu izmeklēšanas procedūru, Komisijai nebija pietiekamu pierādījumu tam, ka STER faktiski pazemina cenas. Tomēr jāizvērtē informācija, ko sūdzību iesniedzēji un Nīderlandes iestādes sniegušas pēc izmeklēšanas sākuma.

(160) Paziņojuma par apraidi 58. punktā minēts, ka sabiedriskās raidorganizācijas varētu censties pazemināt reklāmas cenas, lai mazinātu konkurentu ieņēmumus. Tomēr jāatceras, ka sabiedriskās raidorganizācijas Nīderlandē nepastarpinātā veidā ar reklāmu nenodarbojas, bet reklāmas darbību veic atsevišķa organizācija STER. Pamatojoties uz STER uzdevumu aprakstu, tam ir jāizmanto reklāmai pieejamais laiks veidā, kas var dot optimālu ieguldījumu sabiedrisko raidorganizāciju centrālajā finansēšanā. Šī organizācija darbojas kā starpnieks, kura uzdevums ir maksimāli palielināt sabiedrisko raidorganizāciju peļņu no reklāmas telpas pārdošanas. Kā iepriekš minēts 17. punktā, STER ieņēmumi no reklāmas nepastarpināti nonāk plašsaziņas līdzekļu budžetā.

(161) Jebkādu cenu samazinājumu no STER puses rada daži vai visi tālāk uzskaitītie apstākļi: STER salīdzinājumā ar tā konkurentiem piedāvā zemākas cenas, tam ir lielāka tirgus daļa, un STER zaudē ieņēmumus.

(162) Pirmkārt, kā Komisija minēja arī lēmumā par formālas izmeklēšanas procedūras uzsākšanu, sabiedrisko un privāto reklāmas tirdzniecības uzņēmumu cenu salīdzinājumu var uzskatīt par noderīgu kritēriju, kas minēts Paziņojuma par apraidi 58. punktā.

⁽⁶⁵⁾ Saskaņā ar kabeļoperatoru organizāciju VECAI, NOS reāli saņem maksājumus no VECAI, lai gan tiem ir cits nosaukums. Tomēr NOS neuzskata šos maksājumus par samaksu par intelektuālā īpašuma tiesībām.

- (163) Cenu salīdzinājumam vislabāk piemērota mērķauditorijas grupa, kurā ietilpst 20-49 gadus veci cilvēki. Kā var secināt no tālāk norādītās 5. tabulas, pastāv vairākas dažādas apakšgrupas, no kurām daudzas paredzētas skatītājiem 20-49 gadu vecumā.

5. tabula.

STER iegūto GRP procentuālais daudzums (2004. gads).

Mērķis	13+	20-34	35-49	50-64	20-49	Pircēji 20-49	Pircēji 20-49, pieskaitot bērnus	Vīrieši 20-34	Sievietes 20-34
Iegūts	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

Avots: Nīderlandes iestāžu vēstule, 27.1.2005.

- (164) Kā redzams 5. tabulā, STER galvenokārt pārdod reklāmas laiku skatītāju kategorijai 20-49 gadu vecumā. No 1999. gada STER tirgus daļa reklāmas nozarē un sabiedrisko raidorganizāciju auditorija vecuma grupā 20-49 gadi ir samazinājusies. Mērķa grupā vecumā 20-49 gadi reklāmdevējiem piedāvātās bruto cenas ir šādas:

6. tabula

Bruto cenas GRP mērķa grupā vecumā 20-49 gadi (laikā no 18:00 līdz 24:00), 1995-2005, euro.

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
STER	1 470	1 496	1 499	1 315	1 485	1 541	1 562	1 624	1 816	1 932	1 890
Komerčiālās raidorganizāci- jas	1 337	1 314	1 366	1 399	1 438	1 637	1 667	1 675	1 753	2 055	2 087

Avots: Nīderlandes iestāžu vēstule, 23.2.2006.

- (165) Saskaņā ar iepriekš norādītajiem datiem, STER cenrāža cenas GRP mērķa grupā vecumā 20-49 gadi ir bijušas tikai nedaudz zemākas par komerciālo raidorganizāciju cenām. Saskaņā ar Nīderlandes iestādēm, raidorganizācijas un STER piedāvā diezgan ievērojamas atlaides. Šķiet, ka komerciālās raidorganizācijas ir piedāvājušas daudz lielākas atlaides, jo īpaši kopš 1998. gadā. Šīs atlaides ir norādītas turpmāk:

7. tabula

Reālās piešķirtās atlaides no 1994. līdz 2005. gadam, %.

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
STER	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Komerčiālās raidorganizāci- jas	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

Avots: Nīderlandes iestāžu vēstule, 24.2.2006.

- (166) Lai gan STER auditorija ir mazāk pievilcīga par komerciālo raidorganizāciju auditoriju, jo tai ir zema selektivitāte un līdz ar to mazākas spējas piedāvāt ļoti īpašu mērķa grupu; STER ir arī mazāka auditorija un reklāmas tirgus daļa (sk. 9. tabulu), bet neto cenas ir augstākas kā komerciālo raidorganizāciju piedāvātās.

8. tabula

Neto cenas GRP mērķa grupā vecumā 20–49 gadi (laikā no 18:00 līdz 24:00), 1995.–2005. gads, euro.

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
STER	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Komerčiālās raidorganizācijas	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

- (167) Turklāt no 9. tabulas var secināt, ka pastāv nepārprotama saistība starp auditorijas samazinājumu un sabiedrisko raidorganizāciju pakalpojumu reklāmas tirgus daļu. Nav pierādījumu, ka iespējamā cenu dempinga dēļ STER palielinātu savu tirgus daļu vai pat saglabātu savu tirgus daļu, neraugoties uz raidorganizāciju, kas ir tā klienti, auditorijas samazinājumu. Gluži pretēji, STER zaudē savu reklāmas tirgus daļu atbilstīgi sabiedrisko raidorganizāciju auditorijas samazinājumam.

9. tabula

Auditorija un reklāmas tirgus daļas.

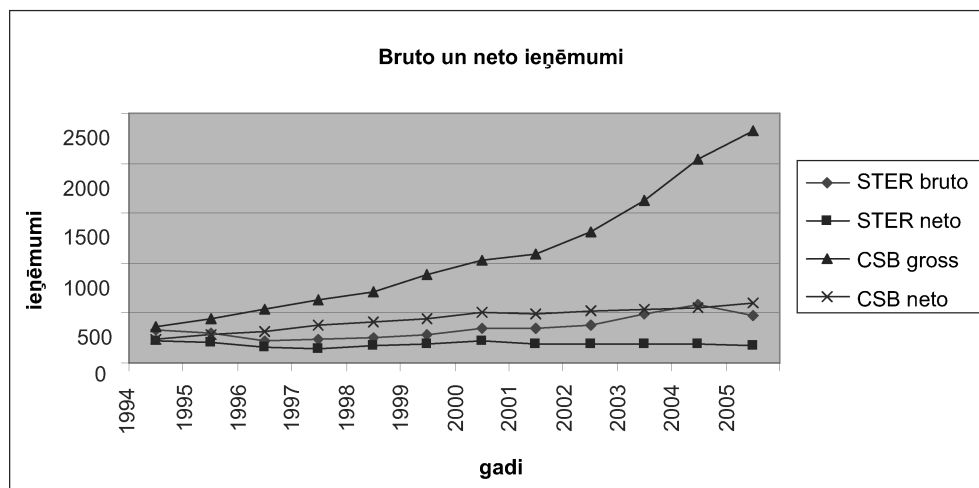
	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Komerčiālo raidorganizāciju auditorija	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Komerčiālo raidorganizāciju reklāma	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Sabiedrisko raidorganizāciju auditorija	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Sabiedrisko raidorganizāciju reklāma	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

Avots: Nīderlandes iestāžu vēstule, 3.2.2006.

- (168) Visbeidzot, nav pierādījumu, ka STER zaudētu ieņēmumus no reklāmas, lai palielinātu savu tirgus daļu.

1. attēls

bruto un tīro ieņēmumu attīstība.

(169) No 7. tabulas un 1. grafika var secināt, ka STER ir piedāvājis ievērojamas atlaides. Tomēr no 1. grafika var secināt arī to, ka, arī pastāvot atlaidēm, tirie ieņēmumi no reklāmas laika pārdošanas palikuši salīdzinoši nemainīgi. Atlaižu izmantošana nav radījusi būtiskas izmaiņas ieņēmumos.

(170) Tātad šķiet, ka Nīderlandes reklāmas tirgū nav konstatēts neviens no apstākļiem, kas parasti ir saistīts ar cenas samazinošu rīcību, proti, zemākas cenas, tirgus daļas palielinājums un īslaicīgs ieņēmumu zudums. Atkal jāuzsver, ka STER ir no sabiedriskajām raidorganizācijām neatkarīgs uzņēmums, kura ieņēmumi nepastarpināti nonāk plašsaziņas līdzekļu budžetā. Tādēļ Komisijai jāsecina, ka nav pazīmju, ka STER būtu pazeminājis cenas tādā apmērā, kas rada pārmērīgu ieņēmumu zudumu, tādā veidā palielinot sabiedriskās apraides sistēmai vajadzīgā valsts finansējuma apjomu.

8.5.2.2. Reklāmas cenu kritēriji

(171) SBS *Broadcasting BV* argumentēja, ka "vienkāršs cenu salīdzinājums, novērtējot GRP 20–49 cenu, kas maksāta STER vai IP un/vai SBS, nevar būt vienīgais kritērijs, lai noteiktu, vai STER samazina cenu".

(172) Bez tam SBS norāda, ka, pirmkārt, reklāmdevēji ir gatavi maksāt vairāk par GRP 20–49, ko piedāvā STER, jo reklāma sasniedz arī cilvēkus ārpus šīs mērķa grupas. Turklāt STER reālās cenas GRP 13+ (pusaudžu kategorija) ir daudz zemākas nekā konkurējošo komerciālo raidorganizāciju cenas GRP 13+. Šos jautājumus Komisija iesniedza Nīderlandes iestādēm ⁽⁶⁶⁾.

(173) Attiecībā uz pirmo jautājumu iepriekš jāpaskaidro, ka mārketinga uzņēmumi, reklamējot savus izstrādājumus, vēlas iegūt mērķa grupas uzmanību. Auditorijai ārpus mērķa grupas nav nozīmes. Viens no reklāmas laika iegūšanas kritērijiem ir mērķa auditorijas selektivitāte. Ja reklāmas laiks nav selektīvs, proti, ir liels daudzums tā dēvētās "neizmantotās reklāmas" (reklāma, kas sasniedz cilvēkus ārpus mērķa grupas), reklāmas laiks kļūst mazāk saistošs. Ņemot vērā to, ka STER pārdotajai reklāmas telpai ir zema selektivitāte – tā piesaista plašu skatītāju loku, tad saskaņā ar Nīderlandes iestāžu viedokli STER ir grūti saglabāt savus reklāmas izcenojumus. Otrkārt, GRP 13+ ir daudz mazāka nozīme nekā GRP 20–49. Informācija 5. tabulā norāda uz GRP 13+ relatīvo mazsvarīgumu un skaidri liecina, ka GRP 13+ nav izšķirošais kritērijs, veicot cenu salīdzināšanu. Kā norādīja Nīderlandes iestādes, daudz nozīmīgāks ir GRP 20–49. Fakts, ka STER piedāvātā cena GRP 13+ ir zemāka, kā tāds nepierāda, ka sabiedriskās raidorganizācijas kopumā nodarbotos ar cenu dempingu.

8.5.2.3. Secinājums par reklāmu

(174) Tādēļ, lai arī STER ir piedāvājis ievērojamas atlaides, kopējie ieņēmumi no reklāmas laika nemazinājās, bet gan palika stabili. Izvērtējot citus argumentus un Nīderlandes iestāžu atbildes, Komisija secina, ka šobrīd nav pierādījumu tam, ka STER necentās palielināt ieņēmumus no reklāmas un ka tā rīcība varētu būt palielinājusi vajadzīgā valsts finansējuma apjomu.

8.5.3. Futbola pārraižu tiesības

(175) Kad Komisija uzsāka procedūru, tā norādīja, ka nav skaidru pazīmju, lai secinātu, ka raidorganizācijas par futbola pārraižu tiesībām maksāja cenu, kas būtiski pārsniedza tirgus vērtību. Viens no iemesliem bija tas, ka sabiedriskās raidorganizācijas pārrunās piedāvāja lielākas summas, nekā to bija gatavas darīt komerciālās raidorganizācijas. CLT-UFA iesniedza sūdzību, ka Nīderlandes sabiedriskās raidorganizācijas maksā pārāk lielas summas par tiesībām pārraidīt futbolu. Komisija norādīja, ka šo situāciju tā varētu izvērtēt sīkāk.

(176) Tālākā izmeklēšanā netika atrasti pierādījumi, ka sabiedriskās raidorganizācijas būtu pārsolījušas komerciālās raidorganizācijas vai ka sabiedriskās raidorganizācijas būtu ieguvušas tiesības pārraidīt futbola sacensības tādā mērā, kas konkurentiem varētu atņemt tiesības uz tirgu. Patiesībā ir konstatēti gadījumi, kad laika periodā, par kuru tiek veikta izmeklēšana, nozīmīgas futbola pārraižu tiesības ir komerciālo raidorganizāciju īpašumā (sk. 55. punktu iepriekš).

(177) Tomēr, ievērojot to, ka pašreizējā procedūrā nebija iespējams identificēt noteiktus konkurētspējas traucējumus, jautājums par to, vai sistēma kā tāda nodrošina pietiekamu aizsardzību pret iespējamu konkurenci traucējošu rīcību, tiks izskatīts procedūrā E-5/2005 par pastāvošo atbalstu.

9. SECINĀJUMS

(178) Ņemot vērā iepriekš minētos iemeslus, Komisija secina, ka ir veikta pārmērīga kompensācija NOS par darbībām, ko veic kā PO, 98,365 miljonu euro apmērā, kas piešķirti ar valsts atbalsta pasākumu starpniecību, ko, pamatojoties uz EK līguma 86. panta 2. punktu, nevar uzskatīt par savienojamiem ar kopējo tirgu, tādēļ NOS šie līdzekļi jāatmaksā.

(179) Tomēr, ņemot vērā to, ka pārmērīgas kompensācijas summa pārsniedz kopējos *ad hoc* maksājumus, ko uzkrājis PO un kuru kopējā summa ir 76,327 miljoni euro, atmaksājamā summa ir 76,327 miljoni euro, pieskaitot procentus, jo pārmērīgas kompensācijas "atlikusi" daļa ir piešķirta ar pastāvoša atbalsta starpniecību, un tā nav jāatmaksā,

⁽⁶⁶⁾ Nīderlandes iestāžu vēstule, 2005. gada 4. janvāris.

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

1. *Ad hoc* valsts atbalsts, ko Nīderlande ir sniegusi NOS kā PO funkciju izpildītājam nav savienojams ar kopējo tirgu.

2. NOS ir jāatmaksā nesavienojamais *ad hoc* valsts atbalsts. Atmaksājamā summa ir 76,327 miljoni euro, pieskaitot procentus.

3. *Ad hoc* valsts atbalsts, ko Nīderlande sniegusi individuālām sabiedriskajām raidorganizācijām, ir savienojams ar kopējo tirgu, ja vien, šāda atbalsta rezultātā rodoties pārmērīgai kompensācijai, atlikums tiek glabāts kā rezerve noteiktam mērķim un tās apjoms nepārsniedz 10 % no raidorganizācijas gada budžeta un ja Nīderlande regulāri kontrolē šī ierobežojuma ievērošanu.

2. pants

1. Nīderlandei jāveic visi nepieciešamie pasākumi, lai PO atmaksātu atbalstu, kas minēts 1. pantā un nelikumīgi sniegts saņēmējam.

2. Atmaksai jānotiek bez kavēšanās un saskaņā ar valsts tiesību aktos noteikto procedūru ar nosacījumu, ka tā pieļauj tūlītēju un efektīvu lēmuma izpildi. Atmaksājama atbalsta summai jāietver procenti no datuma, kurā atbalsts tika nodots saņēmējiem, līdz atmaksas datumam.

3. Šī panta 2. punktā noteiktā atmaksājamā procentu summa jāaprēķina saskaņā ar procedūru, kas izklāstīta Komisijas Regulas (EK) Nr. 794/2004 ⁽⁶⁷⁾ 9. un 11. pantā.

4. Divu mēnešu laikā no šī lēmuma paziņošanas Nīderlandei jāpieprasa 1. pantā minētajam saņēmējam atmaksāt nelikumīgo un nesavienojamo atbalstu un saņemamos procentus.

3. pants

Divu mēnešu laikā pēc šī lēmuma paziņošanas Nīderlandei jāinformē Komisija par jau veiktajiem un plānotajiem pasākumiem lēmuma izpildei. Šo informāciju tā sniedz, izmantojot Lēmuma 1. pielikumā pievienoto anketu. Šajā pat periodā Nīderlandei jāiesniedz visi dokumenti, kas apliecina, ka pret nelikumīgi piešķirtā un nesavienojamā atbalsta saņēmēju ir sākti naudas atgūšanas procedūra.

4. pants

Šis lēmums ir adresēts Nīderlandes Karalistei.

Briselē, 2006. gada 22. jūnijs

Komisijas vārdā –
Komisijas locekle
Neelie KROES

⁽⁶⁷⁾ OV L 140, 30.4.2004., 1. lpp.

PIELIKUMS

INFORMĀCIJA PAR KOMISIJAS LĒMUMA NR. C 2/2004 IZPILDI

1. Saņēmēju kopējais skaits un atmaksājamā atbalsta kopējā summa

1.1 Lūdzu, detalizēti paskaidrojiet, kā aprēķinās no individuāliem saņēmējiem atgūstamo atbalsta summu.

— Pamatsumma

— Procenti

1.2 Kāda ir nelikumīgā atbalsta kopējā atmaksājamā summa, kas piešķirta, vadoties pēc šādas shēmas (bruto atbalsta ekvivalents; ... cenas)?

1.3 Kāds ir saņēmēju kopējais skaits, no kuriem jāatgūst saskaņā ar šo shēmu nelikumīgi piešķirtais atbalsts?

2. Atbalsta atmaksai plānotie un jau veiktie pasākumi

2.1 Lūdzu, detalizēti aprakstiet, kādi pasākumi ir plānoti un kādi jau ir veikti, lai nodrošinātu tūlītēju un nekavējošu atbalsta atmaksu. Lūdzu, ja tas ir būtiski, norādiet arī veikto/plānoto pasākumu tiesisko pamatu.

2.2 Līdz kuram datumam atbalsta atmaksa tiks pabeigta?

3. Informācija par individuāliem saņēmējiem

Tabulā, lūdzu, sniedziet informāciju par katru saņēmēju, no kura jāatgūst saskaņā ar šo shēmu nelikumīgi piešķirtais atbalsts.

Saņēmēja identitāte	Nelikumīgi piešķirtā atbalsta summa (*) Valūta: ...	Atmaksātā summa (°) Valūta: ...
(*) Atbalsta summa, kas nodota saņēmēja rīcībā (bruto atbalsta ekvivalents; cenās). (°) Bruto atmaksātā summa (ar procentiem).		

KOMISIJAS LĒMUMS

2007. gada 07. marts

Valsts atbalsts C 10/06 (ex N555/05) – *Cyprus Airways Public Ltd.* – Pārstrukturēšanas plāns

(izziņots ar dokumenta numuru K(2007) 300)

(Autentisks ir tikai teksts grieķu valodā)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

(2008/137/EK)

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA,

noteikto procedūru. Procedūra tika reģistrēta ar numuru C 10/2004.

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 88. panta 2. punkta pirmo daļu,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas zonas līgumu un jo īpaši tā 62. panta 1. punkta a) apakšpunktu,

pēc aicinājuma ieinteresētajām personām izteikt savus komentārus saskaņā ar minētajiem noteikumiem ⁽¹⁾,

tā kā:

I. PROCEDŪRA

- (1) Komisija 2005. gada 3. maijā (lēmums 2005/1322) nolēma atļaut piešķirt *Cyprus Airways Public Ltd.* glābšanas atbalstu (N69/2005).
- (2) Ar nedatētu vēstuli, kas Komisijā reģistrēta 2005. gada 9. novembrī (DG TREN A/28405), un saskaņā ar EK Līguma 88. panta 3. punktu un saistībām sakarā ar minēto glābšanas atbalstu Kipras iestādes paziņoja Komisijai par *Cyprus Airways Public Ltd.* pārstrukturēšanas plānu. 2005. gada 14. novembrī Komisijas ģenerālsekretariātā tika reģistrēts paziņojums ar atsauci SG(05)A10041 un lietai tika piešķirts numurs N 555/2005.
- (3) Komisija 2005. gada 18. novembrī (D(05)125084) lūdza Kipras iestādes sniegt papildu paskaidrojošu informāciju. Kipras iestādes atbildēja uz Komisijas jautājumiem ar 2006. gada 23. janvāra vēstuli, kas reģistrēta 2006. gada 24. janvārī (ar atsauces numuru DG TREN A/11819). 2005. gada 14. decembrī Briselē notika Kipras Republikas un Komisijas pārstāvju tikšanās. Nākamā augsta līmeņa tikšanās Briselē notika 2006. gada 30. janvārī, kurā tika apspriesta šīs lietas virzība.
- (4) Ar 2006. gada 22. marta lēmumu, kas Kipras iestādēm tika paziņots ar 2006. gada 23. marta vēstuli (SG-Greffe (2006) D/201246), Komisija uzsāka Līguma 88. panta 2. punktā

- (5) Komisijas lēmums uzsākt oficiālo izmeklēšanas procedūru tika publicēts arī *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* ⁽²⁾. Komisija uzaicināja ieinteresētās personas iesniegt savus apsvērumus. Ar 2006. gada 20. aprīļa vēstuli Kipra pārsūtīja komentārus Komisijai.

- (6) Noteiktajā termiņā, kas publicēts paziņojumā par procedūras uzsākšanu, Komisija no ieinteresētajām personām bija saņēmusi vienu komentāru. Šis komentārs pēc tam tika iesniegts Kipras iestādēm (D(2006) 213376) apsvērumu sagatavošanai, un Kipras apsvērumi tika saņemti 2006. gada 28. jūlijā (reģistrēti 2006. gada 1. augustā ar atsauces numuru A/28810). Papildu precizējumi no Kipras iestādēm tika saņemti pa faksu 2006. gada 19. decembrī (reģistrēti 2006. gada 31. decembrī ar atsauces numuru A/40766). 2007. gada 28. februārī pa faksu tika saņemti vēl papildu precizējumi un norādes par saistībām.

II. FAKTI

- (7) *Cyprus Airways Public Ltd.* tika izveidots 1947. gadā kā publisks uzņēmums, un tā galvenie darbības veidi ir pasažieru un kravas gaisa pārvadājumi un citi ar gaisa pārvadājumiem saistīti pakalpojumi. Galvenais uzņēmuma akcionārs ir Kipras valdība (69,62 %), bet pārējās akcijas pieder aptuveni 4 200 nelielu privāto ieguldītāju.
- (8) *Cyprus Airways Public Ltd.* (turpmāk tekstā – *Cyprus Airways*) ir daļa no *Cyprus Airways* grupas (turpmāk tekstā – grupa).
- (9) *Cyprus Airways* šobrīd nodarbojas ar regulāru gaisa pārvadājumu pakalpojumu sniegšanu Eiropā un Tuvajos Austrumos, tā flotē ir 11 gaisa kuģi, no kuriem divi A319 iegādāti 2002. gadā (pieder *Cyprus Airways*); septiņi A320–200 iegādāti laikā no 1989. gada maija līdz 1993. gada martam (pieder *Cyprus Airways*); no tiem viens gaisa kuģis iepriekš tika kopā ar apkalpi iznomāts *Eurocypria*; savukārt divi A330–200 tika iegādāti 2002. un 2003. gadā (nomāti).

⁽¹⁾ OV C 113, 13.5.2006., 2. lpp.⁽²⁾ Sal. ar 1. zemsvītras piezīmi.

- (10) Laikā, kad tika paziņots pārstrukturēšanas plāns, pārējie grupā ietilpstošie uzņēmumi, kas 100 % piederēja *Cyprus Airways Public Ltd.*, bija šādi:

Eurocypria Airlines

- (11) Šis uzņēmums (turpmāk tekstā – *Eurocypria*) veic čarterlidojumus no vairāk nekā piecdesmit Eiropas lidostām; *Eurocypria* flotē ir pieci gaisa kuģi, proti, četri nomāti *Boeing 737-800*, kas iegādāti laikā no 2003. gada februāra līdz aprīlim, un katrs no tiem ar 189 pasažieru vietām, kā arī viens *A320* gaisa kuģis (*A320*), kas kopā ar apkalpi nomāts no *Cyprus Airways*.

Hellas Jet SA

- (12) *Hellas Jet SA* (turpmāk tekstā – *HellasJet*) tika iekļauts grupā Atēnās 2002. gada 1. jūlijā un darbību sāka 2004. gada 24. jūnijā. *Hellas Jet* tika iecerēts kā jauna, Atēnās bāzēta Eiropas aviokompānija. Tā izmantoja trīs nomātus *Airbus A320* un pamatā darbojās Atēnu Starptautiskajā lidostā. Tomēr uzņēmējdarbības plāni netika īstenoti, un regulārie pārvaldījumu pakalpojumi 2005. gada maijā tika pārtraukti. Tādējādi radās finansiāli zaudējumi, un grupai uzkrātā izmaksu summa no 2005. gada jūnija bija 29,5 miljoni CYP (51,4 miljoni EUR).

Zenon National Distribution Centre Ltd.

- (13) Šis meitasuzņēmums (turpmāk tekstā – *Zenon*) sniedz pakalpojumus Kipras ceļojumu aģentūrām. Proti, *Zenon* sniedz un izplata elektronisku informāciju, kas ļauj ceļojumu aģentūrām veikt lidmašīnu pasažieru vietu rezervāciju un biļešu tirdzniecību, kā arī viesnīcu un automašīnu rezervācijas.

Cyprus Airways (Duty Free Shops) Ltd.

- (14) Šis uzņēmums sāka savu darbību 1996. gadā, kad tas pārņēma beznodokļu veikalus *Larnaca* un *Paphos* lidostā. Laikā, kad tika paziņots pārstrukturēšanas plāns, bija paredzēts, ka beznodokļu veikalus *Larnaca* un *Paphos* lidostā pārņems jauns lidostas koncesionārs un ka tie vairs nebūs daļa no grupas. Tas notika 2006. gada jūnijā.

III. PROCEDŪRAS UZSĀKŠANA

- (15) Komisijas lēmums uzsākt saskaņā ar 88. panta 2. punktu paredzēto procedūru bija balstīts uz vairākiem jautājumiem, kas izrietēja no tās veiktās pārstrukturēšanas plāna izvērtēšanas. Komisija puda bažas attiecībā uz to, vai plāns bija saderīgs ar piemērojamiem Kopienas tiesību aktiem, tas ir, Kopienas 2004. gada pamatnostādņem par valsts atbalstu grūtībās nonākušu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai ⁽³⁾ (turpmāk tekstā – *R&R* pamatnostādnes).

Ilgtermiņa aizdevums 55 miljonu CYP (96 miljonu EUR) apmērā un izmaksu samazināšanas pasākumi

- (16) Pārstrukturēšanas plāna pamatprincips ir aizdevums ar komerciāliem noteikumiem un Kipras valdības garantiju uz desmit gadiem, kas pirmām kārtām tiks izmantots, lai atmaksātu ilgtermiņa aizdevumu 30 miljonu Kipras mārciņu (51 miljona euro) apmērā, kas piešķirts pēc glābšanas atbalsta apstiprināšanas 2005. gada maijā. Tādējādi atlikums tiks izmantots aviokompānijas pārstrukturēšanai.

- (17) Pārstrukturēšanas plāna pirmajos 24 mēnešos galvenais bija izmaksu samazināšana un atsevišķu ieņēmumu palielināšana. Valdība un uzņēmuma vadība aprēķināja, ka kopējās izmaksas ir jāsamazina par 13 %. Tas bija panākams, samazinot darbinieku skaitu par aptuveni 20 % un vienlaikus arī samazinot algas vidēji par 15 %. Tas nozīmē, ka ar 2005. gada 1. septembri no 1 840 darbiniekiem saskaņā ar pārstrukturēšanas plānu no darba bija jāatlaiz 385 cilvēki; šim darba vietu skaita samazinājumam bija gadā jānodrošina ietaupījumi aptuveni 7 miljonu CYP (12 miljonu EUR) apmērā; papildu ietaupījumi aptuveni 4,6 miljonu CYP (8 miljonu EUR) apmērā tiks gūti no pastāvīgajiem personāla izdevumiem.

- (18) Komisija puda bažas par to, vai plāns palīdzēs atjaunot uzņēmuma ilgtermiņa rentabilitāti iespējami īsā laikā un bez nepieciešamības sniegt turpmāku atbalstu. Komisija arī izpauž apgalvojumu, ka tās rīcībā nebija pietiekami daudz informācijas, lai spriestu par to, vai pārstrukturēšanas plānā paredzētā atbalsta apjoms ir ierobežots līdz minimālajam. Komisija arī apšaubīja nepieciešamību izmaksāt ilgtermiņa aizdevumu vairāk nekā 10 gadu laikā. Komisija apgalvoja, ka tai nebija pietiekami daudz informācijas, lai varētu spriest par to, vai finanšu plāni ir pieņemami un vai pieņēmumi, uz kuriem tie balstīti, ir pamatoti, un ka to ļoti interesētu *Cyprus Airways* konkurentu viedoklis par plānu.

Eurocypria pārdošana

- (19) Pārstrukturēšanas plāns paredzēja pārdot *Eurocypria – Cyprus Airways* čartera meitasuzņēmumu – valdībai par neatkarīga eksperta noteiktu cenu. Sākotnēji noteiktā cena bija 15 miljoni CYP (26 miljoni EUR). Tādējādi *Eurocypria* tiktu atdalīta no *Cyprus Airways* grupas un darbotos kā pilnīgi atsevišķa struktūra. Ieņēmumus no pārdošanas (ko valdība izmaksājusi *Cyprus Airways*) *Cyprus Airways* izmantotu savas pārstrukturēšanas finansēšanai. Komisija puda šaubas attiecībā uz pārdošanu un to, kā noteiktu pārdošanas cenas. Ja cena, kas samaksāta *Eurocypria*, nebija tirgus cena, tad tā bija klasificējama kā valsts atbalsts.

⁽³⁾ OV C 244, 1.10.2004., 2. lpp.

Kapitāla palielināšana

- (20) Nākamais pārstrukturēšanas plāna posms, ko paredzēts īstenot 18 mēnešus pēc plāna ieviešanas, ir kapitāla palielināšana par 14 miljoniem CYP (24 miljoniem EUR). Visi akcionāri (valsts un privātie akcionāri) piedalīsies atbilstoši to akciju daļām. Valsts piešķirtu 9,8 miljonus CYP (17 miljonus EUR), bet privāto akcionāru ieguldījums šajā kapitāla palielinājumā būtu aptuveni 4,2 miljoni CYP (7,3 miljoni EUR). Uzsākot procedūru, Komisija norādīja, ka tā nevar izslēgt iespēju, ka valsts daļība šajā kapitāla palielināšanā varētu sasniegt valsts atbalsta apjomu.

Kompensācijas pasākumi

- (21) Komisija puda šaubas attiecībā uz to, vai pārstrukturēšanas plānā ieteiktie kompensācijas pasākumi būtu pietiekami, lai atsvērtu atbalsta radītos traucējumus tirgū. Plāns paredzēja relatīvi mazas *Cyprus Airways* flotes un maršrutu tīkla izmaiņas. Čartera meitasuzņēmums *Eurocypria* bija jāpārdod, un bija jāpārtrauc cita meitasuzņēmuma, proti, *HellasJet*, darbība un jāpārtrauc nomāt trīs gaisa kuģi, ko tā izmantoja. Komisija puda šaubas attiecībā uz to, vai *Eurocypria* bija jāpārdod *Cyprus Airways* lielākajam akcionāram. Komisija lūdza šajā sakarā *Cyprus Airways* konkurentiem izteikt savus komentārus.

Pašu ieguldījums

- (22) Parasti tāda lieluma uzņēmumā kā *Cyprus Airways* pašu ieguldījums pārstrukturēšanas izmaksās būtu aptuveni 50 %. Komisija puda šaubas attiecībā uz pašu ieguldījuma lielumu un to, kas būtu uzskatāms par pašu ieguldījumu.

IV. PROCEDŪRAS LAIKĀ SAŅEMTIE KOMENTĀRI

Kipras iestāžu sākotnējie komentāri

- (23) Kipras iestādes reaģēja uz procedūras uzsākšanu, cenšoties noskaidrot atsevišķus Komisijas izvirzītos jautājumus.

Ilgttermiņa aizdevums 55 miljonu Kipras mārciņu (96 miljonu euro) apmērā un izmaksu samazināšanas pasākumi

- (24) Attiecībā uz jautājumiem, kas saistīti ar *Cyprus Airways* ilgtermiņa rentabilitātes atjaunošanu, pārstrukturēšanas

plāns paredzēja, ka pārstrukturēšanas izmaksas (ilgttermiņa aizdevums 55 miljonu CYP apmērā, kā arī ieņēmumi no *Eurocypria* pārdošanas) tiks sadalītas šādi:

Laika posms	Summa (miljonos CYP)	Apraksts
2006	30	Glābšanas atbalsta atmaksāšana
2006	10,6	Atlaišanas pabalsti
2006	2	Citi ar atlaišanu saistīti izdevumi
2006–2008	5	<i>Cyprus Airways</i> apgrozāmais kapitāls
2006–2008	13,5	Paredzamie kapitālizdevumi
2006–2010	10	Naudas plūsmas deficīts
Kopā	71,1	

- (25) Attiecībā uz uzņēmuma turpmāko darbību gan Kipras iestādes, gan aviokompānija atzina, ka stratēģiskais un darbības modelis, ko *Cyprus Airways* izmantoja iepriekš, nav ilgtspējīgs tajos konkurences apstākļos, kādos uzņēmums darbojas šobrīd. Pamatatšķirība ir tāda, ka *Cyprus Airways* darbojas pilnībā tīklā iesaistīta pārvadātāja izmaksu līmenī, savukārt liberalizētā, uz atpūtas pakalpojumiem vērstā Kipras tirgus realitāte pieļauj tikai tādu ieņēmumu līmeni, kāds pēc nominālvērtības ir čartera pakalpojumu sniedzējiem un/vai zemo cenu aviokompānijām, kas būtībā ir *Cyprus Airways* patiesie konkurenti.

- (26) Esošajā uzņēmējdarbības vidē un ņemot vērā gaisa pārvadājumu tirgus pilnīgo liberalizāciju Kiprā *Cyprus Airways* ir tikai ierobežotas iespējas attiecībā uz turpmāku izaugsmi vai ieņēmumu palielināšanu. Pat paredzamā aviācijas tirgus izaugsme par vairāk nekā 4 % nedotu *Cyprus Airways* iespēju izkļūt no šīs grūtās situācijas, neveicot papildu pasākumus. Tāpēc uzņēmums ir apņēmis veikt nopietnu pārstrukturēšanu, kurā krasa izmaksu samazināšana ir neizbēgama.

- (27) Pārstrukturēšanas plānā uzņēmums ir aprēķinājis, ka kopējās izmaksas jāsamazina par 13 %. Tas bija panākams, par 20 % samazinot personāla izdevumus un vienlaikus par aptuveni 15 % samazinot atalgojuma līmeni.

- (28) Papildus šim izmaksu samazinājumam uzņēmumam ir jāīsteno arī citi šā pārstrukturēšanas plāna elementi, kas šajā sākumposmā liecina par uzņēmuma ilgtermiņa rentabilitāti. Ir plānots, ka uzņēmums spēs sekmīgi uzlabot savu stāvokli tādā veidā, kas ļaus aviokompānijai "izdzīvot" un bez nekādām turpmākām subsīdijām vai atbalsta nodrošināt vidējā termiņā pieņemamus ienākumus no ieguldījumiem (*Return on Investment* jeb ROI). Paredzams, ka 2007. gadā tiks īstenots otrs izmaksu samazināšanas posms, koncentrējoties tajā uz ārpalpojumiem un nozares labas prakses paraugiem.

Cyprus Airways peļņas un zaudējumu novērtējums (proгноzes) (*)

CYP 000s

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Kopējie ieņēmumi	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Kopējās izmaksas	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Saimnieciskās darbības rezultāts	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Ieņēmumi (zaudējumi) pirms nodokļu nomaksas	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

- (29) Paredzamais aviokompānijas apgrozījums ir balstīts uz to ieņēmumu apvienošanu, kas rodas no šiem izmaksu samazinājumiem un aviokompānijas pastāvīgās attīstības. Šajā sakarā pārstrukturēšanas plāns attiecībā uz 2004.–2010. gadu paredz šādu pasažieru satiksmes attīstību:

Cyprus Airways pasažieru pārvadājumu novērtējums (proгноzes) (*)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Kopējie Kipras pārvadājumi (milj.)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
CY pārvadājumi (miljoni)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
CY tirgus daļas	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

Eurocypria pārdošana

- (30) Attiecībā uz *Eurocypria* pārdošanu valdība noskaidroja, ka papildus tam novērtējumam, ko *Cyprus Airways* vārdā iepriekš veica *PricewaterhouseCoopers* (tekstā arī – PwC), lai noteiktu *Eurocypria* tirgus cenu, otrs vērtējums valdības vārdā tika pasūtīts *HSBC*, lai saskaņā ar vispāratzītām un pieņemtām metodēm noteiktu pārdošanas cenu. Tādējādi *Eurocypria* pārdošana valstij tiktu veikta saskaņā ar tirgus apstākļiem.
- (31) PwC veica uzņēmuma novērtējumu, izmantojot diskontētas naudas plūsmas (*DNP*) metodes un salīdzinot netiešā novērtējumā gūtos skaitļus ar tirgus pieejamību, kā arī ņemot vērā darījumus, kuri ietver šīs nozares salīdzināmo uzņēmumu pirkšanu un pārdošanu.
- (32) PwC informēja, ka uzņēmuma ieņēmumi izriet no gaisa kuģu pasažieru vietu pārdošanas ceļojumu rīkotājiem – kopējais 2005. gadā pārvadāto pasažieru skaits bija 662 561 un 2006. gadā tas, paredzams, palielināsies līdz 829 092; jāpiebilst, ka par paredzamajiem ieņēmumiem 2006. gadā jau ir noslēgta vienošanās. Saimnieciskās darbības izmaksas 2005. gadā veidoja galvenokārt aviācijas degviela (30 %), gaisa kuģu izpirkumnoma (22 %), lidostas un maršrutu izmaksas (15 %), apkāpes izmaksas (11,5 %) un uzturēšanas/inženierpakalpojumu izmaksas (9,5 %).

(*) Uzņēmuma noslēpums.

Galvenie darbības rādītāji

	2004 ⁽¹⁾	2005 ⁽²⁾ M	2006 ⁽³⁾ E	2007 E	2008 E	2009 E
Kopējais veikto lidojumu skaits	[...] ^(*)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Pārvadāto pasažieru skaits	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Kopējie ieņēmumi (tūkstošos CYP)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Bruto peļņa (tūkstošos CYP)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Saimnieciskās darbības ieņēmumi (zaudējumi) (tūkstošos CYP)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Peļņa (zaudējumi) pirms nodokļu piemērošanas (tūkstošos CYP)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

⁽¹⁾ Pārbaudītie finanšu pārskati.

⁽²⁾ M = vadības konti, vēl nepārbaudīti.

⁽³⁾ E = paredzamā summa.

^(*) Uzņēmuma noslēpums.

- (33) 2005. finanšu gadam *Eurocypria* paredzēja, ka ieņēmumi reģionā būs 440 000 CYP, kas liecina par darbības apjoma samazinājumu salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem un atspoguļotajiem skaitļiem sakarā ar 2005. gadā piedzīvoto degvielu cenu pārmērīgo kāpumu, kas saskaņā ar nolīgumiem, kuri noslēgti ar ceļojumu rīkotājiem, nedrīkstēja ietekmēt pasažierus.
- (34) DNP metode norāda uz uzņēmuma vērtību, kas balstīta uz vērtību brīvajai naudas plūsmai, ko uzņēmums nākotnē varētu nodrošināt; tā ir izstrādāta, lai noskaidrotu to, kāda ir pašreizējā vērtība tai nākotnes naudas plūsmai, kas skars investorus; esošā naudas plūsma ir jāsamazina līdz nepieciešamajam peļņas normas līmenim, lai varētu aprēķināt uzņēmuma pašreizējo vērtību.
- (35) *Eurocypria* vadība izstrādāja četru gadu (2006–2009) finanšu plānu, kurā noteica uzņēmuma “galīgo vērtību” tādā apmērā, ko investors šobrīd samaksātu par tiesībām uz uzņēmuma naudas plūsmu turpmākajos gados pēc šā četru gadu plāna. Galīgā vērtība tika noteikta 14,54 miljonu CYP vērtībā; pēc tam tā tika samazināta par “vidējo svērto kapitāla vērtību” 9,35 % apmērā, lai noskaidrotu uzņēmuma “neto pašreizējo vērtību”, kas ir 14,21 miljoni CYP.
- (36) Pēc tam šai neto pašreizējai vērtībai veica vairākas jutīguma analīzes, lai apzinātu tādus iespējamus atšķirīgus parametrus kā dažādi USD/CYP valūtas maiņas kursi (liela daļa uzņēmuma izmaksu ir ASV dolāros, bet ieņēmumi ir citās valūtās), atšķirīgas attīstības prognozes un atšķirīgas degvielas cenas. Jutīguma analīzes atklāja *Eurocypria* (tāpat kā vairuma Kopienas aviokompāniju) lielo jutīgumu pret valūtas maiņas kursa un degvielas cenu svārstībām.
- (37) Pamatojoties uz minēto analīzi, PwC noteica orientējošo *Eurocypria* vērtības diapazonu – 12,5 līdz 16 miljoni CYP.
- (38) PwC veica arī vērtības salīdzinošo tirgus analīzi, salīdzinot *Eurocypria* ar citiem līdzīgas pozīcijas vai veida uzņēmumiem. To var uzskatīt par pamatotu papildu salīdzināšanas metodi, jo līdzīgu uzņēmumu apstākļi un perspektīvas ir atkarīgas no tādiem kopīgiem faktoriem kā vispārējs to produktu un pakalpojumu pieprasījums, kā arī izmaksu struktūra un darbības vide.
- (39) Sakarā ar publiski kotētu čarterlidojumu aviokompāniju trūkumu PwC aprēķinos izmantoja dažādus zemu izmaksu aviopārvadātājus un dažādus regulāras gaisa satiksmes un čartera gaisa pārvadātājus. Aprēķinā, kas balstīts uz pašreizējiem un plānotajiem ieņēmumiem pirms procentu aprēķināšanas, nodokļiem, vērtības krišanās un amortizācijas (EBITDA), tika iegūta uzņēmuma akciju kapitāla orientējošā vērtība, proti, 12,5 līdz 13,5 miljoni CYP. PwC piebilst, ka šis rezultāts sakrīt ar rezultātu, kas iegūts, izmantojot DNP metodes.
- (40) PwC ir veicis arī trešo un galīgo *Eurocypria* novērtēšanu, pamatojoties uz neseniem darījumiem, un – pēc PwC domām – tas ir uzskatāms par divu iepriekš minēto metodoloģiju pamatotības pārbaudi. Šis pieejas pamatā ir teorija par to, ka cena, par kuru starp ieinteresēto pircēju un ieinteresēto pārdevēju ir panākta vienošanās gadīgas konkurences apstākļos, ir labs vērtības rādītājs. PwC ir izmantojis arī savā globālajā tīklā pieejamos datus un, izmantojot šo metodi, ir noteicis *Eurocypria* vērtību aptuveni 10,5 līdz 13 miljonu CYP apmērā. PwC norāda, ka šis rezultāts arī sakrīt ar DNP metodoloģijas rezultātu.

- (41) Saskaņā ar un balstoties uz iepriekš minēto analīzi, PwC secina, ka *Eurocypria* orientējošā vērtība ir aptuveni 12,5 līdz 15,5 miljoni CYP.
- (42) PwC piebilst arī, ka tā veiktais *Eurocypria* novērtējums ir balstīts uz uzņēmuma finanšu plāniem, kuros paredzēts, ka *Eurocypria* varētu saglabāt zināma veida saistību ar *Cyprus Airways*. PwC uzskata, ka šāda saistība varētu radīt zināmus paplašināšanās šķēršļus, šķēršļus izaugsmei, kas saistīti ar to, ka *Eurocypria* ir *Cyprus Airways* meitasuzņēmums; *Eurocypria* kā *Cyprus Airways* meitasuzņēmuma statuss ierobežo tā iespējas panākt konkurētspējīgu cenu veidošanu attiecībā uz ārpakalpojumu sniegšanu. Ja *Eurocypria* būtu jāpaliek daļai no grupas, iespējams, ka tas nevarētu tajos pašos maršrutos konkurēt ar *Cyprus Airways*.
- (43) Nemot to vērā, PwC secina, ka cena par *Eurocypria* kā par atsevišķu struktūru, uz kuru neattiecas šie ierobežojumi, iespējams, varētu būt augstāka.
- (44) Otru novērtējumu veica HSBC. HSBC ir izmantojusi līdzīgu pieeju tai, ko izmantoja PwC. Tā sākotnējais atzinums ir tāds, ka *Eurocypria* kopējā kapitāla vērtība ir 13 miljoni CYP. Pēc tam HSBC veica salīdzinošo vērtības novērtējumu, aplūkojot publiski kotētus uzņēmumus, kuri ir salīdzināmi ar *Eurocypria*; tādējādi tas noteica *Eurocypria* vērtību 11,8 miljonu CYP apmērā.
- (45) HSBC norāda uz uzņēmuma jutīgumu, jo īpaši attiecībā uz degvielas cenu noteikšanas atšķirībām, un noteica uzņēmuma vidējo svērto vērtību 12,3 līdz 13,8 miljonu apmērā.

Kapitāla palielināšana

- (46) Attiecībā uz kapitāla palielināšanu tas nozīmētu norādīt negatīvo neto vērtību, kas izriet no uzkrātajiem agrākiem zaudējumiem, kas pasliktinājuši *Cyprus Airways* akciju kapitālu. Kapitāla palielināšana tiks īstenota, proporcionāli piešķirot akcionāriem tiesības – no tām 70 % piedāvājot valstij un 30 % privātajiem akcionāriem. Kipras valdība uzskata, ka šis kapitāla ieguldījums būs līdzvērtīgs tam, ko veikusi ieguldītāji, kas darbojas tirgus ekonomikas apstākļos.

Kompensācijas pasākumi

- (47) Attiecībā uz kompensācijas pasākumiem Kipras iestādes vairākkārt uzsvēra savu viedokli par to, ka aviokompānija kopš 2004. gada faktiski ir pārstrukturējusi savu darbību. Šajā sakarā 2004. gada beigās aviokompānija samazināja savu floti par diviem gaisa kuģiem un atteicās no vairākiem maršrutiem, vienlaikus samazinot lidojumu biežumu pārējos maršrutos. 12 gaisa kuģu lielajai aviokompānijai 2004. gadā šis samazinājums, pēc tās domām, bija ļoti būtisks, un turpmākam apjoma samazinājumam šajā posmā būtu negatīva ietekme uz aviokompānijas ilgtermiņa rentabilitāti.
- (48) Kipras iestādes atdzīvin apgalvo, ka lēmums pārdot *HellasJet* un lēmums neatjaunot *HellasJet* nomas līgumus attiecībā uz

3 iznomātajiem gaisa kuģiem, ir uzskatāms par ievērojamu grupas darbības samazinājumu, ko varētu uzskatīt par kompensācijas pasākumu. Līdzīgi *Eurocypria* kā grupas flotes daļas pārdošana nozīmēs samazinājumu vēl par 6 gaisa kuģiem; pēc abu uzņēmumu pārdošanas tie būtu juridiski un finansiāli neatkarīgi.

- (49) Kipras iestādes uzskata, ka šajā pārstrukturēšanas procesā vairs nav iespējams veikt tādu papildu kompensācijas pasākumus, kuri neriskētu apdraudēt pārstrukturēšanas mērķi. Kipras iestādes uzsver to, ka *Cyprus Airways* ir ļoti mazs Kopienas tirgus dalībnieks un ka tā darbība, visticamāk, neietekmē konkurences apstākļus šajā tirgū.
- (50) Kipras tirgus, kas galvenokārt ir realizācijas tirgus, jau zināmu laiku ir liberalizēts un pašreiz aptuveni 99 aviokompānijas veic regulārus pārvadājumus un čartera pārvadājumus uz Kipru un no tās. Izvērtējot rūpīgāk, secināts, ka 80 % pārvadājumu ir Kopienas/EEZ iekšējie pārvadājumi, un tādējādi uz tiem neattiecas nekādi ierobežojumi. 8–9 % veido čartera pakalpojumi no trešām valstīm, kas ir pilnībā liberalizēti. Pārējos 10–11 % veido pārvadājumi no Vidējiem Austrumiem un Persijas līča reģioniem, kur pārvadājumu politisko situāciju regulē divpusēji nolīgumi starp Kipru un šīm valstīm. Šajā sakarā Kipras iestādes uzskata, ka pastāv ļoti ierobežotas iespējas turpmākai Kipras aviācijas tirgus liberalizācijai, pamatojoties uz valsts līmenī veiktajiem pasākumiem.

Pašu ieguldījums

- (51) Attiecībā uz pašu ieguldījumu Kipras iestādes vēlējās noskaidrot vairākus jautājumus. Attiecībā uz *Cyprus Airways* īpašmē esošo floti jānorāda, ka uzņēmums nav spējis noformēt savus gaisa kuģus kā nodrošinājumu pret aizņemšanos no komercbankām sakarā ar gaisa kuģu relatīvo vecumu (septiņi *Cyprus Airways* īpašumā esošie A320 gaisa kuģi tika iegādāti laikā no 1989. līdz 1993. gadam). Šajā sakarā ir veikti pasākumi, un atbildes, kas saņemtas no vairākām komercbankām, bija negatīvas. Līdzīgā veidā valdība paskaidroja, ka flotes daļas pārdošana nebija uzskatāma par patiesu alternatīvu, jo tā liedz uzņēmumam iespējas veikt turpmāku darbību. Tādējādi vienīgā reālā alternatīva bija pārdot *Eurocypria*, un tās uzskata, ka šā meitasuzņēmuma pārdošana būtu uzskatāma par pašu ieguldījumu.
- (52) Attiecībā uz *HellasJet* šis uzņēmums 2005. gada maijā pārtrauca darbību kā regulāras gaisa satiksmes aviokompānija un pārveidoja savu uzņēmējdarbību no regulāra gaisa satiksmes pārvadātāja par gaisa kuģu mākleri un čartera pakalpojumu sniedzēju, noslēdzot vienošanos ar Grieķijas uzņēmumu *Trans World Aviation*. 51 % uzņēmuma akciju kapitāla jau ir pārdots, un valdība apsprieda arī pārējās uzņēmuma daļas pārdošanu.

- (53) Kipras iestādes atdzīvin uzskata, ka uz 2007. gada vidu plānotā kapitāla palielināšana ir uzskatāma par pašu ieguldījumu pārstrukturēšanā. Tās uzskata, ka jāpieskaita

arī gaisa kuģa pārdošana 2005. gadā (5 miljoni CYP), A320 gaisa kuģa dzinēja detaļu pārdošana (1,7 miljoni CYP) un rezerves detaļu pārdošana (0,7 miljoni CYP), kas veido papildu ieguldījumu 7,4 miljonu apmērā.

- (54) Visbeidzot, attiecībā uz pašu ieguldījuma līmeni pārstrukturēšanā Kipras iestādes vērs Komisijas uzmanību uz R&R pamatnostādņu 56. punktu, kurā teikts:

“Atbalstāmajos reģionos, ja vien noteikumus par valsts atbalstu konkrētā nozarē nav paredzēts citādi, nosacījumi saistībā ar atbalstu piešķiršanas atļauju var nebūt tik stingri attiecībā uz kompensācijas pasākumu ieviešanu un atbalstu saņēmēju ieguldījuma apjomu.”

- (55) Tās uzsver, ka laika posmā no 2002. līdz 2006. gadam Kipra tika uzskatīta par vienu reģionu, kas atbilda EK Līguma 87. panta 3. punkta a) apakšpunktam, un ka Cyprus Airways ir īpaši svarīga uz tūrismu balstītajai Kipras ekonomikai, un ka turpmākai aviokompānijas jaudas samazināšanai vai nu ar papildu kompensācijas pasākumu palīdzību, vai īpaši lielu pašu ieguldījumu būs tālejoša ietekme uz tūrisma nozari un reģionālo attīstību kopumā.

Trešo personu komentāri

- (56) Pēc Kipras iestādēm adresētās vēstules publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī noteiktajā termiņā tika saņemti komentāri no vienas ieinteresētās personas.
- (57) Komisija piebilst, ka saistībā ar procedūras uzsākšanu neviens konkurents nav iesniedzis savus komentārus.

Pasypi

- (58) Komentārs tika saņemts no *Pancyprian Airline Pilots Union (PASYPI)*, kas vēlējas paust savu viedokli par Cyprus Airways pārstrukturēšanas plānu un uzņēmuma pienācīgu un efektīvu pārvaldību. Tā puda viedokli, ka gadījumā, ja pašreizējais pārstrukturēšanas plāns būtu apstiprināts saskaņā ar “dominējošo vadības viedokli”, tad tas varētu būt uzņēmumam “ļoti nelabvēlīgs”.
- (59) Pēc PASYPI domām, Cyprus Airways nav iepazīstinājis savus darbiniekus ar atbilstošu un perspektīvu uzņēmējdarbības plānu kopš Komisija piešķīra uzņēmumam glābšanas atbalstu. Nav notikusi ne uzņēmuma pārvaldības, ne darbības pārstrukturēšana, un tas ir saistīts ar politiskajām interesēm un iejaukšanos.
- (60) PASYPI uzskata, ka aviokompānijai ir pārāk liels personāls un ka uzņēmuma vadības īstenotie plāni nav palīdzējuši samazināt personāla skaitu līdz tādām darbinieku skaita līmenim, kas atbalstu starptautiskajiem standartiem un kritērijiem, par šādas neizdarības iemesliem minot politisko spiedienu un apsvērumus.

- (61) PASYPI norāda, ka uzņēmuma privātie ieguldītāji neveicina tā izdzīvošanu un ka vienīgās ieinteresētās personas, kuras veicina izmaksu samazināšanu, ir uzņēmuma darbinieki.

- (62) Pilotu apvienība arīdzan kritizē uzņēmuma vadību saistībā ar attieksmi pret diviem meitasuzņēmumiem – *Eurocypria* un *HellasJet*. Attiecībā uz *Eurocypria* tie šaubās par to, vai šā uzņēmuma pārdošana radīs nelabvēlīgas sekas un turpmākus ierobežojumus attiecībā uz Cyprus Airways paplašināšanos. Attiecībā uz *HellasJet* apvienība apsver faktu, ka uzņēmuma vadība nekad nav izpaudusi savam personālam *HellasJet* zaudējumus un to, vai šis uzņēmums joprojām darbojas.

- (63) Visbeidzot pilotu apvienība apgalvo, ka aviokompānijai ir nepieciešams jauns uzņēmējdarbības plāns un ka aviokompānija ir jāprivatizē.

Kipras iestāžu atbilde uz trešo personu komentāriem

- (64) Kipras iestādes atbilde uz komentāriem, kas saņemti no pilotu apvienības, pirmkārt, bija vērsta uz to, lai apstiprinātu, ka paustie apgalvojumi nebija nedz pamatoti, nedz arī balstīti uz jebkādiem pārliecinošiem uzņēmējdarbības apsvērumiem vai pamatojumiem.
- (65) Valdība atspēkoja apgalvojumu par politisko iejaukšanos uzņēmuma darbībā un apgalvoja, ka, lai arī vairums valdes locekļu ir valdības iecelti, tiem ir tādi paši pienākumi kā jebkura publiska valsts uzņēmumu sarakstā esoša uzņēmuma valdes locekļiem. Valdes pieņemtie lēmumi ir balstīti vienīgi uz uzņēmuma interesēm.
- (66) Attiecībā uz pārstrukturēšanas plānu valdība apgalvo, ka tas ir ieviests un ka pārmaiņas uzņēmumā jau bija redzamas. Ikgadējie ietaupījumi bija saskaņā ar plānā paredzētajiem, proti, 19,5 miljoni CYP. Plāna būtība ir samazināt izmaksas tā, lai aviokompānija spētu konkurētspējīgi pārstrukturēt savu darbību. Tā kā būtisks faktors bija darbaspēka izmaksas, tas nozīmē, ka personālu neizbēgami ietekmēja vai nu darbinieku atlaišana vai peļņas samazinājums.

- (67) Attiecībā uz pārāk lielu darbinieku skaitu valdība noraida PASYPI argumentus un apgalvo, ka to darbinieku skaits, kas atlaižami no darba uzņēmumā, līdz 2006. gada beigām ir aptuveni 414, nevis 385 personas, kā paredzēts pārstrukturēšanas plānā.

- (68) Attiecībā uz kapitāla palielināšanu valdība paskaidro, ka tas notiks 2007. gada vidū, kad būs zināmi reāli pārstrukturēšanas plāna ieviešanas rezultāti. Paredzams, ka tiks saglabāta privāto/valsts uzņēmuma akciju daļas ieguldītāju attiecība.

(69) Valdība paskaidroja, ka *Eurocypria* tika pārdots, lai *Cyprus Airways* varētu izpildīt R&R pamatnostādnēs noteiktās prasības attiecībā uz pašu ieguldījumu. Tā apgalvoja, ka *Eurocypria* pārdošanai par neatkarīgi noteiktu cenu – 13,425 miljoniem CYP – bija jānotiek 2006. gada augusta sākumā.

(70) Attiecībā uz *HellasJet* valdība paskaidroja, ka pēc trīspusēja nolīguma noslēgšanas starp *Cyprus Airways*, *HellasJet* un *Trans World Aviation SA* (tirdzniecība Grieķijā ar nosaukumu *Air Miles*) *Cyprus Airways* ir vienojusies par *HellasJet* pārdošanu *Trans World* par 2 miljoniem EUR (1,16 miljoniem CYP). Tā uzskatīja, ka *Cyprus Airways* nolūks bija, cik vien iespējams, mazināt *HellasJet* saimnieciskās darbības zaudējumus un pasargāt sevi no šā riska, jo uzņēmuma garantijas, ko iepriekš sniegusi *Cyprus Airways* attiecībā uz *HellasJet* floti, ir beigušās, un apgalvoja, ka šī summa ir uzskatāma par pašu ieguldījumu.

(71) Valdība noraidīja pilotu apvienības aicinājumu izstrādāt jaunu pārstrukturēšanas plānu un apgalvoja, ka pašreizējo uzņēmējdarbības plānu nav nepieciešams pārskatīt. Valdība neizslēdz iespēju, ka uzņēmuma privatizēšana varētu būt pievilcīgs piedāvājums.

(72) Attiecībā uz 2007. gada vidū plānoto kapitāla palielināšanu un Komisijas pieprasījumu Kipras iestādes ar 2006. gada 19. decembrī datētu vēstuli sniedza papildu informāciju. Tās paskaidroja, ka saskaņā ar Kipras uzņēmējdarbības tiesībām atklāta sabiedrība nevar izlaist akcijas, kuru vērtība ir zemāka par to nominālvērtību. *Cyprus Airways* akcijas tajā pašā laikā tika tirgotas Kipras biržā par vērtību diapazonā no 0,15–0,16 CYP, kaut arī to nominālvērtība bija 0,50 CYP par akciju. Tā kā šķita, ka jebkura akciju izlaide par nominālvērtību vai lielāku vērtību varētu būt neveiksmīga, būtu jāsamazina pamatkapitāla nominālvērtība.

(73) Kapitāla nominālvērtības samazināšanas procedūra jau ir tikusi veikta, un uzņēmums samazinās šo vērtību, norakstot uzkrātos zaudējumus (saskaņā ar uzņēmuma statūtiem). *Cyprus Airways* valde tās 2006. gada 12. decembrī sanāksmē uzsāka kapitāla palielināšanas procedūru, veicot akciju emisijas riska apdrošināšanu. Lai nodrošinātu sekmīgu procesu, komerciālo investīciju banka *Cisco* (privātīpašumā esošas Kipras bankas meitasuzņēmums) ir paudusi vēlmi apdrošināt piedāvāto emisiju. *Cisco* samaksās nodevu par *Cyprus Airways* kapitāla pieauguma apdrošināšanu, un šī nodeva par šādiem darījumiem tiks samaksāta par tirgus cenu. Komisijas dienestiem ir iesniegta kopija vēstulei, kurā pausts investīciju bankas nodoms.

(74) Nākamie soļi bija šādi: 2007. gada janvāra vidū ārkārtas pilnsapulcē ar 75 % akcionāru balsu vairākumu tika apstiprināta īpaša rezolūcija par pamatkapitāla samazināšanu. Pēc tam šī rezolūcija ir jāratificē Kipras rajona tiesai

un jāreģistrē uzņēmumu reģistrā. Paredzams, ka kopumā šī procedūra aizņems 6–7 mēnešus (trīs mēneši paredzēti tiesai).

V. ATBALSTA NOVĒRTĒJUMS

Atbalsts EK Līguma 87. panta 1. punkta nozīmē

(75) Saskaņā ar EK Līguma 87. panta 1. punktu ar kopējo tirgu nav saderīga nekāda palīdzība, ko piešķir dalībvalstis vai ko jebkādā citā veidā piešķir no valsts līdzekļiem un kas rada vai draud radīt konkurences traucējumus, dodot priekšroku atsevišķiem uzņēmumiem vai atsevišķu preču ražošanai, ciktāl šāda palīdzība iespaido tirdzniecību starp dalībvalstīm.

(76) Valsts atbalsta jēdziens attiecas uz jebkādam priekšrocībām, kas tieši vai netieši piešķirtas, kas tiek finansētas no valsts līdzekļiem, ko valsts piešķirusi pati vai izmantojot kādu starpniekiestādi, kura darbojas saskaņā ar tai piešķirtajām pilnvarām.

(77) Saistībā ar procedūras uzsākšanu Komisija izvirzīja trīs pārstrukturēšanas plāna elementus, kurus, iespējams, varētu pielīdzināt valsts atbalstam; tādējādi Komisijai ir jāizvērtē šie elementi, lai noteiktu, vai tie ir uzskatāmi par valsts atbalstu.

Aizdevuma garantija

(78) *Cyprus Airways* pārstrukturēšanas izmaksas daļēji un uz laiku nosegs 55 miljonu CYP (96 miljonu EUR) lielais aizdevums, ko par tirgus nosacījumiem piešķirusi komercbanka. Kā paskaidrots lēmumā par izmeklēšanas procedūras uzsākšanu, Kipras iestādēm ir nodoms piešķirt *Cyprus Airways* valsts garantiju, kas nosedz šo aizņēmumu.

(79) Komisijas Paziņojumā par EK Līguma 87. un 88. panta piemērošanu valsts atbalstam garantijas veidā⁽⁴⁾ noteikts kritērijs, kas nodrošina to, ka garantija netiek uzskatīta par valsts atbalstu (sk. 4.2. punktu). Divi būtiski kumulatīvi nosacījumi ir šādi:

- a) garantiju atbilstīgi tirgus nosacījumiem var iegūt no finanšu tirgiem;
- b) par garantiju tiek maksāts tirgus uzcenojums.

(80) Šajā gadījumā nav izpildīts neviens no šiem kritērijiem; *Cyprus Airways* nemaksā valstij nekādas piemaksas par tam piešķirto garantiju un, ņemot vērā tā riskanto ekonomisko situāciju un to, ka tas jau ir saņēmis glābšanas atbalstu, maz ticams, ka uzņēmums pats varētu saņemt šādu garantiju.

(81) Turklāt garantija ir viens no valsts līdzekļiem, jo to valsts piešķir tieši. To pārvalda viens uzņēmums (*Cyprus Airways*), kurš konkurē ar citām Kopienas aviokompānijām, jo īpaši

⁽⁴⁾ OV C 71, 11.3.2003., 14. lpp. un turpmākās lappuses.

kopš 1993. gada 1. janvāra, kad stājās spēkā trešais gaisa transporta liberalizēšanas posms ("trešā pakete"). Tā ietekmēs tirdzniecību valsts iekšienē, jo tā attiecas uz uzņēmumu, kas iesaistīts pārvadājumos starp dalībvalstīm un aptver kopējo tirgu un tāpēc, ka var traucēt vai draudēt radīt traucējumus konkurencei šajā tirgū.

- (82) Tādējādi valsts garantija EK Līguma 87. panta 1. punkta nozīmē ir uzskatāma par valsts atbalstu. Turklāt Kipras iestādes ir pieņēmušas šo atzinumu attiecībā uz garantiju, kura, pēc viņu domām, atbilst R&R pamatnostādnes ietvertajiem nosacījumiem.

- (83) Tā kā sākotnējais plāns paredzēja, ka Kipras iestādes garantēs 55 miljonu CYP aizdevumu pilnībā, procedūras laikā – lai samazinātu atbalstu līdz minimumam un nodrošinātu pietiekamu uzņēmuma ieguldījumu, lai tādējādi nosegtu savas pārstrukturēšanas izmaksas – iestādes nolēma samazināt to pārstrukturēšanas atbalstu daļu, uz kuru attiecas garantija, maksimums līdz 45 miljoniem CYP. Turklāt Kipras iestādes noteica, ka garantētās un negarantētās aizdevuma daļa būs vienādas un ka tās nebūs savstarpēji atkarīgas. Tas nozīmē, ka vismaz 10 miljonus no 55 miljonu CYP lielā komerciaizdevuma aviokompānija iegūs bez jebkādam garantijām vai cita veida valsts starpniecības.

Eurocypria pārdošana

- (84) Kipras iestādes norādīja, ka *Eurocypria* pārdošana tika pabeigta 2006. gada augustā un ka uzņēmums tika pārdots valstij par 13,425 miljoniem CYP. Tādējādi Komisijai ir jāizvērtē tas, kā šī cena ir noteikta, un tās pamatotība, kā arī jānosaka, vai darījumam bija kāda saistība ar valsts atbalstu. 59. punkts un turpmākie punkti lēmumā par procedūras uzsākšanu norāda, ka šis varētu būt tas gadījums, jo īpaši tad, ja samaksātā cena ir pārāk augsta salīdzinājumā ar uzņēmuma tirgus cenu.
- (85) Šajā sakarībā Komisija piebilst, ka šis skaitlis tika noskaidrots divos ekspertu novērtējumos, kas tika veikti gan pārdevēja, gan pircēja vārdā. Pēc tam, kad ir veikta ekspertu novērtējumu detalizēta analīze, Komisija var secināt, vai šī cena atbilst godīgai tirgus cenai; tā arī arižan piebilst, ka pārdošanas galīgā cena jebkurā gadījumā ir mazāka par pārstrukturēšanas plānā un izmeklēšanas procedūras sākumā noteiktajiem 15 miljoniem CYP. Tādējādi Komisija secina, ka *Eurocypria* pārdošana nav uzskatāma par valsts atbalstu *Cyprus Airways*, jo uzņēmums nav ticis pārdots dārgāk par tā patieso vērtību.

- (86) Komisija piebilst arī, ka Kipras iestādes pauda domu, ka *Eurocypria* darbosies kā pilnīgi neatkarīgs uzņēmums ārpus *Cyprus Airways* grupas; Komisija uzskata, ka, tā kā *Eurocypria* paliek valdības īpašumā, rodas risks, ka tas nevarētu darboties pilnībā neatkarīgi no tā agrākā mātesuzņēmuma. Tādējādi, lai to risinātu, Komisija plāno piemērot Kiprai noteikumus, lai nodrošinātu, ka divi uzņēmumi ir un paliek neatkarīgi pietiekami ilgu laiku un ka tie īsteno jebkādu uzņēmējdarbību savā starpā saskaņā ar tirgus apstākļiem.

Kapitāla palielināšana

- (87) Cits pārstrukturēšanas plāna aspekts ir tāds, ka 2007. gada vidū aptuveni 18 mēnešus pēc pārstrukturēšanas uzsākšanas *Cyprus Airways* kapitāls tiks palielināts par aptuveni 14 miljoniem CYP. Tāds ir Kipras iestāžu nolūks – panākt, lai šis kapitāla palielinājums tiktu veikts atbilstoši pašreizējām akciju daļām un tiktu saglabāta publiskā/privātā īpašuma attiecība. Tas nozīmēs, ka valsts ieguldīs 9,8 miljonus CYP (17 miljonus EUR jeb 70 %), bet akcionāri ieguldīs 4,2 miljonus CYP (7,3 miljonus EUR jeb 30 %).
- (88) Tāpēc Komisijai ir jānosaka, vai šajā situācijā šā piedāvātā kapitāla palielinājuma publiskā daļa ir uzskatāma par valsts atbalstu. Lai to izdarītu, tai savs spriedums jābalsta uz "tirgus ekonomikas ieguldītāja principu" – tā ir pieeja, ko apstiprinājusi Tiesas prakse⁽⁵⁾. Lai izvērtētu, vai valsts kapitāla ieguldījums ir uzskatāms par valsts atbalstu, saskaņā ar Tiesas praksi ir jāņem vērā reālās iespējas, ka saņēmējam uzņēmumam ir jānodrošina līdzvērtīgi finanšu resursi, lai tas spētu darboties normālos kapitāla tirgos. Valsts atbalsts nav konstatējams, ja jauns publiskais kapitāls tiek ieguldīts ar tādiem nosacījumiem, kas ir pieņemami privātam ieguldītājam, kurš darbojas normālos tirgus ekonomikas apstākļos.
- (89) Valsts ieguldītāja rīcība tādējādi ir salīdzināma ar tāda privāta ieguldītāja iespējamu rīcību kā privāti uzņēmēji vai privātas tādu uzņēmumu grupas, kas īsteno strukturālu, vispārēju vai nozaru politiku ilgtermiņa rentabilitātes perspektīvā⁽⁶⁾. Tādējādi Komisija uzskata, ka valsts fondu kapitāla ieguldījums nav valsts atbalsts, ja privātie ieguldītāji piedalās procesā, pirmkārt, vismaz proporcionāli to akciju skaitam, otrkārt, saskaņā ar tādiem pašiem nosacījumiem, kādi jāievēro valsts ieguldītājiem, un, visbeidzot, ja tai akciju daļai, kuras paredzējuši iegādāties privātie ieguldītāji, ir reāla ekonomiska nozīme; Komisija uzskata, ka valsts un privāto ieguldītāju vienlīdzīgumu var garantēt, ja komercbanka vai

⁽⁵⁾ Sk. 2002. gada 16. maija Tiesas spriedumu lietā C-482/99 (2002, ECR I-4397), kā arī ģenerāladvokāta Geelhoed 2001. gada 27. septembra secinājumus apvienotajās lietās C-328/99 un C-399/00, *Itālija pret Komisiju* un *SIM 2 Multimedia SpA pret Komisiju*.

⁽⁶⁾ 1991. gada 21. marta spriedums, *Itālija pret Komisiju*; "Alfa Romeo", (C-305/89), 1991., ECR I-1603, 20. punkts.

ieguldītājs piekrt piešķirt garantiju jau iepriekš un atbilstoši tirgus apstākļiem, kādos darbojas privātie ieguldītāji, ar tādiem pašiem nosacījumiem, kādi piedāvāti valsts ieguldītājam. Šo pieeju, kas balstīta uz ieguldījumu kopesamību, regulāri izmanto Pirmās instances tiesa un Eiropas Kopienų Tiesa (⁷).

(90) Šajā konkrētajā gadījumā komerciālā investīciju banka *Cisco* ir piekritusi par tirgus nosacījumiem apdrošināt privātos ieguldītājus 30 % apmērā no piedāvātās rekapitalizācijas. Kipras iestādes ir atdzin noteikušas, ka visi akcionāri iepirks kapitāla daļas par vienādu vērtību, kuru kopīgi noteiks *Cyprus Airways* un *Cisco*, un ar tādiem pašiem tirgus nosacījumiem, kādi jāievēro privātajiem ieguldītājiem.

(91) Šajā saistībā Komisija ir saņēmusi ar 2006. gada 14. decembri datētas nodoma vēstules, kuru *Cisco* sūtījis *Cyprus Airways*, kopiju, kurā banka piekrt noslēgt līgumu, kurā apņemas apdrošināt vai ir apdrošinājusi sekmīgu rekapitalizācijas procesu. Turklāt, pirms uzņemties saistības attiecībā uz ieguldījumiem vis-ā-vis privātajiem ieguldītājiem, *Cisco* ir veicis detalizētu pārstrukturēšanas plāna un darbības izpēti. Tādējādi pirms galīgā līguma noslēgšanas atbilstoši normālai tirgus praksei tas veiks (vai to veiks tā vārdā) ļoti rūpīgu operāciju, kādu vajadzētu veikt ikvienam ieguldītājam pirms darījuma uzsākšanas. Tādā veidā banka pasargā sevi ar visām garantijām un vērtspapīriem, kas ļauj tai regulēt savu piedāvājumu atbilstoši riskiem, kurus tā uzņemusies. Jāpiebilst, ka uz šo banku neattiecas tieša vai netieša attiecīgās dalībvalsts uzraudzība. Galīgais garantijas līgums ar *Cisco* tiks noslēgts, tuvojoties piedāvājuma laika posma beigām, un tas ietvers standarta noteikumus un saistības, kādas ir spēkā šāda veida līgumos un kas ir saskaņā ar labāko valsts un starptautisko praksi.

(92) Nosacījumus, kādi attiecas uz galīgā garantijas līguma noslēgšanu, var iedalīt divās daļās; pirmā ir saistīta ar nosacītiem standarta elementiem, kuriem nav tiešas ietekmes uz Komisijas novērtējumu, bet gan tikai uz tā faktisko ieviešanu. Tie ietver:

- a) tādu ārkārtēju pasākumu neesamību, kas varētu kaitēt darījuma sekmīgai pabeigšanai,
- b) pilnīgas informācijas sniegšanu bankai par *Cyprus Airways* ekonomisko un finansiālo situāciju un pārvaldību,
- c) bankas iesaistīšanu darījumam nepieciešamo operāciju noteikšanā.

(93) No otras puses, otram nosacījumu kopumam, kas izklāstīts bankas nodoma vēstulē, var būt ietekme uz Komisijas

veikto darbības novērtējumu; tie ir jāanalizē atsevišķi un tie attiecas galvenokārt uz:

- a) akciju emisijas cenas atšķirību attiecībā pret vērtspapīru tirgus cenu,
- b) nodevām/komisijas maksām, ko banka iekasē par darījumu,
- c) bankas un valsts (*Cyprus Airways* galveno akcionāru) nolīgumu par to daļību kapitāla palielināšanā.

(94) Ciktāl tas attiecas uz parakstīšanās cenu jaunajām akciju daļām, *Cisco* un *Cyprus Airways* ir vienojušies, ka cena vai cenu kategorija par jauno akciju emisiju tiks noteikta kopīgi saskaņā ar tirgus praksi un ņemot vērā tos vērtspapīru tirgus apstākļus, kādi pastāv darījuma uzsākšanas laikā. Kipra ir apstiprinājusi Komisijai, ka visiem iesaistītajiem parakstītajiem tiks noteikta viena cena un ka garantijas devējam netiks piešķirta nekāda īpaša atlaide.

(95) Otrkārt, ciktāl tas attiecas uz banku atlīdzībām ar komisijas maksas starpniecību, komisijas maksa tiek balstīta uz tirgus noteiktās darījuma daļas vērtību (30 %). Kipras iestādes norādīja, ka nodeva, kas jāmaksā *Cisco*, ir saskaņā ar lielāko Eiropas vērtspapīru tirgu principiem, lai tādējādi nodrošinātu salīdzināmo daļu ieguldīšanas operācijas sekmīgu pabeigšanu. No tā Komisija var secināt, ka *Cisco* un *Cyprus Airways* darījums ir saskaņā ar tirgus nosacījumiem, kas attiecas uz šāda veida darījumu, un ka tas neietver atlaidei no cenas, ko banka samaksājusi par akcijām, uz kurām tā varētu tikt aicināta parakstīties. Līdz ar to nodeva, kas samaksāta bankai, neietekmē tās spēju piedalīties darījumā ar izdevīgākiem nosacījumiem nekā valsts vai citi akcionāri.

(96) Treškārt, ciktāl tas attiecas uz valsts un bankas prasību par to, lai kapitāla palielināšanā piedalītos arī citi, Komisija norāda, ka abu pušu prasība par to, lai arī citi piedalītos šajā uzdevumā, ir būtisks un izšķirīgs elements, lai garantētu sekmīgu kapitāla palielināšanu.

(97) Komisija piebilst par Kipras iestāžu apņemšanos pārsūtīt Komisijai ar banku noslēgtos galīgos līgumus, kuri ietver šīs formālās un beznosacījumu parakstīšanās saistības, uzreiz pēc līgumu noslēgšanas un pirms valsts iestāžu parakstīšanās uz jaunajām kapitāla daļām. Vēl viena Kipras iestāžu apņemšanās ir arī iesniegt ziņojumu par faktisko parakstīšanās līmeni attiecībā uz šo kapitāla palielinājumu, tiklīdz darījums tiks noslēgts. Šajā saistībā Komisija uzskata, ka ir pats par sevi saprotams, ka nevar pastāvēt netieša vai nešaubīga vienošanās, sakarā ar ko valsts varētu atbrīvot banku no tās pienākuma gadījumā, ja rekapitalizācijas piedāvājums nebūtu pietiekami parakstīts. Komisija vērsīs

(⁷) CFI 2000. gada 12. decembra spriedums lietā T-296/97, *Alitalia* pret Komisiju, 2000., ECR II-3871, 81. punkts.

maksimālu uzmanību uz stingru atbilstību šīm saistībām, lai pārliecinātos, ka pašreizējā lēmuma noteikumi tiek pienācīgi ievēroti.

(98) Šī operācija dod iespēju privātajiem ieguldītājiem parakstīties uz ievērojamu apjomu (30 %) jauno kapitāla daļu, kas emitēta ar tādiem pašiem nosacījumiem, kādus ievēro valsts ieguldītāji, ņemot vērā to, ka akciju cenas būs vienādas un arī tiesības uz katru akciju visiem akcionāriem būs vienādas.

(99) Tātad, ņemot vērā šo analīzi un pastāvīgo Komisijas un Tiesas praksi attiecībā uz valsts līdzdalības kvalificēšanu kapitāla palielināšanas darbībās kopā ar privātajiem ieguldītājiem, izskatot to pēc būtības un neatkarīgi no citiem pārstrukturēšanas pasākumiem, uz 2007. gada vidu plānotā kapitāla palielināšana ir uzskatāma par valsts un privāto ieguldītāju kopīgu līdzdalību, un tādējādi valsts līdzdalība nav uzskatāma par valsts atbalstu, ja ir ievēroti iepriekš izklāstītie nosacījumi attiecībā uz to, kapitāla palielināšanu apdrošinās komerciāla investīciju banka tādā veidā, lai nodrošinātu valsts un privāto parakstītāju efektīvu līdzdalību un valsts un privātās piederības attiecību.

(100) Tomēr Komisija piebilst, ka Eiropas Tiesu prakse norāda, ka *“tas vien, ka valsts uzņēmums jau ir veicis tādu kapitāla ieguldīšanu meitasuzņēmumā, kas klasificēts kā atbalsts, automātiski nenozīmē, ka papildu kapitāla ieguldījumu nevarētu klasificēt kā ieguldījumu, kas atbilst privāto ieguldītāju, kas darbojas tirgus ekonomikā, kritērijiem ... Tomēr Tiesa uzskata, ka tādā gadījumā kā šis, kas attiecas uz trim kapitāla ieguldījumiem, kurus viens ieguldītājs veicis divu gadu laikā un no kuriem divi nav devuši peļņu, Komisijai ir jānosaka, vai trešo ieguldījumu pamatoti varētu nodalīt no pirmajiem diviem un privāta ieguldītāja pārbaudes vajadzībām klasificēt kā neatkarīgu ieguldījumu.*

Tiesa uzskata turpmākos apsvērumus par svarīgiem, lai varētu noteikt: minēto kapitāla ieguldījumu hronoloģiju, to mērķi un meitasuzņēmumu situāciju tobrīd, kad tika pieņemts katrs lēmums par ieguldījuma veikšanu”⁽⁸⁾.

(101) Šajā gadījumā Komisija piebilst, ka, tā kā valsts un privātie ieguldītāji parakstīties uz kapitāla palielināšanu par tādu pašu cenu un uz visām jaunajām kapitāla daļām attieksies tādas pašas tiesības, fakts ir tāds, ka valsts vienlaikus darbojas kā garantijas devēja ievērojamam aizdevumam, kas krietni pārsniedz kapitāla palielināšanas būtību, un pārstrukturēšanas procesā esošas sabiedrības meitasuzņēmuma pircēja. Tomēr nav nepieciešams precīzi izvērtēt to, vai, ņemot vērā kapitāla palielināšanas kumulāciju ar šiem abiem pasākumiem, valsts līdzdalība un privāto ieguldītāju līdzdalība kapitāla palielināšanā patiešām notiek ar vienādiem nosacījumiem jebkurā līmenī; Komisija uzskata, ka,

secinot no turpmākas analīzes, pat tad, ja valsts līdzdalība kapitāla palielināšanā tiktu uzskatīta par valsts atbalstu, tad šo atbalstu varētu uzskatīt par saderīgu ar kopējo tirgu.

Novērtējuma juridiskais pamats

(102) Secinot, ka ilgtermiņa aizdevums 55 miljonu CYP apmērā, ko valsts garantējusi, lai finansētu daļu Cyprus Airways pārstrukturēšanas, ir uzskatāms par valsts atbalstu un ka valsts līdzdalība kapitāla palielināšanā varētu ietvert valsts atbalsta elementus, Komisijai ir jāizvērtē tā saderība ar kopējo tirgu.

(103) Tāpēc atbalsta saderība ir jāizvērtē saskaņā ar EK Līguma 87. panta 2. un 3. punktu, kas paredz atbrīvojumus vispārējam noteikumam par nesaderību, kas izklāstīts 87. panta 1. punktā.

(104) EK Līguma 87. panta 2. punktā noteiktie atbrīvojumi uz šo gadījumu neattiecas, jo šim atbalsta pasākumam nav sociālas iezīmes tajā ziņā, ka tas nav nedz piešķirts individuāliem patērētājiem, nedz arī tas rada kaitējumu, ko izraisījusi dabas katastrofa vai ārkārtīgi apstākļi, nedz arī tas ir piešķirts atsevišķām Vācijas Federatīvās Republikas ekonomikas nozarēm, kuras iespaidojusi Vācijas sadalīšana.

(105) EK Līguma 87. panta 3. punkta a), b) un d) apakšpunktā noteiktie atbrīvojumi uz šo gadījumu neattiecas, jo atbalsts neveicina ekonomikas attīstību apgabalos, kur dzīves līmenis ir ārkārtīgi zems vai kur valda liels bezdarbs, tas neveicina kāda svarīga projekta īstenojumu visas Eiropas interesēs un nenovērš nopietnus traucējumus kādas dalībvalsts tautsaimniecībā, kā arī neveicina kultūru un kultūras mantojuma saglabāšanu.

(106) Tātad ir piemērojams vienīgi 87. panta 3. punkta c) apakšpunktā noteiktais atbrīvojums. Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunkts paredz, ka valsts atbalstu var piešķirt, ja tas tiek darīts, lai veicinātu atsevišķu tautsaimniecības jomu attīstību un ja tam nav tāds nelabvēlīgs iespaids uz tirdzniecības apstākļiem, kas būtu pretrunā vispārējām interesēm.

(107) Šajā sakarā, lai lemtu par saderību, ir piemērojamas tādas Kopienas nostādnes kā 2004. gada R&R pamatnostādnes, kā arī iepriekš minētās 1994. gada pamatnostādnes.

Paredzēto pasākumu saderība ar kopējo tirgu

(108) Tādējādi Komisijai ir jāizvērtē, vai pārstrukturēšanas plāns ir saderīgs ar piemērojamo pamatnostādņu noteikumiem. To pamatprincips (R&R pamatnostādņu 31. punkts) ir šāds: *“atļaut piešķirt pārstrukturēšanas atbalstu tikai tādos apstākļos,*

⁽⁸⁾ Lieta T 11/95, BP Chemicals Ltd. pret Komisiju, 1998., ECR II-3235, 170. un 171. punkts.

ja var pierādīt, ka tas nav pretrunā Kopienas interesēm. Tas ir iespējams tikai tad, ja tiek ievēroti stingri kritēriji un ja ir skaidrs, ka jebkādas konkurences kropļojumus var novērst, izmantojot pabalstus, kas izriet no uzņēmuma izdzīvošanas .. un ja konkurentiem ir pieejami pienācīgi kompensācijas pasākumi.”

- (109) Pamatnostādnēs arī izklāstīti vairāki nosacījumi, saskaņā ar kuriem var piešķirt pārstrukturēšanas atbalstu.

Atbilstība prasībām

- (110) Vispirms Komisijai ir jānosaka, vai Cyprus Airways ir tiesīga veikt pārstrukturēšanu saskaņā ar R&R pamatnostādnēm. Pamatnostādņu 9. punktā teikts, ka Kopiena nav definējusi grūtībās nonākušu uzņēmumu un piebilst, ka “Komisija uzskata uzņēmumu par nonākušu grūtībās tad, ja tas vai nu ar paša resursiem, vai izmantojot līdzekļus, kurus tas var iegūt no tā īpašniekiem/akcionāriem vai aizdevējiem, nav spējīgs apturēt zaudējumus, kas bez valsts iestāžu ārējās iejaukšanās gandrīz pilnīgi droši nozīmētu tā uzņēmējdarbības izbeigšanu īsā vai vidējā ilgā laikā”.

- (111) Attiecīgi pamatnostādnēs (10. punktā) precizēts, ka “uzņēmums būtībā un neatkarīgi no tā lieluma saskaņā ar šīm pamatnostādnēm ir uzskatāms par nonākušu grūtībās šādos gadījumos: a) ja sabiedrība ar ierobežotu atbildību ir zaudējusi vairāk nekā pusi tās reģistrētā kapitāla un vairāk nekā viena ceturtdaļa šā kapitāla ir zaudēta iepriekšējo 12 mēnešu laikā”.

- (112) Pamatnostādņu 11. punktā teikts arī: “Pat tad, ja nav neviena no 10. punktā minētajiem apstākļiem, uzņēmumu tomēr var uzskatīt par nonākušu grūtībās, ja ir vērojamas tādas raksturīgas grūtībās esoša uzņēmuma pazīmes kā zaudējumu palielināšanās, apgrozījuma samazināšanās, produkcijas krājumu palielināšanās, jaudas pārpalikums, naudas plūsmas samazināšanās, parādu palielināšanās, procentu palielināšanās un neto aktīvu vērtības krišanās vai to nulles vērtība”.

- (113) Komisija procedūras uzsākšanas laikā norādīja, ka Cyprus Airways ir sabiedrība ar ierobežotu atbildību, kas jau ir zaudējusi ievērojamu daļu tās reģistrētā pamatkapitāla. 2003. gada 31. decembrī Cyprus Airways reģistrētais pamatkapitāls bija 55,5 miljoni CYP (95 miljoni EUR), bet 2004. gada 31. decembrī 12 mēnešu laikā tā bija zaudējusi 26,2 miljonus CYP (44,8 miljonus EUR), kas ir gandrīz 50 % tā pamatkapitāla.

- (114) Komisija piebilda, ka grupas zaudējumi (galvenokārt Cyprus Airways radīti) pieauga no 20,9 miljoniem CYP 2003. gadā līdz 39,4 miljoniem CYP 2004. gada beigās. Tādējādi Cyprus Airways akcionāru kapitāls samazinājās no 55,6 miljoniem CYP (95 miljoniem EUR) 2003. gadā līdz 14,4 miljoniem (25 miljoniem EUR) 2004. gadā. Tādējādi, ņemot vērā tā slikto finansiālo stāvokli, maz ticams, ka uzņēmums varētu garantēt kādu komerciālu finanšu avotu.

- (115) Tāpēc savā 2005. gada 3. maija Lēmumā par “Cyprus Airways (Glābšanas atbalsts)” Komisija secināja, ka Cyprus Airways saskaņā ar R&R pamatnostādnēm patiešām ir grūtībās nonācis uzņēmums. Šādu secinājumu Komisija pauda arī procedūras uzsākšanas laikā. Tādējādi Cyprus Airways saskaņā ar R&R pamatnostādnēm ir tiesīgs veikt pārstrukturēšanu.

Ilgtermiņa rentabilitātes atjaunošana

- (116) Otrs nosacījums (izklāstīts R&R pamatnostādņu 35. punktā), kas jāievēro, ir tāds, ka “pārstrukturēšanas plānam, kura ilgumam jābūt pēc iespējas mazākam, pienācīgā termiņā un pamatojoties uz reāliem pieņēmumiem saistībā ar darbības apstākļiem nākotnē ir jāatjauno uzņēmuma ilgtermiņa rentabilitāte”.

- (117) Pamatnostādnēs (37. punktā) teikts arī, ka “plānam jānodrošina tāds apgrozījums, kas ļaus uzņēmumam pēc pārstrukturēšanas beigām segt visus izdevumus, tostarp amortizācijas izmaksas un finansiālās izmaksas. Paredzamajai kapitāla peļņai jābūt pietiekamai, lai pārstrukturētais uzņēmums spētu tirgū konkurēt pats saviem spēkiem.”

- (118) Ciktāl tas attiecas uz pārstrukturēšanu, uzņēmums ir samazinājis savas izmaksas par 19,5 miljoniem EUR un ir atlaidis vairāk darbinieku, nekā bija paredzēts pārstrukturēšanas plānā. Plāns paredzēja samazināt personālu par 385 darbiniekiem (no 1800), taču iespēju atstāt uzņēmumu izmantoja 414 personas. Šis ievērojamais izmaksu samazinājums kopā ar apspriesto atalgojuma samazinājumu pārējiem darbiniekiem, kā arī produktivitātes palielināšanās un darba metožu uzlabošana nodrošinās lielākus ietaupījumus un sniegs uzņēmumam nepieciešamo elastīgumu un spēju pielāgoties, lai sasniegtu noteiktos mērķus.

- (119) Komisija uzskata, ka Cyprus Airways vajadzētu spēt sekmīgi īstenot savu pārstrukturēšanu noteiktajā termiņā. Kaut arī kopš glābšanas atbalsta piešķiršanas (2005. gada maijā) ir pagājuši tikai 18 mēneši, uzņēmuma rezultāti jau ir nedaudz labāki, nekā bija gaidīts. Saistībā ar turpmākiem uzlabojumiem jāpievērš uzmanība arī darbinieku viedokļiem par to, kā organizēt nepieciešamo pārstrukturēšanu. Šāda veida gadījumos pārstrukturēšanas pārvaldība ir ļoti svarīga, un trešo personu komentāri liecina par to, ka tā tas varētu būt jo īpaši šajā gadījumā.

- (120) Attiecībā uz 55 miljonu CYP (96 miljonu EUR) lielo ilgtermiņa aizdevumu, ko daļēji garantējusi valsts, Kipras iestādes ir pierādījušas, ka šī summa (kopā ar pārdošanas ieņēmumiem attiecībā uz Eurocypria) tiks izlietota, lai atmaksātu glābšanas atbalstu un tuvāko gadu laikā

pārstrukturētu aviokompāniju. Uz 2007. gada vidu plānotā kapitāla palielināšana par 14 miljoniem CYP tiks izmantota, lai samazinātu aizdevumu atlikuma summu. Pārstrukturēšanas plāns ir cieši saistīts ar izmaksu samazināšanas plānu, lai tādā veidā ietaupītu. Laika gaitā ir paredzēts palielināt uzņēmuma peļņu un tādējādi no peļņas atmaksāt bankai atlikušo aizdevumu summu.

(121) Komisijai ir arī jāizvērtē, vai pieņēmumi, uz kuriem balstīta pārstrukturēšana, ir pamatoti attiecīgajos apstākļos un vai prognozes atbilst tam, kas prasīts pamatnostādnes. R&R pamatnostādnes paredz (35. punkts), ka "plāns ir jāiesniedz Komisijai ar visu attiecīgo informāciju un tajā noteikti jāietver tirgus pētījums. Rentabilitātes uzlabojumiem jāizriet galvenokārt no iekšējiem pasākumiem, kas noteikti pārstrukturēšanas plānā; tam jābūt balstītam uz tādiem ārējiem faktoriem kā cenu un pieprasījuma atšķirības, attiecībā uz ko uzņēmumam nav lielas ietekmes, taču tikai tad, ja izdarītie pieņēmumi par tirgus attīstību ir vispārīgi atzīti."

(122) Šajā sakarā var pārbaudīt to, vai šī pārstrukturēšanas plāna daļa ir īstenota, kā paredzēts. Šajā gadījumā attiecībā uz pārvadājumu plūsmu un tirgus attīstību Komisija norāda uz diviem neatkarīgiem pētījumiem, kas veikti saistībā ar *Eurocypria* novērtēšanu, jo tie attiecas arī uz Kipras aviācijas tirgus attīstību.

(123) Saskaņā ar pārstrukturēšanas plānu tiek pieņemts, ka Kipras gaisa pārvadājumu laika posmā no 2005. gada līdz 2010. gadam palielināsies vidēji par 3,5 % gadā, savukārt *Cyprus Airways* pārvadājumu apjomi laika posmā no 2005. gada līdz 2010. gadam palielināsies vidēji par 2,4 % gadā. PwC sagatavotajā ziņojumā paredzēts, ka Kipras gaisa pārvadājumu atbilstoši IATA (Starptautiskās Gaisa transporta asociācijas) prognozēm laika posmā no 2006. gada līdz 2008. gadam kopumā pieaugs par 4,3 %, un tas liecina par to, ka plānā izmantotie pieņēmumi ir bijuši pamatoti. Tādējādi pārstrukturēšanas plāna prognozes attiecībā uz *Cyprus Airways* rezultātiem izrādās ticamas, ņemot vērā citu uzņēmuma veikto racionalizāciju.

(124) Ņemot vērā iepriekš minētos faktorus, Komisija uzskata, ka *Cyprus Airways* spēš noteiktā laikā panākt finansiālo rentabilitāti, kā tas paredzēts uzņēmējdarbības plānā.

Kompensācijas pasākumi

Cyprus Airways

(125) R&R pamatnostādnes paredz (38. punkts) arī, ka, "lai nodrošinātu, ka nelabvēlīga ietekme uz tirdzniecības nosacījumiem tiktu, cik vien iespējams, samazināta tā, lai sasniegtie pozitīvie rezultāti atsvērtu negatīvos, ir jāveic kompensācijas pasākumi. Citādi atbalsts tiks uzskatīts par tādu, kas ir "pretrunā kopējām interesēm", un līdz ar to arī par nesaderīgu ar kopējo tirgu."

(126) Tālāk noteikts (39. punktā), ka "šie pasākumi var ietvert arī aktīvu atsavināšanu, jaudas vai tirgus dalības samazināšanu un šķēršļu samazināšanu iekļūšanai attiecīgajos tirgos. Novērtējot to, vai kompensācijas pasākumi ir atbilstoši, Komisija ņems vērā tirgus struktūru un konkurences apstākļus, lai nodrošinātu, ka nevienš šāds pasākums neizraisa tirgus struktūras pasliktināšanos"...

(127) Tādējādi Komisijai ir jāizvērtē pārstrukturēšana un jānosaka, vai ir veikti pietiekami pasākumi attiecībā uz *Cyprus Airways* un *Cyprus Airways* grupu, lai mazinātu atbalsta konkurenci traucējošo ietekmi.

(128) Uzņēmums 2004. gada beigās sāka īstenot tā saucamo "darbības plānu" un sāka darbu, samazinot savu floti par diviem gaisa kuģiem, no kuriem viens ar visu apkalpi tika iznomāts *Eurocypria*, un atteicās no vairākiem iepriekš apkalpotiem maršrutiem – uz Varšavu, Budapeštu un Kolombo.

(129) Šajā saistībā aviokompānijas flote 2004. gada beigās tika samazināta par vienu gaisa kuģi; pārstrukturēšanas plāna ieviešanas laikā *Cyprus Airways* izmantoja 10 gaisa kuģus (2 A319, 6 A320-200 un 2 A330-200) un A320-200 kopā ar visu apkalpi iznomāja *Eurocypria*; 2006. gada vasaras sezonas beigās tika pārtraukts šis gaisa kuģa un tā apkalpes noma nolīgums. Turklāt Komisija piebilst, ka gaisa pārvadājumu attīstības prognozes laika posmā no 2005. gada līdz 2010. gadam variē vidēji no 3,5 līdz 4,3 % gadā, savukārt Kipras aviokompāniju plānos paredzēta izaugsme par 2,4 % gadā, kas attiecīgajā laika posmā izraisīs tirgus daļas samazināšanos no 26,6 % līdz 23,2 %. Komisija atzīst, ka jebkādi turpmāki flotes vai tirgus daļas samazinājumi apdraud aviokompānijas iespējas atgūties, nesniedzot nekādas tirgus iespējas konkurentiem.

(130) Uzsākot procedūru, Komisija īpaši aicināja ieinteresētās trešās personas sniegt savus apsvērumus šajā sakarā; par šo jautājumu netika saņemts nevienš komentārs.

(131) Komisija uzsver, ka R&R pamatnostādnes (55. punkts) paredz, ka, tā kā "ekonomikas un sociālā kohēzija ir Kopienas būtiskākie mērķi .. veicot pārstrukturēšanas atbalsta novērtējumu atbalstāmajos reģionos, Komisijai ir jāņem vērā reģionālās attīstības vajadzības". Tālāk (56. punktā) teikts, ka "atbalstāmajos reģionos .. atbalsta piešķiršanas nosacījumi varētu nebūt tik stingri attiecībā uz kompensācijas pasākumu ieviešanu un atbalsta saņēmēju ieguldījuma apmēru".

(132) Šajā sakarā jāatgādina, ka laika posmā no 2004. gada 1. maija līdz 2006. gada 31. decembrim⁽⁹⁾ uz visu Kipru attiecas EK Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktā noteiktais izņēmums. Laika posmā no 2007. gada līdz 2013. gadam diviem reģioniem, kas kopā aptver 50 %

⁽⁹⁾ Valsts atbalsts CY 14/2003 – Kipra – Reģionālā atbalsta karte 2004.–2006. gadam (C(2004) 1757/1; 28.4.2004.).

Kipras iedzīvotāju, saskaņā ar EK Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktā noteikto izņēmumu būs tiesības saņemt reģionālo investīciju atbalstu ar atbalsta intensitāti 15 % apmērā. Kipra norāda uz vairākām teritoriālām un līdz ar to arī pastāvīgām īpatnībām, kas ietekmē tās sociālekonomisko attīstību. Kipras dienvidu daļas perifertāte rada tiešas problēmas attiecībā uz pārejās Eiropas Savienības daļas pieejamību un tādējādi valsts ir ļoti atkarīga no gaisa un jūras transporta, bet jo īpaši no gaisa transporta. Tas ir svarīgi, jo Kipras gadījumā gaisa satiksme ir vienīgais noturīgais pasažieru pārvadāšanas veids. EK Statistikas biroja dati par 2003. gadu, kuros aprēķināta tā sauktā ekonomikas "atkarība no gaisa pārvadājumiem", liecina par to, ka Kipra no visām dalībvalstīm ir visvairāk atkarīga no gaisa satiksmes ⁽¹⁰⁾.

Secinājums

- (133) Tādējādi, ņemot vērā Kipras gaisa transporta tirgus īpatnības un to, ka Cyprus Airways jau ir samazinājis savu floti un ka agrākais meitasuzņēmums Eurocypria tagad darbosies kā juridiski un finansiāli neatkarīgs uzņēmums ārpus Cyprus Airways īpašumtiesībām un kontroles, Komisija secina, ka Kipras iestādes ir piedāvājušas pietiekamus kompensācijas pasākumus, lai novērstu tirgū pārstrukturēšanas izraisītus traucējumus tirgū.

Atbalsta samazināšana līdz minimumam

- (134) R&R pamatnostādnes paredz (43. punkts), ka "atbalsta apjoms un intensitāte ir jāsamazina līdz noteiktam pārstrukturēšanas izmaksu minimumam, kas nepieciešamas, lai būtu iespējams veikt pārstrukturēšanu, izmantojot esošos uzņēmuma, tā akcionāru vai uzņēmumu grupas, kurai tas pieder, finanšu resursus. Šādā novērtējumā tiks ņemts vērā jebkāds priekšlaikus piešķirts glābšanas atbalsts". Komisija uzskata, ka šis nosacījums ir izpildīts.
- (135) No vienas puses, kā minēts iepriekš, pārstrukturēšanas izmaksas sasniedz 71,1 miljonu CYP. No otras puses, ieņēmumi, kas izmantoti šīs pārstrukturēšanas finansēšanai ietver 55 miljonu CYP lielu aizņēmumu (ko daļēji garantējusi valsts), 13,425 miljonus CYP no Eurocypria pārdošanas ieņēmumiem, plus aptuveni 8,5 miljonus CYP no citiem līdzekļiem, kas iegūti galvenokārt no dažādu aktīvu pārdošanas. Ieņēmumi no plānotā kapitāla palielinājuma nav pieskaitāmi šiem pasākumiem, jo tas tiks pilnībā izmantots, lai atmaksātu daļu no 55 miljonu CYP lielā aizņēmuma, un tādējādi nepalielinās kopējo līdzekļu summu, kas izmantoti pārstrukturēšanai, bet ir uzskatāmi tikai par līdzvērtīgu tās daļu. Tātad kopējā līdzekļu summa sasniedz aptuveni 76,9 miljonus CYP. Komisija uzskata šo summu par pieņemamu un secina, ka nav pārmērīgi daudz pastāvīgo resursu salīdzinājumā ar atbilstošajām izmaksām, jo lielākā daļa pārstrukturēšanas līdzekļu ir iegūti no

aizdevuma, kas uzņēmumam būs jāatmaksā no saviem ieņēmumiem, un tādējādi tā nav uzskatāma par pastāvīgu finansējumu, kaut arī uzņēmumam ir arī zināmas pārstrukturēšanas izmaksas.

- (136) Komisija vēl piebilst, ka Kipras iestāžu apņemšanās samazināt daļu no 55 miljonu CYP lielā aizņēmuma, ko segs valdības garantija, norāda uz valsts atbalsta elementa samazinājumu salīdzinājumā ar to, kas tika sākotnēji paredzēts.

Pašu ieguldījuma līmenis

- (137) Attiecībā uz pašu ieguldījuma līmeni pamatnostādnes (43. punkts) paredz, ka "tiek gaidīts, ka atbalsta saņēmēji veiks ievērojamu ieguldījumu pārstrukturēšanas plānā no pašu resursiem, ieskaitot to aktīvu pārdošanu, kas nav būtiski uzņēmuma dzīvotspējai, vai no ārēja finansējuma par tirgus nosacījumiem. Šāds ieguldījums liecina par to, ka tirgi tic rentabilitātes atgūšanas iespējām. Šim ieguldījumam jābūt reālam, tas ir, faktiskam, izslēdzot jebkādas tādas nākotnē paredzamus ieņēmumus kā, piem., naudas plūsmu, un tam jābūt pēc iespējas lielākam." Pamatnostādnes minēts, kāds pašu ieguldījuma līmenis normāli būtu uzskatāms par pietiekamu; tāda lieluma uzņēmumam kā Cyprus Airways šis līmenis būtu 50 %.
- (138) Komisija ir noteikusi, ka pārstrukturēšanas izmaksas būs aptuveni 71,1 miljons CYP.
- (139) Summas, kas būtu uzskatāmas par pašu ieguldījumu, veidos vismaz 4,2 miljoni CYP, kas atbilst daļai no 14 miljonu CYP lielā kapitāla palielinājuma, ko nodrošinās privātie ieguldītāji; vismaz 10 miljoni CYP no 55 miljonu CYP lielā komercaizņēmuma, ko aviokompānija aizņemsies dažādos tirgos bez garantijām vai cita veida valsts starpniecības; kā arī 8,5 miljoni CYP (kā minēts iepriekš 53. punktā) no dažādu aktīvu pārdošanas ieņēmumiem.

- (140) Kipras iestādes uzskata, ka ieņēmumi no Eurocypria pārdošanas arī būtu jāuzskata par pašu ieguldījumu. Komisijas prakse šajā sakarā ⁽¹¹⁾ ir tāda, ka tad, ja šāda pārdošana notiek par aktīvu patieso vērtību (neatkarīgi no pircēja veida), tas nav uzskatāms par valsts atbalstu uzņēmumam, kurš pārdod šos aktīvus. Ieņēmumus no šo aktīvu pārdošanas tādā gadījumā var izmantot, lai finansētu pārstrukturēšanu, un tos varētu uzskatīt par pašu ieguldījumu. Tas nozīmē, ka 13,425 miljonu CYP lielie ieņēmumi no Eurocypria pārdošanas arī būtu uzskatāmi par pašu ieguldījumu. Šis secinājums šajā gadījumā tiek pastiprināts ar Kipras iestāžu apņemšanos un Komisijas noteikto nosacījumu, ka Eurocypria efektīvi darbosies kā no Cyprus Airways neatkarīga struktūra un kā ar Cyprus Airways reāli konkurējoša aviokompānija.

⁽¹¹⁾ Komisijas 2003. gada 15. oktobra Lēmums 2005/406/EK par RTP (OV L 142, 6.6.2005., 1. lpp.) un Komisijas 2004. gada 7. jūlija Lēmums 2005/418/EK par Alstom (OV L 150, 10.6.2005., 24. lpp.) (jo īpaši 125. un 215. punkts).

⁽¹⁰⁾ Kiprā uz vienu iedzīvotāju ir 8,50 gaisa pasažieri salīdzinājumā ar ES 25, kur šī attiecība ir 1,30.

(141) Tātad kopējais pašu ieguldījuma apjoms ir vismaz 36,2 miljoni CYP. Tas ir 51 % no pārstrukturēšanas izmaksām. Tādējādi Komisija var secināt, ka prasība veikt pietiekamu ieguldījumu pārstrukturēšanas izmaksās šajā gadījumā ir izpildīta.

(142) Komisija arī uzsver, ka pārstrukturēšanas izmaksas galvenokārt sedz 55 miljonu CYP lielais aizņēmums, kurš, kaut arī tas daļēji ir valsts garantēts, uzņēmumam būs jāatmaksā no saviem paša resursiem, nevis 55 miljonu CYP lielais valsts atbalsts ⁽¹²⁾. Tam, kas uzņēmumam būs jāveic, lai laika gaitā segtu savas pārstrukturēšanas izmaksas, ir tāda pati nozīme kā pārstrukturēšanas pašu finansējumam; vienīgā atšķirība ir tāda, ka šos pasākumus, pateicoties valsts garantētajam komerciālajam aizņēmumam, var veikt vairāku gadu garumā.

Nemot vērā iepriekšminētos apsvērumus, Komisija

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Pārstrukturēšanas atbalsts, kas piešķirts *Cyprus Airways Public Ltd.*, saskaņā ar EK Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu ir uzskatāms par saderīgu ar kopējo tirgu ar nosacījumu, ka ir ievēroti 2.–5. panta noteikumi.

2. pants

Kiprai līdz 2007. gada 31. decembrim ir jāsniedz Komisijai ziņojums par paveikto un pārstrukturēšanas plāna īstenošanu.

3. pants

1. Kiprai ir jānodrošina, lai *Cyprus Airways Public Ltd.* un *Eurocypria* būtu pilnībā konkurējošie uzņēmumi un kā tādi arī turpinātu darboties. *Cyprus Airways Public Ltd.* un *Eurocypria* jādarbojas kā atsevišķām juridiskām struktūrām. Ne *Cyprus Airways Public Ltd.*, ne *Eurocypria* nav atļauts savstarpēji iegūt jebkādas akciju daļas vienam no otra, kā arī nav atļauts veikt vienādas operācijas ar kapitālu, piemēram, apvienošanās. Visi darījumi starp *Cyprus Airways Public Ltd.* un *Eurocypria* jāveic godīgas konkurences apstākļos.

2. Lēmuma 1. punkts ir piemērojams:

a) līdz tiek izbeigta aizdevuma garantija, ko Kipra piešķirusi *Cyprus Airways Public Ltd.*, vai

b) līdz Kipra vairs nav lielākā tiešā vai netiešā dalībniece un/vai kontroles veicēja attiecībā uz abu uzņēmumu kapitālu.

4. pants

Kiprai jānodrošina, lai kapitāla palielinājums par 14 miljoniem CYP (24,3 miljoniem EUR), kas *Cyprus Airways Public Ltd.* paredzams ap 2007. gada vidu, atbilstu šādiem nosacījumiem:

- a) kapitāla palielināšana nenotiks, iekams konkrētā apdrošinātāja komercbanka nebūs parakstījusi formālu beznosacījumu apņemšanos nodrošināt sekmīgu darījuma rezultātu, izņemot parastos apstākļus, kuri attiecas uz nepārvaramas varas gadījumiem, kara darbību, terorismu un citiem līdzīgiem gadījumiem;
- b) valsts var piedalīties kapitāla palielināšanā vienīgi līdz ne vairāk kā 70 % no tā;
- c) valsts iegūst jaunas akcijas, kas izdotas, pamatojoties uz tām pašām tiesībām, saskaņā ar tiem pašiem nosacījumiem un par tādu pašu cenu kā privātie ieguldītāji, neskarot piedāvāto apdrošināšanas grafiku, ko banka noteikusi sekmīga procesa gadījumā;
- d) darījumā nedrīkst būt ietverti jebkādi nodrošinājuma līgumi vai netieši nolīgumi, jo citādi valsts var atbrīvot banku no tās pienākumiem, ja rekapitalizācijas piedāvājums nav pienācīgi parakstīts, vai piešķirt bankai kādu īpašu atlaidi emisijas cenai.

5. pants

Kipra sniedz Komisijai visus ziņojumus un dokumentus gan par valsts, gan bankas un *Cyprus Airways Public Ltd.* privāto ieguldītāju dalību, un jo īpaši par tiešajiem līgumiem ar banku un ziņojumiem, kas pamato maksājumus un iespējamo akciju kursu saistībā ar kapitāla palielināšanu.

6. pants

Šis lēmums ir adresēts Kiprai.

Briselē, 2007. gada 7. marts

Komisijas vārdā

Komisijas priekšsēdētāja vietnieks,

Jacques BARROT

⁽¹²⁾ Šajā saistībā sk. Komisijas 2004. gada 14. jūlija Lēmuma 2005/346/EK par *MobilCom* – OV L 116, 4.5.2005. (jo īpaši 173. punktu).